

מזכירות הממשלה

מעודכן ליום 16.10.2025

סדר היום

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה

יום ראשון, כ"ז בתשרי התשפ"ו - 19 באוקטובר 2025

(אופן ושעת הישיבה ייקבעו בהמשך)

<u>נושא</u>	<u>מספר נספח</u>	<u>השר המגיש</u>
-------------	------------------	------------------

א. הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - הוספת זכאות לכיסאות גלגלים ממונעים הניתנים לשליטה מרחוק), התשפ"ה-2025 של חה"כ אבי מעוז ואחרים (פ/5881)

(עמ' 8 – 9)

ב. הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (קידום התחרות באמצעות תחבורה שיתופית מקוונת), התשפ"ה-2025 של חה"כ איתן גינזבורג (פ/6038)

(עמ' 10 – 19)

ג. הצעת חוק האזרחים הוותיקים (תיקון - הקצאת מקומות חניה במקום ציבורי לאזרח ותיק), התשפ"ד-2024 של חה"כ אימאן ח'טיב יאסין ואחרים (פ/4440)

- המשך הדיון

(עמ' 20 – 22)

בישיבה יורשו להשתתף מוזמנים שנוכחותם חיונית והשתתפותם אושרה על-ידי מזכירות הממשלה

ד. הצעת חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (תיקון - איסור משלוחים ימיים של צאן חי לשחיטה), התשפ"ד-2023 של חה"כ יצחק קרויזר ואחרים (פ/4036)

- המשך הדיון

(עמ' 23 – 28)

ה. הצעת חוק סיוע ליצרן חקלאי באזורים הסמוכים לגבול המדינה, התשפ"ה-2025 של חה"כ רם בן ברק ואחרים (פ/5919)

- המשך הדיון

(עמ' 29 – 31)

ו. הצעת חוק איסור התקשרות בהסדר לקביעת מחיר אחיד למזון במשלוח ובהזמנה בבית האוכל, התשפ"ה-2025 של חה"כ רון כץ וינון אזולאי (פ/5732)

- המשך הדיון

(עמ' 32 – 34)

ז. הצעת חוק מינהלת מילואים, התשפ"ה-2025 של חה"כ משה טור פז (פ/5470)

- המשך הדיון

(עמ' 35 – 41)

ח. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון - שעת הורות בעבודה לאלמן או לאלמנה בשנת האבל הראשונה), התשפ"ה-2025 של חה"כ פנינה תמנו ואחרים (פ/5898)

(עמ' 42 – 43)

ט. הצעת חוק התניית הטבות בדיוור בקיום חובות לפי חוק שירות ביטחון, התשפ"ה-2025 של חה"כ מירב כהן (פ/5939)

(עמ' 44)

י. הצעת חוק קליטת חיילים משוחררים (תיקון - תקופת זכאות להשתתפות במימון שכר לימוד), התשפ"ה-2025 של חה"כ אופיר כץ (פ/6074)

(עמ' 45 – 46)

יא. הצעת חוק סיוע כלכלי לעידוד לומדי תורה וסטודנטים נזקקים (תיקון - קיום הוראות חוק שירות ביטחון כתנאי לסיוע), התשפ"ה-2025 של חה"כ מירב כהן (פ/5941)

(עמ' 47)

יב. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - קיום הוראות חוק שירות ביטחון כתנאי לתשלום דמי ביטוח לאומי מופחתיים), התשפ"ה-2025 של חה"כ מירב כהן (פ/5938)

(עמ' 48)

יג. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - אי-זכאות לקצבת ילדים להורה שלא שירת בשירות מזכה), התשפ"ה-2025 של חה"כ עודד פורר ואחרים (פ/5853)

(עמ' 49 – 50)

יד. הצעת חוק השתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד במעון יום למשרתי מילואים וקדימות בקבלה למעון, התשפ"ה-2024 של חה"כ אביחי אברהם בוארון ומשה פסל (פ/5009)

- המשך הדיון

(עמ' 51 – 53)

טו. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הטבות במס ליישוב מאוים באזור), התשפ"ה-2025 של חה"כ צבי ידידיה סוכות (פ/5890)

(עמ' 54 – 55)

טז. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - סירוב בלתי סביר למתן שירות בנקאי בשל הטלת עיצומים מצד מדינה זרה), התשפ"ד-2024 של חה"כ לימור סון הר מלך (פ/4734)

- המשך הדיון

(עמ' 56 – 58)

יז. הצעת חוק החברות הממשלתיות (תיקון - הרחבת הייצוג והגיוון בחברות הממשלתיות), התשפ"ה-2025 של חה"כ אביחי אברהם בוארון (פ/6154)

(עמ' 59 – 72)

יח. הצעת חוק הסדרת הטיפול בחופי הים התיכון (איגודי ערים חופיות), התשפ"ה-2025 של חה"כ יעקב אשר (פ/6164)

(עמ' 73 – 94)

יט. הצעת חוק הגנה על בתי תפילה ותיקים (תיקוני חקיקה), התשפ"ה-2025 של חה"כ אביחי אברהם בוארון ואחרים (פ/5556)

- המשך הדיון

(עמ' 95 – 100)

כ. הצעת חוק הגשמת הזהות היהודית במרחב הציבורי, התשפ"ה-2025 של חה"כ גלית דיסטל אטבריאן ואליהו ברוכי (פ/5807)

(עמ' 101 – 105)

כא. הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון - עדכון כתובת לצורכי בחירות), התשפ"ג-2023 של חה"כ מרב מיכאלי (פ/2231)

- המשך הדיון

(עמ' 106 – 109)

כב. הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון - הפחתת הרוב הדרוש להפסקת חברותו של חבר הכנסת) של חה"כ לימור סון הרמלך ויצחק קרויזר (פ/5489)

- המשך הדיון

(עמ' 110 – 111)

כג. הצעת חוק-יסוד: ישראל - מדינת הלאום של העם היהודי (תיקון - עיגון מעמדה של העדה הדרוזית) של חה"כ אליהו רביבו (פ/5312)

(עמ' 112)

כד. הצעת חוק החלת הריבונות של מדינת ישראל בחבלי יהודה והשומרון, התשפ"ג-2023 של חה"כ לימור סון הר מלך ואחרים (פ/2974)

- המשך הדיון

(עמ' 113 – 115)

כה. הצעת חוק החלת הריבונות של מדינת ישראל בחבלי יהודה והשומרון, התשפ"ה-2025 של חה"כ אבי מעוז (פ/5760)

- המשך הדיון

(עמ' 116 – 118)

כו. הצעת חוק החלת ריבונות על מעלה אדומים, התשפ"ה-2025 של חה"כ אביגדור ליברמן ואחרים (פ/5900)

(עמ' 119 – 120)

כז. הצעת חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט (חקיקה באזור באמצעות צו), התשפ"ה-2025 של חה"כ אביחי אברהם בוארון (פ/5567)

- המשך הדיון

(עמ' 121 – 124)

כח. הצעת חוק המאבק בארגוני פשיעה (תיקון - הכרזה על ארגון פשיעה כארגון טרור), התשפ"ה-2025 של חה"כ צביקה פוגל (פ/6158)

(עמ' 125 – 127)

כט. הצעת חוק שירות המדינה (תיקון - דרך
המינוי), התשפ"ה-2025 של חה"כ
אושר שקלים (פ/5800)

- המשך הדיון

(עמ' 128 – 129)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת

אבי מעוז
גדי איזנקוט
מתן כהנא
ניסים ואטורי
ששון ששי גואטה
שלום דנינו
דוד ביטן
יצחק קרויזר
אריאל קלנר
אושר שקלים
טלי גוטליב
אלי דלל
קטי קטרין שטרית
אברהם בצלאל
מיכאל מרדכי ביטון
לימור סון הר מלך

פ/25/5881

הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – הוספת זכאות לכיסאות גלגלים ממונעים הניתנים לשליטה מרחוק), התשפ"ה–2025

1. תיקון התוספת השנייה
בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד–1994¹, בתוספת השנייה, בפרט 32(א)(11), בסופו יבוא "ובכלל זה כיסאות ממונעים הניתנים לשליטה מרחוק, לעניין מי שאין לו יכולת קוגניטיבית, קואורדינטיבית ורפואית להפעיל את הכיסא הממונע בעצמו בבטיחות".

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

2. תקציב לשם ביצוע הוראות חוק זה ייקבע בתוכנית נפרדת, בסעיף תקציב משרד הבריאות בחוק התקציב השנתי, החל משנת התקציב 2026; לעניין זה "תוכנית" ו"סעיף תקציב" כהגדרתם בחוק תקציב שנתי, כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.²

דברי הסבר

חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, קובע את השירותים הרפואיים להם זכאי כל תושב במסגרת סל שירותי הבריאות. על פי החוק, קופות החולים הן האחראיות למתן שירותי הבריאות המצויים בתוספת השנייה, ומשרד הבריאות אחראי למתן שירותי הבריאות המצויים בתוספת השלישית. כיום, קובעת התוספת השנייה זכאות לכיסאות ממונעים. נוהל קריטריונים לאישור מכשירי שיקום וניידות מטעם משרד הבריאות (2/01) מגביל את הזכאות כאמור למי שיש לו יכולת קוגניטיבית, קואורדינטיבית ורפואית להפעיל את הכיסא הממונע בעצמו בבטיחות.

כיסאות גלגלים ממונעים מאפשרים למי שרתוק לכיסא גלגלים לנוע ולהתנייד במרחב הציבורי ולנהל אורח חיים תקין בנוחות רבה יותר, ובאופן בטיחותי יותר. כמו כן, חלק גדול ממי שרתוק לכיסאות גלגלים מתמודד עם נכויות מורכבות ולעיתים אף מחובר למכשירי הנשמה ונמצא במצב סיעודי. אנשים אלה אינם יכולים להתנייד באופן עצמאי ונזקקים לסיוע מהוריהם או מאחרים כדי להתנייד עם הכיסא, מה שעלול ליצור מעמסה פיזית משמעותית בעקבות הקושי להניע את הכיסא.

לפיכך, מוצע לעגן בחוק את הזכאות לכיסאות ממונעים הניתנים להפעלה מרחוק גם למי שאין לו יכולת קוגניטיבית, קואורדינטיבית ורפואית להפעיל את הכיסא הממונע בעצמו, ובכך לאפשר לו להתנייד באמצעות כיסא ממונע בסיועו של אחר.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בסיוון התשפ"ה (03.06.2025)

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת איתן גינזבורג

פ/25/6038

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (קידום התחרות באמצעות תחבורה שיתופית מקוונת),

התשפ"ה–2025

הוספת סימן ג' 3.1. בפקודת התעבורה¹, אחרי סעיף 14 כג יבוא:
לפרק השני

"סימן ג' 3: רישום ורישוי – תחבורה שיתופית מקוונת

הגדרות 14כד. בסימן זה –

"הסעה" ו"נסיעה" – הסעה בשכר של נוסע אחד
או יותר על ידי נהג באמצעות כלי רכב,
שהוזמנה מראש באמצעות רשת תחבורה
שיתופית מקוונת;

"כלי רכב" – רכב נוסעים פרטי העומד לרשותו של
הנהג, שטרם חלפו עשר שנים ממועד
ייצורו, ואשר מותקנות בו מערכת מיזוג
אוויר ומערכת למניעת נעילת גלגלים;

"מזמין" – מי שהזמין מראש, עברו או עבור אחר,
נסיעה באמצעות רשת תחבורה שיתופית
מקוונת וציוד קצה מקוון מתאים;

"ממשק" – ממשק המהווה חלק מרשת תחבורה
שיתופית מקוונת;

"מפעיל" ו"מפעיל רשת" – תאגיד התומך
בהפעלתה של רשת תחבורה שיתופית
מקוונת, והרשום על ידי הרשם כמפעיל

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

בהתאם להוראות סימן זה ;

"נהג" – מי שמספק שירותי הסעה בשכר באמצעות כלי הרכב במסגרת רשת תחבורה שיתופית מקוונת וציוד קצה מקוון מתאים, ולא במסגרת רישיון הסעה לפי פקודה זו או לפי כל דין אחר ;

"נוסע" – מי שהמזמין הזמין עבורו את ההסעה באמצעות רשת תחבורה שיתופית מקוונת, או אדם המתלווה אליו ;

"ציוד קצה" – כהגדרתו בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982² ;

"רישום" – רישום אדם, על ידי הרשם, כמפעיל רשת תחבורה שיתופית מקוונת לפי הוראות סימן זה ;

"רכב נוסעים פרטי" – רכב מנועי פרטי המיועד להסיע נוסעים אשר צוין ברישיון הרכב שלו סיווג ראשי M1 לפי פקודה זו ;

"הרשם" – עובד משרד התחבורה והבטיחות בדרכים שהוסמך על ידי השר לפי סימן זה ;

"הרשת" ו"רשת תחבורה שיתופית מקוונת" – מסד טכנולוגי המאפשר, באמצעות ממשק ואמצעים מקוונים, התקשרות בין מזמינים לבין נהגים לשם הסעת נוסעים בשכר וכן ביצוע התשלום בעד הנסיעה.

רישום מפעיל רשת 14כ. לא יפעיל אדם רשת תחבורה שיתופית מקוונת תחבורה שיתופית אלא אם כן נרשם על ידי הרשם כמפעיל רשת מקוונת כאמור לפי הוראות סימן זה.

זכאות להירשם 14מ. זכאי להירשם כמפעיל רשת תחבורה שיתופית כמפעיל רשת תחבורה שיתופית מי שמתקיימים בו כל אלה :

² ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

מקוונת

(1) הוא תאגיד הרשום בישראל או חברת חוץ
כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999³;

(2) בעלי השליטה בתאגיד ונושאי המשרה בו
לא הורשעו בעבירה שלדעת הרשם, מפאת
חומרתה או נסיבותיה, יש בה כדי למנוע את
הרישום או שחלפה לגבי ההרשעה תקופת
ההתיישנות לפי חוק המרשם הפלילי ותקנת
השבים, התשמ"א-1981⁴; לעניין זה, "שליטה" –
כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁵;

(3) לדעת הרשם אין בהפעלת רשת תחבורה
שיתופית מקוונת על ידי מבקש הרישום כדי לפגוע
בביטחון המדינה או בסדר הציבורי; החלטה שלא
לאשר לאדם להירשם בשל האמור בפסקה זו, לא
תתקבל אלא על פי פניה של שירות הביטחון הכללי
או משטרת ישראל;

(4) שילם אגרה כאמור בסעיף 14ל.

הסדרים להגשת	14כז. (א) בקשה להירשם כמפעיל רשת תחבורה
בקשה לרישום	שיתופית מקוונת וכן בקשה לחידוש רישום
ובקשה לחידוש	כאמור, יוגשו לרשם.
רישום	

(ב) השר יקבע דרכים להגשת הבקשה, מועדי
הגשתה והמסמכים שיצורפו אליה.

תקופת תוקפו של	14כח. תוקפו של רישום יהיה לחמש שנים, וניתן לחדשו,
רישום	על פי בקשת מפעיל הרשת הרשום, לתקופות
	נוספות של חמש שנים בכל פעם, ובלבד שהתקיימו
	התנאים לרישום לפי סימן זה.

ביטול רישום,	14כט. הרשם רשאי לבטל רישום, להגבילו או להתלותו,
הגבלתו או התלייתו	אם מתקיים אחד מאלה, ובלבד שניתנה למפעיל

³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 322.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

הרשת הזדמנות סבירה להשמיע את טענותיו :

(1) מפעיל הרשת הפר הוראה מהוראות פקודה זו או תקנות או הוראות לפיה, אשר השר קבע שהפרתה מהווה הפרה מהותית לעניין סימן זה, או שמפעיל הרשת הפר הוראה מהוראות פקודה זו או תקנות או הוראות לפיה, שלא נקבע לגביה שהיא הפרה מהותית והוא לא תיקן את ההפרה כפי שהורה לו הרשם, בתוך 14 ימים מיום קבלת ההודעה ;

(2) חדלו להתקיים במפעיל הרשת אחד או יותר מן התנאים המזכים אותו להירשם כמפעיל רשת ;

(3) מפעיל הרשת הוכרז פושט רגל ;

(4) מפעיל הרשת החליט על פירוקו מרצון או שבית המשפט מינה לו כונס נכסים או ציווה על פירוקו ;

(5) מפעיל הרשת ביקש את ביטול הרישום.

14.ל. אגרת רישום (א) המבקש להירשם כמפעיל רשת תחבורה

שיתופית מקוונת, או לחדש רישום כאמור, ישלם בעד הגשת הבקשה אגרה שיקבע השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

(ב) סכום האגרה שנקבע לפי סעיף קטן (א) יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה (בסעיף זה – יום העדכון) לפי שיעור השינוי של המדד החדש לעומת המדד היסודי.

(ג) סכום אגרה שעודכן לפי סעיף זה יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של עשרה שקלים חדשים, וסכום המסתיים בחמישה שקלים חדשים יעוגל כלפי מעלה.

(ד) הרשם יפרסם בהודעה ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, את סכום האגרה המעודכן לפי הוראות

סעיף זה.

(ה) בסעיף זה –

"המדד" – מדד המחירים לצרכן
שמפרסמת הלשכה המרכזית
לסטטיסטיקה;

"המדד החדש" – המדד שפורסם בחודש
נובמבר שלפני יום העדכון;

"המדד היסודי" – המדד שפורסם בחודש
נובמבר שלפני יום העדכון הקודם.

חובות מפעיל 14לא. (א) מפעיל רשת יתמוך בהפעלתה של רשת
תחבורה שיתופית מקוונת, כך שיתקיימו בה כל
אלה, באופן מקוון ובאמצעות הממשק:

(1) מתן אפשרות למזמין להזין בקשה
להזמנת נסיעה מאת נהגים, ממקום איסוף
כמפורט בבקשה;

(2) מתן גישה לנהגים לבקשות להזמנת
נסיעה מאת המזמינים, וכן אפשרות
אישורן של הבקשות על ידי הנהגים בהתאם
לשיקול דעתם;

(3) הצגת שמו ותמונתו של הנהג המסיע
למזמין, סוג כלי הרכב ומספר הרישום שלו
כמשמעותו בסעיף 7, והכל טרם תחילת
הנסיעה;

(4) הערכת מחיר וחישוב התשלום
שישולם בעד הנסיעה על פי התעריפים
שקבע המפעיל המפורטים בממשק, ובכלל
זה גילוי מראש למזמין בדבר שיטת חישוב
התשלום ובדבר התשלום בעד ביטול נסיעה
לאחר שהוזמנה;

(5) משלוח תיעוד אלקטרוני אל המזמין
בדבר התשלום בעד הנסיעה, אשר יכלול
פירוט בדבר מוצא ויעד הנסיעה, מרחק

הנסיעה ומשכה, וכן תעריף הנסיעה והתשלום הכולל בעדה;

(6) מתן אפשרות למזמין להגיש תלונה אודות נהג למוקד שירות שיפעיל המפעיל;

(7) מתן אפשרות למזמין לדרג את איכות השירות שניתן על ידי הנהג, וניהול מערכת דירוג של הנהגים שתוצג למזמינים;

(8) מתן אפשרות להצגת מסלול הנסיעה על ציוד הקצה של הנהג ושל המזמין במהלך הנסיעה.

(ב) מפעיל הרשת יתקשר עם נהגים העומדים בתנאים המפורטים בסעיף 14לב, לשם מתן שירות הסעת נוסעים באמצעות הרשת, ויאפשר לנהגים כאמור גישה מקוונת לרשת במסגרת פעילותם כנהגים.

(ג) טרם ההתקשרות עם נהג, יאמת מפעיל הרשת את פרטי הנהג ואת פרטי כלי הרכב העומד לרשותו של הנהג לשם הסעת נוסעים, ובכלל זה את זהות הנהג, כתובתו, תוקף וסוג רישיון הנהיגה שברשותו, וכן יוודא המפעיל כי בידי הנהג רישיון רכב תקף ופוליסת ביטוח תקפה לכלי הרכב בהתאם למטרת הנסיעה שהוצאה לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.⁶

(ד) טרם הפניית הזמנות לנסיעה אל נהג, יקיים המפעיל הדרכה מתאימה לנהג בנושאים של חובות החלות לעניין מתן שירותי הסעה לפי חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000,⁷ ולפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.⁸

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.

⁷ ס"ח התשב"א, עמ' 58.

⁸ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

(ה) מפעיל הרשת יוודא, פעם בשנה, כי כל כלי הרכב שהנהגים הפועלים באמצעות הרשת שלו משתמשים בהם לשם הסעת נוסעים, הם בעלי רישיון רכב תקף וכי לנהגים פוליסת ביטוח תקפה לכלי הרכב.

נהג ברשת תחבורה 14לב. זכאי להיות נהג, מי שמתקיימים בו כל אלה:
שיתופית מקוונת

(1) הוא תושב ישראל;

(2) מלאו לו 21 שנים;

(3) הוא בעל רישיון נהיגה תקף לכלי הרכב, במשך תקופה של שנתיים לפחות שקדמה למועד ההתקשרות כאמור בסעיף 14לא(ב);

(4) הוא עומד בתנאי סף נוספים שקבע השר, באישור ועדת הכלכלה, לאחר שנוכח כי הם נדרשים, ובכלל זה רשאי הוא לקבוע תנאים, בין היתר, לעניין גיל מזערי או תקופת ותק מזערי כנהג על אף האמור בפסקאות (2) ו-(3), וכן בדבר הרשעות פליליות ובכללן בעבירות תעבורה ומצב בריאותי;

(5) עומד לרשותו כלי רכב שישמש להסעת נוסעים אשר לו רישיון רכב תקף ופוליסת ביטוח תקפה.

היתר להסיע בשכר 14לג. (א) על אף האמור בפקודה זו או בכל דין אחר וייחודיות תחולה המסדיר הסעה בשכר –

(1) רשאי אדם שהתקשר בהתאם להוראות סימן זה עם מפעיל רשת כנהג, להסיע נוסעים בכלי הרכב באמצעות רשת תחבורה שיתופית מקוונת, תמורת שכר, בכפוף להוראות סימן זה;

(2) בכפוף להוראות לפי סימן זה, הוראות לפי הפקודה או לפי כל דין אחר, החלות לעניין הסעת נוסעים בשכר או

לעניין רכב ציבורי, לרבות הוראות בדבר רישוי שירותי מוניות ובכלל זה רישיונות והיתרים הנדרשים לעניין מונית או נהג מונית או תחנת מוניות, ובדבר פיקוח על שירותים של הסעת נוסעים, נסיעה במונית, או המחירים בעדם, לא יחולו לעניין פעילות לפי סימן זה.

(ב) אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מזכותו של מי שפועל מכוח רישיון הסעה לפי פקודה זו או לפי כל דין אחר להתקשר עם מפעיל רשת, לשם מתן שירותי הסעה באמצעות רשת התחבורה השיתופית המקוונת שלו.

14לד. השר יקבע הוראות בדבר הקמתה של קרן החזרים והסדרת פעילותה שתמומן מעמלה בשיעור קבוע, כפי שייקבע, מדמי הנסיעה שמשולמים למפעילים וכן מתשלומים שישולמו לקרן עבור שימוש ברישיונות להפעלת מונית שהוחזרו לרשות הרישוי, כפי שייקבע בתקנות כאמור, שמטרתה תהא החזרה של סכומים מתוך סכומי האגרה ששולמו בעד מתן רישיון להפעלת מונית, למי שהחזיק, ערב תחילתו של סימן זה, רישיון להפעלת מונית ומבקש לבטלו או להחזירו לרשות הרישוי.

14לה. השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע סימן זה.

דבר ה ס ב ר

מטרת הצעת החוק להביא להוזלת יוקר הנסיעה בתחבורה הציבורית בישראל, להוריד את גודש התנועה, זיהום האוויר ומצוקת החנייה ופקקי התנועה, להרחיב את מגוון אפשרויות התחבורה וההסעה העומדות לרשות הציבור בישראל, להנגיש את שירות התחבורה השיתופית ולהגביר את התחרות בתחום, תוך מתן מקורות תעסוקה נוחים וחדשניים לאזרחי ישראל. זאת, באמצעות הסדרת הפעלתה של רשת תחבורה שיתופית מקוונת ויצירת מנגנון פיצוי הולם לבעלי המוניות.

רשת תחבורה שיתופית מקוונת תאפשר לפרטים בחברה, בין אם עיסוקם העיקרי בתחום ההסעה ובין אם לאו, לספק באמצעות כלי הרכב העומדים לרשותם, הסעות באמצעות השימוש ברשת חברתית מקוונת, המקשרת בין מי שמעוניין להזמין הסעה כאמור, לבין מי שפנוי ומוכן לספק.

מודל התחבורה השיתופית המיושם בהצלחה רבה בלמעלה מ-400 ערים בעולם, צפוי להביא שורה

של תועלות משמעותיות למשק ולחברה בישראל. בהיבט הכלכלי, מודל זה יתרום להפחתת יוקר המחיה באמצעות אספקת שירותי הסעה זמינים ובמחירים נמוכים מאלה הנהוגים כיום, וכן להרחבת התחרות בתחום שירותי ההסעה. כמו כן יעניק מודל התחבורה השיתופית המקוונת הזדמנות לאוכלוסיות שונות בישראל להשתתף בכוח העבודה כנהגים, ולהגדיל את הכנסתם הכלכלית. בנוסף עשוי המודל להשפיע על תחומים כלכליים נוספים לאור תלותם בניידות הצרכנים, הספקים והעובדים. להערכת יוזמי הצעת החוק, הפעלת רשת תחבורה שיתופית מקוונת בישראל תוכל להביא לכדי חסכון שנתי ניכר ביותר בהיקף התשלומים בעבור שירותי התחבורה הציבורית.

בהיבט הסביבתי והחברתי, מודל שיתופי זה יביא לתועלות סביבתיות ניכרות בזכות יתרונות הזמינות והתדירות של התחבורה השיתופית שתעמוד לרשות ציבור הנוסעים. כך, הפעלת רשת תחבורה שיתופית מקוונת צפויה לתרום לצמצום השימוש בכלי רכב פרטיים, דבר שיביא להפחתה של כל אלה: העומס בכבישים, כמות תאונות הדרכים ורמת זיהום האוויר. כמו כן, מודל זה עשוי לתרום לכלכלה של משקי בית, אשר יוכלו, נוכח זמינות השירות החדש והמחירים הסבירים בעדו, לוותר על רכישת כלי רכב פרטי. בנוסף, מודל זה יאפשר לאוכלוסיות שאינן מועסקות באופן מלא ליצור אפיק הכנסה אשר יתרום לרווחתם הכלכלית.

בשנים האחרונות החלו לפעול ביותר מ-400 ערים מרכזיות בעולם חברות המציעות שירותי הסעות שיתופי (Ridesharing) באמצעות אפליקציות ייחודיות המקשרות בין הנוסע לבין הנהג, ומבוססות על מודל מתקדם של כלכלה שיתופית. מודל זה זכה להצלחה עצומה בקרב קהל הנוסעים והנהגים באותן ערים.

יצוין כי תחבורה שיתופית מקוונת מהווה נדבך חשוב בתחום הכלכלה השיתופית (collaborative economy) או כלכלת שיתוף (sharing economy) המבוססת על שימוש באינטרנט וברשתות חברתיות לצורך העברת מידע בנושאים כלכליים וצרכניים. שיתוף המידע באופן חופשי מאפשר לאזרחים, לצרכנים, ליוזמים ולארגונים קהילתיים – להשתמש במשאבים, במוצרים ובשירותים האחד של השני במקום לצרוך מוצרים חדשים.

לאור כל היתרונות המתוארים לעיל, נכון כי אף בישראל תקודם התחבורה השיתופית. בהתאם לכך, מוצע לתקן את פקודת התעבורה (להלן – הפקודה) ולהוסיף בפרק השני שבו את סימן ג'3, שעניינו "רישום ורישוי – תחבורה שיתופית מקוונת". בסימן זה ייקבע הסדר שיאפשר הפעלת רשת תחבורה שיתופית מקוונת, תוך קביעת תנאים אשר נועדו הן להרחיב את מגוון שירותי ההסעה העומדים לרשות הציבור לתועלת הצרכנים, והן לשמור על עניינו של הציבור בכל הנוגע לבטיחות שירות ההסעה ואיכות השירות.

לסעיף 14כז המוצע מוצע לקבוע שורה של הגדרות הנדרשות להסדרת נושא זה, ובכלל זה הגדרות למונחים "הסעה", "כלי הרכב", "נהג", "מפעיל הרשת", "רישום" ו-"רשת תחבורה שיתופית מקוונת".

לסעיפים 14כה ו-14כו המוצעים מוצע לקבוע כי מי שמבקש להפעיל רשת תחבורה שיתופית מקוונת כמתואר בהצעת החוק, יהיה עליו להירשם אצל רשם שימונה לשם כך במשרד התחבורה והבטיחות בדרכים. כמו כן מוצע לקבוע שורה של תנאי כשירות אשר מפעיל כאמור יצטרך לעמוד בהם על מנת להיות זכאי להירשם כמפעיל רשת תחבורה שיתופית מקוונת.

לסעיפים 14כז עד 14ל המוצעים מוצע לקבוע הוראות בשורה של נושאים הנוגעים למנגנון הרישום, ובכלל זה הסדרים להגשת בקשה לרישום ובקשה לחידוש רישום, תקופת תוקפו של הרישום, העילות לביטול רישום, הגבלתו או התלייתו, וכן האגרות שישולמו בעד הגשת בקשות לרישום או לחידוש רישום.

לסעיף 14לא המוצע בהתאם להצעת החוק, יחולו על מפעיל רשת תחבורה שיתופית מקוונת שורה של חובות שנועדו להבטיח את יעילותו, איכותו ובטיחותו של שירות ההסעות הניתן לציבור באמצעות הרשת.

לסעיף 14לב המוצע על מנת להבטיח את בטיחות הנהיגה והנסיעה ואיכות השירות, מוצע לקבוע תנאי כשירות לנהגים המעוניינים לספק שירותי הסעה באמצעות רשת תחבורה שיתופית מקוונת. יובהר, כי בהתאם לעקרון חופש העיסוק, אין בהצעת החוק כדי להגביל את האפשרות של נהג לפעול במסגרת מספר רשתות לתחבורה שיתופית מקוונת.

לסעיף 14לג המוצע מוצע לקבוע כי, על אף האמור בפקודה או בכל דין אחר, נהג הפועל במסגרת רשת

תחבורה שיתופית מקוונת בהתאם להוראות התיקון המוצע, יהיה רשאי לגבות שכר בעד ההסעה על מנת לקיים מנגנון כלכלי שיעודד נהגים לקחת חלק ברשת ולשאת בהוצאות הכרוכות בכך. כמו כן, מוצע כי בכל הנוגע לפעילות במסגרת רשת תחבורה שיתופית מקוונת מכוח הוראות סימן ג'3 המוצע, לא יידרשו לגבי אותה פעילות רישיונות או היתרים נוספים מעבר לקבוע באותו סימן או לפיו. בנוסף, נוכח האפשרות הקיימת כיום לכל מי שפועל מכוח רישיון הסעה לפי הפקודה או לפי כל דין אחר (להלן – גורם מורשה), להתקשר עם מי שמפעיל יישום מקוון לתחבורה שיתופית מקוונת, לשם מתן שירותי הסעה באמצעותו, מוצע להבהיר כי אין בתיקון המוצע כדי לגרוע מאפשרותו של גורם מורשה כאמור להתקשר עם מי שנרשם כמפעיל רשת תחבורה שיתופית מקוונת, לשם מתן שירותי הסעה באמצעות הרשת שלו.

לסעיף 14לד המוצע מתוך הבנה כי ייתכן ויהיה בהגברת התחרות לפי הצעת החוק כדי להשליך על ערכם של רישיונות להפעלת מונית שניתנו לפי הפקודה בהתאם לנוסחו ערב תחילת התיקון המוצע, מוצע לקבוע כי שר התחבורה והבטיחות בדרכים יהיה מוסמך לקבוע בתקנות הוראות בדבר הקמתה ודרכי פעילותה של קרן שתמומן מעמלות מדמי הנסיעה שמשולמים למפעילים וכן מתשלומים שישולמו בעד שימוש במונית, שהוחזקה, ערב תחילת תוקפו של ההסדר המוצע לפי הצעת החוק, ברישיון להפעלת מונית ושרישיונה הוחזר לרשות הרישוי, ואשר מטרתה היא החזרת סכומים מתוך סכומי האגרה שישולמו בעד מתן רישיון להפעלת מונית, למי שהחזיק ברישיון להפעלת מונית ערב תחילתו של התיקון, ואשר ביקש לבטל רישיון זה או להחזירו לרשות הרישוי.

לסעיף 14לה המוצע מוצע לקבוע את סמכותו של שר התחבורה והבטיחות בדרכים לקבוע, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות לביצוע סימן ג'3 המוצע.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת אמיר אוחנה וקבוצת חברי הכנסת (פ/3130/20), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת איתן גינזבורג וקבוצת חברי הכנסת (פ/2246/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת דן אילוז (פ/5648/25) ועל ידי חבר הכנסת משה רוט (פ/5872/25).

הצעת החוק זהה לפ/5872/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ה (14.07.2025)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת אימאן ח'טיב יאסין
מנסור עבאס
ווליד טאהא
יאסר חוג'יראת

פ/25/4440

הצעת חוק האזרחים הוותיקים (תיקון – הקצאת מקומות חניה במקום ציבורי לאזרח ותיק), התשפ"ד–2024

הוספת סעיף 10א. 1. בחוק האזרחים הוותיקים, התש"ן–1989¹, אחרי סעיף 10 יבוא:

"הקצאת מקומות 10א. (א) במקום חניה של מקום ציבורי יוקצו חניה נגישים מקומות חניה נגישים לרכב הנושא תג אזרח ותיק, כפי שיקבע שר הפנים בהתייעצות עם השר.

(ב) מקומות החניה הנגישים כאמור בסעיף קטן (א) ימוקמו קרוב ככל האפשר לכניסה נגישה לבניין או למעלית או ליציאה אל המקום הציבורי שמקום החניה משרת, לפי העניין.

(ג) בסעיף זה –

"מקום ציבורי" – כהגדרתו בסימן ג' לפרק ה'1 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח–1998²;

"רכב מזכה" – רכב שלגביו הוכיח האזרח הוותיק, להנחת דעתה של רשות הרישוי, כי הוא עומד לשימושו האישי דרך קבע;

¹ ס"ח התש"ן, עמ' 26.
² ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

"תג אזרח ותיק" – תג שנתנה רשות הרישוי
לאזרח ותיק, הנושא את שם האזרח
הוותיק, את מספר זהותו ואת מספר
הרישוי של רכב מזכה."

תיקון פקודת התעבורה 2. בפקודת התעבורה³ –
התעבורה

(1) בסעיף 2ב70 –

(א) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "ובמקום חניה לאזרח ותיק";
(ב) בסעיף קטן (א), אחרי "מקום חניה לנכה" יבוא "או לאזרח
ותיק כהגדרתו בחוק האזרחים הוותיקים, התש"ן-1989".

(2) בסעיף 3ב70, בכותרת השוליים, בסופה יבוא "ובמקום חניה לאזרח
ותיק".

דברי הסבר

הוראות חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, קובעות חובה להקצות מקומות חניה במקומות
ציבוריים עבור אנשים עם מוגבלות, לרבות במקומות בבעלות פרטית המיועדים לשימוש כלל הציבור,
כגון מרכזי קניות, בתי מלון ואולמות שמחה, וכן הוראות בדבר הנגשת מקומות החניה שהוקצו.
בפקודת התעבורה [נוסח חדש], נקבעו הוראות שמטרתן להבטיח כי תיאכף זכותם של אנשים עם
מוגבלות לחנות במקומות שהוקצו לכך, על ידי הצבת תמרור לסימון מקום החניה, והענקת סמכויות
פיקוח לעניין מקום חניה לנכה.
בפרק ג' לחוק האזרחים הוותיקים, התש"ן-1989, נקבע כי אזרח ותיק זכאי לתעודת אזרח ותיק
המקנה לו הטבות שונות. עם זאת, החוק האמור אינו קובע הקצאת מקומות חניה במקומות ציבוריים
לאזרחים ותיקים.
על מנת לסייע לאזרחים ותיקים המתקשים במציאת מקומות חניה במקומות ציבוריים, מוצע לקבוע
חובה להקצות מקומות חניה כאמור לאזרח ותיק שגילו עולה על גיל הפרישה, כפי שיקבע שר הפנים
בהתייעצות עם השר לשוויון חברתי. בנוסף, מוצע לקבוע כי במקומות חניה כאמור יוצב תמרור לסימון
מקום החניה ויוענקו סמכויות פיקוח.
הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברי הכנסת ינון אזולאי ומשה
ארבל (פ/535/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת ואליד אלהואשלה (פ/3336/25)
ועל ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/3923/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז באדר ב' התשפ"ד (26.03.2024)

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.
⁴ ס"ח התש"ן, עמ' 26.

מוזכירות הממשלה

סעיף מספר 1936/חק של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 25.05.2025 .

חק/1936. הצעת חוק האזרחים הוותיקים (תיקון - הקצאת מקומות חניה במקום ציבורי לאזרח ותיק), התשפ"ד-2024 של חה"כ אימאן ח'טיב יאסין ואחרים (פ/4440)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין וה"ח טל שלזינגר, תמי פרידמן, אורית בקר ושלהבת חיים קפלן.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש שבמהלכו מגישי הצעת החוק יבואו בדברים עם משרדי הממשלה הרלוונטיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
יצחק קרויזר
רם בן ברק
צביקה פוגל
מטי צרפתי הרכבי
מיכאל מרדכי ביטון
לימור סון הר מלך

4036/25/פ

הצעת חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (תיקון – איסור משלוחים ימיים של צאן חי לשחיטה), התשפ"ד–2023

1. תיקון סעיף 1 בחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד–1994¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, אחרי ההגדרה "נאמן בעל חיים" יבוא:
- "צאן" – כבשים ועיזים, לרבות גדי, גדייה, צפיר, עז, תיש, טלה וטליה, שהושיה, רחלה, כבשה ואיל;
- "צאן חי לשחיטה" – צאן חי המיועד להישחט לשם הפקת בשר בישראל, בין בסמוך לאחר הבאתו לישראל ובין לאחר תקופה של גידול או פיטום בישראל;"
2. הוספת סעיף ג2 אחרי סעיף ב2 לחוק העיקרי יבוא:
- "איסור יבוא צאן ג2. לא ייבא אדם במשלוח ימי לישראל צאן חי לשחיטה, בין שהמשלוח הימי הוא במישרין לישראל ובין שהמשלוח הימי הגיע באמצעות מדינה שלישית לישראל או משטחי הרשות הפלסטינית לשטח ישראל; בסעיף זה, "הרשות הפלסטינית" – המועצה כהגדרתה בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית).

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 56.

איסור יבוא צאן חי ד2. לשחיטה ללא היתר – הוראת שעה

(א) בתקופה שמיום כ' בטבת התשפ"ד 1) בינואר 2024) ועד יום א' בטבת התשפ"ח 31) בדצמבר 2027) (להלן – תקופת המעבר), האיסור האמור בסעיף ג2 יחול על אדם אלא אם קיבל היתר ליבוא צאן חי לשחיטה במשלוח ימי לפי סעיף קטן (ב), ופעל לפי תנאי ההיתר.

(ב) בתקופת המעבר יהיה השר או מי שהוא הסמך לכך, רשאי לתת ליבואן היתר ליבוא צאן חי לשחיטה במשלוח ימי בכפוף להוראות אלה:

(1) משך המשלוח הימי לא יעלה 168 שעות; בסעיף זה, "משך המשלוח הימי" – משך הזמן שמתחילת ההטענה של ראש הצאן הראשון על כלי הרכב המוביל את הצאן לאנייה ועד תום הפריקה בתחנת ההסגר בישראל;

(2) צפיפות הצאן במשלוח הימי לא תעלה על ראש וחצי צאן למטר רבוע, ולעניין טלה או גדי בגיל של עד 6 חודשים הצפיפות לא תעלה על שני ראשי צאן למטר רבוע;

(3) הטמפרטורה במועד פריקת המשלוח בישראל לא צפויה להיות מעל 30 מעלות צלזיוס;

(4) לא יעשה שימוש במאיץ חשמלי או באביזרי הכאה להובלת הצאן;

(5) המכסה ליבואן לשנה לא תעלה על שליש מהמכסה השנתית שנקבעה לפי סעיף קטן (ב).

(ג) השר, באישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, יקבע, בצו, מכסה שנתית ליבוא צאן חי לשחיטה במשלוח ימי שלא תעלה על המפורט להלן; הצו יובא לאישור הוועדה בתוך 60 יום לפני תחילת השנה, לכל המאוחר:

(1) לשנת 2024 – 400,000 ראשי צאן ;

(2) לשנת 2025 – 300,000 ראשי צאן ;

(3) לשנת 2026 – 200,000 ראשי צאן ;

(4) לשנת 2027 – 100,000 ראשי צאן.

(ד) בחלוקת המכסה השנתית בין היבואנים תינתן עדיפות ליבואן שפועל למזעור הסבל והכאב של הצאן החי לשחיטה בדרכים אלה :

(1) צמצום משך המשלוח הימי ;

(2) הבטחת תנאי הובלה ראויים לרבות צפיפות, אוורור, אספקת מים ומזון, ניקיון והיגיינה, טיב האנייה וכשירות הצוות להובלת צאן חי לשחיטה ;

(3) הסכמה לאמצעי פיקוח ובקרה על המשלוח הימי על ידי משרד החקלאות ופיתוח הכפר וארגונים למען בעלי חיים.

(ה) השר או מי שהוא הסמיך לכך רשאי לבטל היתר שניתן ליבואן לפי סעיף קטן (א) אם מצא כי ניתן על יסוד מידע כוזב או בשל הפרת תנאי מתנאי ההיתר.

(ו) השר ידווח לוועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, אחת לשנה, ולא יאוחר מיום 31 בינואר, על יישומן של הוראות סעיף זה בשנה שקדמה למועד הדיווח ובכלל זה על היתרים שניתנו, מספר ראשי הצאן החי לשחיטה שיובאו לישראל ועל הצעדים שננקטו כדי להבטיח אספקה שוטפת וסדירה של בשר צאן בישראל לא בדרך של יבוא צאן חי לשחיטה במשלוח ימי.

תיקון סעיף 17. 3. בסעיף 17(ב) לחוק העיקרי, אחרי "סעיפים 2א, 1א2, 2ב(א)" יבוא "ג2 ו-2ד(א)".

דברי הסבר

הצעת חוק זו מבקשת לתקן את חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) התשנ"ד–1994 (להלן – החוק) במטרה להפסיק את שיטת הייבוא האכזרית של יבוא צאן חי לשחיטה במשלוחים ימיים מנמלי יעד מרוחקים, לרוב באוקיאנוס האטלנטי ואף באוסטרליה, אל נמלי ישראל ומשם אל תחנות הסגר. במסגרת פרקטיקה זו, המכונה "המשלוחים החיים", בעלי החיים מיובאים במסעות ימיים ממושכים ובתנאים קשים ואכזריים במיוחד. בכל משלוח ומשלוח אלפי טלאים נדחסים בצפיפות איומה, באוניות ישנות, מתבוססים בצואה ובשתן; סובלים ממחלות וזיהומים ואף מעיוורון, המומים ומותשים מטלטלות ימיות במשך ימים ולילות ללא הפסק; מתייסרים ולעיתים גוססים מחוס כבד ומקור מקפא; חשופים להתעמרות והכאות, בעיטות וחשמול בהליכי הפריקה מהאונייה וההטענה לכלי הרכב שיובילו אותם למחנות ההסגר. פרקטיקה זו מנוגדת לתכלית החוק, ומפרה את האיסור הקבוע בסעיף 2(א) לפיו "לא יענה אדם בעל חיים, לא יתאכזר אליו ולא יתעלל בו בדרך כלשהי".

התנאים הראויים להובלת בעלי חיים קבועים בדין הישראלי רק לגבי הובלה של בהמות בכלי רכב במסגרת תקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (הובלת בהמות), התשס"ו–2006. תקנות אלו קובעות פרק זמן של 6 שעות כרף עליון למשך זמן ההובלה של צאן מנקודת המוצא אל נקודת היעד. אולם, המשלוחים הימיים של אלפי ראשי צאן, הכוללים את הן את משך הזמן באונייה והן את שלב ההטענה והפריקה היבשתית עד תחנות ההסגר, נמשכים בפועל פי 20 ואף פי 30 מפרק הזמן המותר בדין הישראלי. ישנם מקרים בהם ראשי צאן מובלים במסע ייסורים זה גם 240 שעות (עשר יממות) ולמעלה מכך, ובמקרים רבים הם ממתניים שעות רבות בנמל היות והפריקה הופסקה עקב שבת, חג או מועד. התופעה של ייבוא צאן חי לשחיטה במשלוח ימי לישראל שהחלה בראשית העשור הקודם, הלכה וגדלה באופן משמעותי עד להפיכתה של ישראל לאחת היבואניות הגדולות ביותר בעולם של טלאים חיים לשחיטה. כך למשל, מספר הטלאים החיים שיובאו לישראל לשחיטה, שבשנת 2011 עמד על כ-40,000 טלאים, צמח בשנת 2022 לכ-542,000 טלאים.

ייבוא של בעלי חיים נושמים, מהלכים, סובלים וכואבים בכמויות אדירות אלה היא תופעה הרסנית ולא מוסרית, הן מבחינת ההשלכות הישירות שלה על בעלי החיים, והן מבחינת ההשלכות העקיפות השליליות שאליהן היא מובילה לרבות: הזיהום הסביבתי של הים התיכון וחופי ישראל בשל השלכת גופות הצאן והפסולת הגבוהה שאלו מייצרים; הפצת מחלות עקב פגיעה בבריאות הצאן; החלשת החקלאות הישראלית והרעייה הטבעית הנדרשת למניעת שריפות; פגיעה בפרנסתם של נוקדים, מגדלי ורועי צאן, רובם ככולם עסקים קטנים באזורי הספר, בשל ריכוז כוח השוק בידי היבואנים; פגיעה בתדמיתה של ישראל, שהרי אין עוד מדינות מערביות ונאורות המאפשרות התעמרות שכזו בצאן חי. בנוסף, מסלול הייסורים של המשלוחים החיים בענף הצאן לא הועיל לצרכן הישראלי – הייבוא האדיר, ההולך ומאמיר של צאן חי לשחיטה בישראל לא הוביל להורדת מחיר הבשר לצרכן. בפועל, על פי דו"חות משרד החקלאות ופיתוח הכפר, מחיר ק"ג בשר ממוצע עלה בכ-30% בין 2015 ל-2021. לאור כל האמור לעיל, מוצע לתקן את החוק ולקבוע איסור על יבוא במשלוח ימי של צאן חי לשחיטה, בין שהמשלוח הימי הוא במישרין לישראל ובין שהגיע באמצעות מדינה שלישית או דרך הרשות הפלסטינית. עם זאת, מאחר שמדובר בשינוי משמעותי, מוצעת תקופת מעבר בת ארבע שנים

במהלכה תצומצם פרקטיקת המשלוחים החיים באופן הדרגתי, שיאפשר זמן לפיתוח מקורות אספקה חלופיים ואמינים שיענו על הביקוש לבשר, הן באמצעות הגדלת תעשיית הצאן המקומית המיועדת למאכל והן באמצעות הרחבת הייבוא של בשר צאן טרי ומצונן או קפוא.

מוצע כי בתקופת המעבר שר החקלאות והכפר, באישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, יקבע בצו מכסה שנתית ליבוא צאן חי לשחיטה במשלוח ימי שתלך ותפחת. השר יהיה רשאי לתת ליבואן היתר ליבוא בכפוף לעמידתו בהוראות שנוגעות לתנאי המשלוח הימי, לרבות משך המשלוח; צפיפות הצאן; הטמפרטורה המותרת בפריקת המשלוח בישראל; היעדר שימוש במאיץ חשמלי או באביזרי הכאה להובלת הצאן; וכן קביעת רף עליון למכסה השנתית לכל יבואן. כמו כן, בחלוקת המכסה השנתית בין היבואנים תינתן עדיפות ליבואן שפועל למזעור הסבל והכאב של הצאן החי לשחיטה באמצעות צמצום משך המשלוח הימי והבטחת תנאי הובלה ראויים, וכן בהסכמתו לאמצעי פיקוח ובקרה על המשלוח הימי על ידי משרד החקלאות ופיתוח הכפר וארגונים למען בעלי חיים.

עוד מוצע כי במהלך תקופת המעבר, השר ידווח לוועדת החינוך, התרבות והספורט מדי שנה על ההיתרים שניתנו, מספר ראשי הצאן החי לשחיטה שיובאו לישראל והצעדים שנקטו כדי להבטיח אספקה שוטפת וסדירה של בשר צאן בישראל בדרכים אחרות.

תיקון מוצע זה משקף את ערכיה של ישראל הן כמדינה יהודית והן כמדינה מערבית מתוקנת ונאורה. האיסור שלא לצער בעלי חיים הוא איסור מדאורייתא, והדרישה להימנע מאכזריות שלא לצורך כלפי בעלי החיים שזורה במקורות עם ישראל. איסור צער בעלי חיים הוא בעל תכלית מוסרית, חינוכית וערכית והיא "ללמד אותנו מידת הרחמנות, ושלא נתאכזר – כי האכזריות תתפשט בנפש האדם"; עצם האכזריות כלפי הצאן במשלוח ימי עלולה לדבוק באדם, ואף לחלחל לאכזריות וקהות כלפי חסרי ישע בחברה הישראלית.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בחשוון התשפ"ד (30.10.2023)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/2035 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 06.07.2025.

חק/2035. הצעת חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (תיקון - איסור משלוחים ימיים של צאן חי לשחיטה), התשפ"ד-2023 של חה"כ יצחק קרויזר ואחרים (פ/4036)

יושב-ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת רם בן ברק
ששון ששי גואטה
מטי צרפתי הרכבי
אלון שוסטר

5919/25/פ

הצעת חוק סיוע ליצרן חקלאי באזורים הסמוכים לגבול המדינה, התשפ"ה–2025

- מטרה 1. מטרתו של חוק זה היא להבטיח רמת רווחיות בסיסית לחקלאים הפועלים באזורים הסמוכים לגבולות המדינה, לשם תמיכה בשמירה על הקרקע, עידוד עיבוד חקלאי בקרבת גבולות המדינה וחיזוק ההתיישבות.
- הגדרות 2. בחוק זה –
- "יצרן חקלאי" ו"מפעל חקלאי" – כהגדרתם בסעיף 4 לחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, התשמ"א–1980;¹
- "השר" – שר החקלאות וביטחון המזון.
- סיוע ליצרן חקלאי 3. יצרן חקלאי שהוא בעל מפעל חקלאי, אשר ממוקם במרחק של עד 3 קילומטרים מגבול המדינה, ורווחיו בשנה קלנדרית ירדו מ-15% מסך כל הכנסותיו מעיסוק זה, יגיש בקשה לגורם שיקבע השר לקבלת תמיכה בסכום שלא יפחת מהפער שבין רווחיו בשנה האמורה לבין שיעור של 15% מהכנסותיו באותה שנה.
- ביצוע ותקנות 4. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, בהסכמת שר האוצר, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, בין היתר לעניין אופן הגשת הבקשות לפי סעיף 3, אמות מידה לקביעת זכאות ודרכי חישוב עלויות ורווח של יצרן חקלאי לשם בחינת בקשות כאמור.

דברי הסבר

החקלאות באזורי גבולות הארץ ממלאת תפקיד לאומי מהמעלה הראשונה, לא רק כמקור לתוצרת חקלאית מקומית, אלא גם כעוגן אסטרטגי בשמירה על הקרקע, על ההתיישבות ועל הריבונות הישראלית לאורך גבולות רגישים.

מאז פרוץ מלחמת חרבות ברזל, הפכה הפעילות החקלאית בקרבת גבולות המדינה לאתגר של ממש : שדות הוזנחו מחשש לפעולות חבלניות, עובדים עזבו בשל סכנה ביטחונית, ושיווק התוצרת – אם נקטפה – נתקל במחסומים שיווקיים קשים. דווקא בימים של איומים גוברים וחרמות כלכליים נגד ישראל, חיוני שהמדינה תחזק את החקלאות המקומית ותבטיח אספקה עצמית של תוצרת ישראלית איכותית, תוך תמיכה בחקלאים שלא זנחו את הקרקע גם בתנאים קשים במיוחד.

לפיכך, מוצע לקבוע מנגנון ייחודי שיבטיח רווח מינימלי לחקלאים, הפועלים ברצועת שלושה קילומטרים מגבול המדינה. לפי המוצע, יצרן חקלאי שהרוויח פחות מ-15% מהכנסתו החקלאית – לאחר ניכוי עלויות ייצור, עובדים ושיווק – יהיה רשאי להגיש בקשה לתמיכה שתשלים את רווחיו ל-15% מהכנסותיו. בכך תעודד המדינה גידולים ישראליים, תחזק את ההתיישבות ואת הביטחון הלאומי, ותמנע מצב שבו חקלאים נוטשים את אדמותיהם בשל אי-ודאות כלכלית וביטחונית. הצעת החוק תעביר מסר ערכי שלפיו מדינת ישראל עומדת מאחורי אזרחיה שנושאים בנטל הלאומי בשטח, הלכה למעשה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ' בסיוון התשפ"ה (16.06.2025)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/2037 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 06.07.2025.

חק/2037. הצעת חוק סיוע ליצור חקלאי באזורים הסמוכים לגבול המדינה, התשפ"ה-

2025 של חה"כ רם בן ברק ואחרים (פ/5919)

יושב-ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת רון כץ
ינון אזולאי

פ/25/5732

הצעת חוק איסור התקשרות בהסדר לקביעת מחיר אחיד למזון במשלוח ובהזמנה בבית האוכל, התשפ"ה-2025

הגדרות

1. בחוק זה –

"בית אוכל" – בית עסק שבו מכינים ומגישים מזון המיועד לאכילה דרך כלל במקום העסק או למשלוח לצרכן, ובסמוך למועד הכנתו, ובכלל זה בית קפה, מסעדה, מזנון ועסק של מזון מהיר;
"הסדר" ו"הממונה" – כהגדרתם בחוק התחרות;
"חוק התחרות" – חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988¹;

"ספק שירותי שילוח ומכירה" – עוסק המספק שירותי הזמנה מרחוק של מזון מבית אוכל באמצעים מקוונים ושילוחו לצרכן.

איסור על חובת מחיר אחיד

2.

ספק שירותי שילוח ומכירה לא יתקשר עם בית אוכל בהסדר הקובע מחיר אחיד למזון שמוכר בית האוכל באמצעות הספק האמור ולמזון שנמכר בבית האוכל עצמו.

אכיפה

3.

(א) התקשר ספק שירותי שילוח ומכירה בהסדר כאמור בסעיף 2, יהיה רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי בסכום שלא יעלה על 1,155,570 שקלים חדשים; היה המפר תאגיד והיה לו, בשנה שקדמה לשנת הכספים שבה בוצעה ההפרה, מחזור מכירות בסכום העולה על 10 מיליון שקלים חדשים, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי בשיעור של עד 8% ממחזור המכירות כאמור, ובלבד שסכום העיצום הכספי לא יעלה על 46,222,830 שקלים חדשים.

(ב) על הטלת עיצום כספי לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיפים 50 עד 55 לחוק התחרות, בשינויים המחויבים.

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128.

4. החוק מחייב הוראות חוק זה יחולו על אף כל ויתור או הסכם נוגד.
5. שמירת דינים הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות לפי חוק התחרות, ולא לגרוע מהן.
6. ביצוע ותקנות שר הכלכלה והתעשייה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

דבר הסבר

בשנים האחרונות, חלה עלייה משמעותית בשימוש בשירותי משלוחי מזון, המאפשרים לצרכנים להזמין ארוחות ממסעדות באמצעות ספקים המפעילים פלטפורמות מקוונות. פלטפורמות אלו מתווכות בין הצרכן למסעדה ומספקות שירותי הזמנה ומשלוח. חלק מהספקים האמורים מחייבים את המסעדות לקבוע מחירים זהים למזון שנמכר על ידם, הן להזמנות במשלוח והן לשיבה במסעדה. דרישה זו אינה מתחשבת בעלויות הנוספות הכרוכות במשלוח, כגון עמלות המשלוח לספקים אלו ועלויות לוגיסטיות, ומגבילה את יכולת המסעדות לתמחר את מוצריהן בהתאם לעלויות השונות.

מטרת החוק המוצע היא לאפשר למסעדות לקבוע מחירים שונים להזמנות במשלוח ולישיבה במסעדה, בהתאם לעלויות הכרוכות בכל ערוץ מכירה, ובכך לשמור על רווחיותן ולהציע לצרכנים מחירים הוגנים. מוצע לקבוע שהספקים המפעילים את הפלטפורמות לא יורשו לחייב מסעדות לקבוע מחירים זהים להזמנות במשלוח ולישיבה במסעדה ובכך יינתן חופש למסעדות לתמחר את מוצריהן בהתאם לעלויות השונות. הממונה על התחרות יהיה רשאי להטיל עיצום כספי בסכום שלא יעלה על 1,155,570 שקלים חדשים על ספק שהפר איסור זה. הממונה יהיה רשאי להטיל על ספק שמחזור מכירותיו השנתי עולה על 10 מיליון שקלים חדשים עיצום כספי בשיעור של עד 8% ממחזור מכירותיו, עד לסכום של 46,222,830 שקלים חדשים.

החוק המוצע נועד לתקן את חוסר האיזון הקיים בין הפלטפורמות למסעדות, להגן על זכויות המסעדות והצרכנים ולהבטיח תחרות הוגנת בשוק המשלוחים. הצעת חוק זו תאפשר למסעדות גמישות בתמחור מוצריהן, תשפר את ניהול קשרי הלקוחות ותחזק את התחרות בשוק המשלוחים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בניסן התשפ"ה (31.03.2025)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/2076 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 13.07.2025 .

חק/2076. הצעת חוק איסור התקשרות בהסדר לקביעת מחיר אחיד למזון במשלוח
ובהזמנה בבית האוכל, התשפ"ה-2025 של חה"כ רון כץ וינון אזולאי
(פ/5732)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה לאחר פגרת הקיץ.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה טור פז

5470/25/פ

הצעת חוק מינהלת מילואים, התשפ"ה-2025

פרק א': מטרת החוק

- מטרת החוק 1. מטרת חוק זה הינה ליצור מערכת תמיכה מקיפה ומשולבת עבור משרתי המילואים ובני משפחותיהם שלקחו חלק במלחמת חרבות ברזל, באמצעות הקמת מינהלת למתן מענה עבורם שתפעל למטרות האמורות בהתאם להוראות חוק זה.

פרק ב': פרשנות

- הגדרות 2. בחוק זה –
- "הוועדה" – ועדת החוץ והביטחון של הכנסת;
 - "חייל מילואים" – כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008¹ (להלן – חוק שירות המילואים);
 - "המינהלת" – מינהלת מילואים שהוקמה לפי סעיף 3;
 - "המנהל" – המנהל הכללי של המינהלת;
 - "מערך המילואים" – כלל כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל;
 - "המשרד" – משרד הביטחון;
 - "מתקפת הטרור" – מתקפת הטרור שהחלה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023);
 - "שירות מילואים" – שירות כהגדרתו בחוק שירות המילואים;
 - "השר" – שר הביטחון.

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

פרק ג': הקמת מינהלת מילואים, תפקידיה וסמכויותיה

3. הקמת המינהלת . מוקמת בזה מינהלת מילואים שתפעל לקידום מטרות חוק זה.
4. המינהלת – תאגיד . המינהלת היא תאגיד.
5. המינהלת – גוף . המינהלת היא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(2) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]².
6. מטרות המינהלת . מטרות המינהלת הם אלו:
 - (1) להתוות את המדיניות וקווי הפעולה של המינהלת;
 - (2) להנחות את הליך מילוי התפקידים לפי חוק זה;
 - (3) לפקח על ביצוע מדיניות המינהלת;
 - (4) לקיים ליווי אישי יזום ומענה אנושי לחיילי מילואים;
 - (5) לפקח על מתן מענה למיצוי הטבות וזכויות עבור חיילי מילואים ומשפחותיהם.
7. מוסדות המינהלת .
 - (א) בראש המינהלת יעמוד המנהל המתמנה על ידי השר לתקופה של שלוש שנים.
 - (ב) יתר מוסדות המינהלת הם המועצה והוועד הפועל של המינהלת.
 - (ג) המינהלת תבחר ועד פועל מבין חבריה, ויכול שיושב ראש הוועד הפועל והמנהל הכללי של המינהלת שיתמנו בהתאם לאמור בתקנון יהיו חברי הוועד הפועל אף שאינם חברי המינהלת.
 - (ד) ניהול ענייני המינהלת יהיה בסמכותו של הוועד הפועל, ככל שלא נמסר ענין מסוים למוסד אחר של המינהלת.
8. תקנון .
 - (א) מועצת המינהלת תתקין את תקנון המינהלת והיא רשאית להכניס בו מזמן לזמן שינויים ותיקונים.
 - (ב) בתקנון ייקבעו –
 - (1) סמכויותיו של המנהל וכללים למילוי מקומו כשנבצר ממנו זמנית לכהן בתפקידו;
 - (2) הרכב מועצת המינהלת, אופן כינונה, תקופת כהונתה ומועדי מושביה;

² ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

- (3) הרכב הוועד הפועל ואופן בחירתו, תקופת כהונתו וסמכויותיו ;
- (4) תנאי החברות במינהלת, זכויות וחובות החברים לסוגיהן, סדרי קבלתן ודרכי הפסקת החברות ;
- (5) סדרי הקמתם של סניפי המינהלת, דרכי הנהלתם וסמכויותיהם ;
- (6) נוסף לעניינים הנזכרים לעיל אפשר לקבוע בתקנון כל ענין אחר המסדיר את פעולתה של המינהלת.

תפקידי המינהלת 9. אלה תפקידי המינהלת :

- (1) ליזום פעולות לפיתוחם הכלכלי, החברתי, התעסוקתי והמשפחתי של חיילי מילואים ;
- (2) להכין תוכניות לפיתוחם הכלכלי, החברתי, התעסוקתי והמשפחתי של חיילי מילואים ;
- (3) לתאם בין משרדי הממשלה, הרשויות והגופים הפועלים למען חיילי המילואים ומשפחותיהם ;
- (4) לייעץ לשר ולממשלה בתחום מערך הזכויות וההטבות למשרתי המילואים ולבני משפחותיהם, לרבות התכנון הכלכלי, ובכלל זה להמליץ לשר על קידום תיקוני חקיקה בתחומי פעילות המינהלת ;
- (5) למלא כל תפקיד אחר שהוטל עליה לפי חוק זה.

סמכויות המינהלת 10. אלה סמכויות המינהלת :

- (1) לקבוע את הגופים שיבצעו את התכניות שהכינה המינהלת ;
- (2) לקבוע את השימוש במשאבים שיעמדו לרשותה ;
- (3) לקבל תרומות בישראל ומחוצה לה לצורך ביצוע תפקידיה ;
- (4) להקים תאגידים, בעצמה או ביחד עם אחרים, או לרכוש זכויות בתאגידים קיימים, והכל לצורך ביצוע תפקידיה ;
- (5) ליצור ולקיים קרנות לפיתוח כלכלי ותעסוקתי ;
- (6) לקבל, בכפוף לאמור בכל חוק, מלוות לצרכי ביצוע תפקידיה ולהנפיק למטרה זו איגרות חוב ; איגרות החוב, המלוות ותנאיהן טעונים אישור השר, בהסכמת שר האוצר ;
- (7) לעשות כל פעולה שתידרש לביצוע תפקידיה.

- תקציב המינהלת 11. (א) המינהלת תכין ותגיש לשר לאישורו, לא יאוחר מיום 31 באוגוסט בכל שנה, את הצעת חלוקת התקציב של המינהלת לגבי שנת התקציב הבאה.
- (ב) התקציב השנתי של המינהלת ימומן מתקציב המדינה, וייקבע בחוק התקציב השנתי בתחום פעולה נפרד בסעיף התקציב של המשרד; לעניין זה – "חוק התקציב השנתי" – כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985³;
- "סעיף תקציב", "תחום פעולה" – כהגדרתם בחוק התקציב השנתי.
- מועצת המינהלת 12. למינהלת תהיה מועצה וזה הרכבה:
- (1) נציג השר, מקרב עובדי משרדו;
- (2) נציג שר הרווחה והביטחון החברתי, מקרב עובדי משרדו;
- (3) נציג שר האוצר, מקרב עובדי משרדו;
- (4) נציג שר החינוך, מקרב עובדי משרדו;
- (5) נציג השר לשוויון חברתי ולקידום מעמד האישה, מקרב עובדי משרדו.
- דוחות שנתיים 13. המינהלת תערוך ותגיש לשר לא יאוחר מיום 1 באפריל בכל שנה, דין וחשבון לעניין ביצוע התקציב ולעניין הכנסות המינהלת והוצאותיה, בשנה שקדמה לה; המינהלת תעביר עותק של הדין וחשבון לוועדת הכלכלה של הכנסת.
- דיווח על מימוש כספים וביצוע התוכנית 14. גופים שהמינהלת העבירה להם תקציב לצורך ביצוע פעולות המינהלת, לפי חוק זה, יגישו למינהלת, אחת לשישה חודשים, דין וחשבון בדבר ביצוע התקציב האמור.
- ניגוד עניינים 15. (א) לא ימונה למנהל המינהלת ולא יכהן כחבר כאמור מי שבשל כהונתו יימצא, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו במינהלת.
- (ב) מנהל המינהלת לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.
- (ג) בסעיף זה –

³ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

"בן משפחה" – בן או בת זוג, לרבות ידוע בציבור, הורה, הורה של הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות בן משפחה כאמור שהוא שלוב (חורג);

"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁴;

"טיפול" – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

"ניגוד עניינים", של מנהל המינהלת – ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו במועצה לבין עניין אישי או תפקיד אחר, בתמורה או שלא בתמורה, שלו או של קרובו;

"קרוב", של חבר המועצה – כל אחד מאלה:

(1) בן משפחה של מנהל המינהלת;

(2) אדם שלמנהל המינהלת יש עניין במצבו הכלכלי;

(3) תאגיד שמנהל המינהלת, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;

(4) גוף שמנהל המינהלת, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו.

16. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

17. תחילתו של חוק זה שלושה חודשים מיום פרסומו.

תחילה

דבר היסבר

עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), נרתמו משרתי מילואים רבים גם ללא קבלת צו מילואים במטרה להילחם ולהגן על אזרחי מדינת ישראל כנגד בני העוולה. עם הימשכות המתקפה, גויסו כ-300 אלף משרתי מילואים. לאור הגיוס המסיבי של משרתי מילואים ובהתאם לצורך במתן מענים לזכויותיהם והטבות, הוקמה בצה"ל קרן הסיוע במטרה להעביר בקשות למימוש הזכויות. בנוסף, משרתי המילואים ובני או בנות זוגם, יכולים להגיש בקשה דרך מס רכוש וביטוח לאומי לקבלת זכויות נוספות.

לאור ריבוי ממשקי העבודה מול גורמי משרדי הממשלה וצה"ל, מטרת הצעת חוק זו היא לרכז

⁴ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

בכתובת אחת את כלל מענים אלו, באמצעות הקמת מינהלת מילואים שתפעל ליצירת מערכת תמיכה מקיפה ומשולבת עבור משרתי המילואים ובני משפחותיהם.

מוצע כי תפקידי המינהלת יהיו ליזום וללוות את משרת המילואים ובני משפחתו מתוך ראייה הוליסטית כי החוסן המשפחתי תורם משמעותית לחוסן האישי של משרת המילואים; ליצור ממשקים חברתיים-תעסוקתיים-משפחתיים במטרה למנף ולקדם את משרתי המילואים תוך טיפול הקהילה במתן הזדמנויות מגוונות; לתאם בין משרדי הממשלה וצה"ל, וליעץ לשר הביטחון האמון על הצעת חוק זו ולממשלה בנושאים הנמצאים בתחומי פעילותה של המינהלת.

עוד מוצע כי המינהלת תנוהל על ידי מנהל ותפוקח על ידי מועצת המינהלת אשר תורכב מנציגי משרדי ממשלה שונים ונציגי צה"ל. המועצה, בין היתר, תתווה את מדיניות וקווי הפעולה של המינהלת, תפקח על ביצוע המדיניות וביצוע תפקידיה ותאשר את אופן חלוקת תקציב המינהלת בטרם יוגש לאישור השר.

מוצע כי תחילתו של החוק המוצע יהיה שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות, זאת כדי לאפשר הקמה יעילה ומהירה ככל הניתן של המינהלת.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת עידן רול וקבוצת חברי הכנסת (פ/4772/25; הוסרה מסדר ביום ג' בכסלו התשפ"ה (4 בדצמבר 2024)).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' בשבט התשפ"ה (03.02.2025)

מוזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1981 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 08.06.2025 .

חק/1981. הצעת חוק מינהלת מילואים, התשפ"ה-2025 של חה"כ משה טור פז
(פ/5470)

יושב-ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין וה"ה הילה קידר, יובל זילבר, חן לוי ואייל
ברוך.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה ב-4 חודשים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת פנינה תמנו
לימור סון הר מלך
דבי ביטון
מטי צרפתי הרכבי
משה טור פז
מירב בן ארי
קטי קטרין שטרית
מתן כהנא
יואב סגלוביץ'

5898/25/פ

הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון – שעת הורות בעבודה
לאלמן או לאלמנה בשנת האבל הראשונה), התשפ"ה–2025

1. תיקון כותרת סימן 1. בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י–1950¹
א' בפרק שביעי (להלן – החוק העיקרי), בפרק שביעי, בכותרת סימן א', במקום "הגנה על בן
משפחה בתעסוקה" יבוא "תעסוקה".
2. הוספת סעיף 32 ג. אחרי סעיף 32 ב לחוק העיקרי יבוא:
- "זכאות אלמנה 32 ג. (א) אלמנה של נספה זכאית לשעת הורות אחת
לשעת הורות ביום ב-12 החודשים שלאחר מות הנספה, בין אם
היא מועסקת במשרה מלאה כנהוג במקום
עבודתה ובין אם היא מועסקת במשרה חלקית;
היעדרות לפי סעיף זה היא בנוסף להפסקות על פי
חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א–1951², ואין
מנכים אותה משכר העבודה.
- (ב) שעת ההורות כאמור בסעיף קטן (א) יכולה
להיות מנוצלת ביום עבודה אחד גם בשני חלקים.

¹ ס"ח התשי"י, עמ' 162.

² ס"ח התשי"א, עמ' 204.

(ג) בסעיף זה, "שעת הורות" – כמשמעותה
בסעיף 7(ג)(3) לחוק עבודת נשים, התשי"ד-
1954.³

תיקון חוק 3. בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשי"ל-1970, בסעיף 7(א), במקום
התגמולים לנפגעי "32א" יבוא "32א, 32ג".
פעולות איבה

דברי הסבר

מתקפת הטרור הרצחנית שנפתחה על ישראל בכ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ומלחמת
חרבות ברזל שנפתחה בעקבותיה, הובילה לעלייה דרמטית במספר היתומים של חללי מערכות ישראל
ופעולות האיבה. בהתאם לנתוני הדוח השנתי של עמותת "חמניות – הבית ליתומים בישראל" (להלן –
עמותת חמניות), מאז 7 באוקטובר 2023 נוספו 934 יתומי צה"ל ונפגעי פעולות איבה חדשים למשפחת
השכול, מתוכם 23 יתומים משני הורים. מדובר במספר משמעותי מאוד שמצריך תיקוני חקיקה שיסייעו
בהתמודדות עם השלכות האסון הכבד.

במקרה מוות של הורה, ההורה הנותר נדרש להתמודד לבדו עם גידול הילדים והמשפחה והופך בן
רגע להורה יחיד. זאת, במקביל להתמודדות עם השכול והאובדן שמשפיעים על התפקוד היום-יומי ועל
התפקוד במקום העבודה. ישנה חשיבות ברורה במתן כלים לאלמנות ואלמנים על מנת שיוכלו להמשיך
ולעבוד. מקום העבודה מהווה עוגן משמעותי בתהליך השיקום, מספק ביטחון כלכלי, ומונע הידרדרות
של המשפחה לעוני. החשיבות של החוק המוצע אינה טמונה אך ורק בהיבט ההגנה על ההורה הנותר,
אלא גם בקידום רווחת היתום בכך שיאפשר להורה הנותר יותר פנאי לטפל בילדיו.

כיום, אין בחקיקה התאמות מספקות במקום העבודה לאלמנים ואלמנות בשנת השכול הראשונה
(שהיא המשמעותית ביותר להסתגלות למצב החדש) אשר רוצים להמשיך ולעבוד, אך זקוקים להתאמות
על רקע האסון שפקד אותם. חשוב לציין, כי גם בהתחשב בסל התגמולים המיוחד שמקבלות אלמנות
צה"ל ואלמנות נפגעי פעולות האיבה, ובפיצוי הכלכלי המוענק להן, קיימת חשיבות גבוהה בסיוע
לאלמנות ואלמנים שרוצים להמשיך לעבוד ולעסוק במשלח ידם ואף להגדיל את הכנסתם באופן
שיאפשר את המשך אורח החיים התקין של המשפחה ורווחתה.

מחקר שקיימה עמותת חמניות גילה כי 20.4% מההורים ליתומים שדווחו במסגרת המחקר הפסיקו
את עבודתם בעקבות האובדן ו-48.2% מההורים או מהאפוטרופוסים של היתומים צמצמו את שעות
העבודה שלהם בעקבות האובדן. נתונים אלו מעידים כי העבודה של אחוז משמעותי מתוך האלמנות
והאלמנים נפגעה בעקבות האובדן, בשעה שלא היו להם התאמות שיאפשרו להם להמשיך בעיסוקם.
משכך, ישנה חשיבות גדולה במתן התאמות כאמור להורה הנותר, שיאפשרו לו להמשיך לעבוד כחלק
מהליך השיקום האישי שלו ותוך מתן מענה לצרכי המשפחה, ובכך למנוע את הידרדרות המשפחה למעגל
העוני והסיכון. העלות החברתית הכרוכה בהגנה זו נמוכה משמעותית מהעלויות החברתיות של
אי-התערבות המדינה בהגנה על תעסוקת אלמנים ואלמנות, בכך שהיא מאפשרת להם להישאר במעגל
התעסוקה.

לפיכך, מוצע לקבוע כי אלמן או אלמנה של חלל צה"ל או של מי שנפטר כתוצאה מפעולות איבה יהיו
זכאים לשעת הורות אחת ביום בה יוכלו להיעדר ממקום העבודה בשנת השכול הראשונה, לטובת הטיפול
בילדים היתומים וצרכיהם. כמו כן, מוצע כי האלמן או האלמנה יוכלו לנצל את שעת ההורות כאמור גם
בשני חלקים במהלך יום העבודה, כלומר יוכלו להיעדר הן בתחילת היום והן בסופו.
הצעת חוק זו נוסחה בסיוע של עמותת "חמניות – הבית ליתומים בישראל".

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג בסיוון התשפ"ה (09.06.2025)

³ ס"ח התשי"ד, עמ' 154.

⁴ ס"ח התשי"ל, עמ' 126.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב כהן

5939/25/פ

הצעת חוק התניית הטבות בדיוור בקיום חובות לפי חוק שירות ביטחון, התשפ"ה–2025

התניית זכאות 1. אדם שלא מילא חובה המוטלת עליו לפי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], להשתתפות בתוכנית דיוור המדינה או של רשות מקומית המקצה דיוור במחיר מוזל. בתוכנית דיוור במחיר מוזל

דברי הסבר

בהצעת חוק זו מוצע לקבוע כי אדם שלא מילא חובה המוטלת עליו לפי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986 (להלן – החוק), לא יהיה זכאי להשתתף בתוכנית של רשות מרשויות או של רשות מקומית המקצה דיוור במחיר מוזל. מדובר בתיקון עקרוני ומהותי שנועד לקדם את ערך השוויון בנטל ולחזק את החיבור בין חובות אזרחיות לזכויות חברתיות. סיום תוקפו של הפטור שניתן לבני ישיבות חרדים מגיוס לצבא הגנה לישראל לא הוביל לעלייה המיוחלת בגיוס חרדים. מצב זה עומד בניגוד לחוק, ובניגוד לעקרון השוויון – שהינו עקרון יסוד בדמוקרטיה. המשך מתן הטבות, שאינן סוציאליות, לאלו שמפריס בצורה מודעת את החוק, ישדר מסר של עידוד השתמטות בחסות המדינה ויקשה על יצירת מחויבות לציות לחוק בקרב ציבורים שלמים. בהקשר הזה, המצב חמור במיוחד בכל הנוגע לתוכניות של דיוור במחיר מוזל, מאחר שמדובר בהטבות בהיקף משמעותי מאוד. יתרה מכך, בתוכניות רבות של דיוור במחיר מוזל, בהן "דירה בהנחה", ניכרת הטיה ברורה לטובת הציבור החרדי – כאשר בפועל רבים מהזכאים אינם משרתים כלל בצבא או בשירות לאומי-אזרחי. ההחלטה האחרונה של מועצת מקרקעי ישראל לשינוי התבחינים להוצאה לפועל של מכרזים של תכנית "דירה בהנחה" – רק מחריפה את אותה הטיה. הצעת החוק נועדה לתקן את העיוות המתואר לעיל, כדי לחזק את אמון הציבור בגיוס לצבא, להגביר את הלכידות החברתית ולהדגיש את המחויבות ההדדית בין האזרח למדינה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ד' בתמוז התשפ"ה (30.06.2025)

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אופיר כץ

פ/25/6074

הצעת חוק קליטת חיילים משוחררים (תיקון – תקופת זכאות להשתתפות במימון שכר לימוד),

התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 1א7. בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994¹, בסעיף 1א7(ד), בסופו יבוא "תקופת הכרזה על מצב מיוחד בעורף לפי סעיף 9ג חוק להתגוננות האזרחית, התשי"א–1951² או תקופת הכרזה מלחמה או נקיטת פעולה צבאית משמעותית לפי סעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה³ לא תובא במניין חמש או שבע השנים האמורות".

דברי הסבר

בדצמבר 2023 נחקק חוק קליטת חיילים משוחררים (תיקון מס' 25), התשפ"ד–2023 (להלן – תיקון 25), שקבע מימון מלא של המדינה ללימודי תואר ראשון ללוחמים. מדובר במהלך חשוב, צודק וערכי, שנועד להביע את הכרת התודה של מדינת ישראל ללוחמים שנלחמים בגופם ובנפשם, ותורמים תרומה שאין למעלה ממנה לביטחון המדינה. תיקון 25 נועד לאפשר לאותם לוחמים לצאת לדרך אזרחית חדשה לאחר השירות, תוך תמיכתה של המדינה, ולממש את הפוטנציאל האישי שלהם בלימודים, בקריירה ובהשתלבות חברתית וכלכלית.

במדינת ישראל מתנהלת מלחמה חשובה והכרחית כבר כמעט שנתיים ורבים מהזכאים למימון התואר, הלוחמים, נקראים פעמים רבות לשירות מילואים ממושך ולמספר רב של סבבים. לוחמים אלו עזבו את עיסוקיהם ואת חייהם האישיים, וישבו לשאת על כתפיהם את משימת ההגנה על עם ישראל. במסגרת תיקון 25, נקבע בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994, כי תקופת הזכאות למימון התואר עומדת על חמש שנים מיום השחרור לחיילי שירות חובה, ושבע שנים מיום השחרור לחיילים אשר שירתו בהמשך רציף לשירות הסדיר למעלה משנה, בשירות סדיר נוסף, שירות לפי התחייבות לשירות קבע או שירות מילואים בתנאי קבע. ואולם, בשל המשך שירותם של לוחמים רבים בתקופות חירום, הם אינם מספיקים לממש את הזכאות שהוקנתה להם, בפרק הזמן שהוגדר.

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.

² ס"ח התשי"א, עמ' 78.

³ ס"ח התשס"א, עמ' 158.

על כן, בהצעת החוק מוצע לתקן את תקופת הזכאות להשתתפות המדינה במימון שכר הלימוד לחיילים משוחררים זכאים, כך שתקופת מצב מיוחד בעורף לפי סעיף 9ג חוק להתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, או תקופת הכרזת מלחמה או נקיטת פעולה צבאית משמעותית לפי סעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, לא יובאו במניין חמש או שבע השנים של הזכאות.

הצעת חוק זו, מבקשת לבצע תיקון הכרחי המבטא את מחויבותה העקבית של המדינה ללוחמיה. היא נועדה להבטיח כי מי שהמשיכו לתרום לביטחון ישראל גם לאחר שחרורם יוכלו לממש את הזכאות שהמדינה העניקה להם – ולזכות בפתיחת הדרך להשכלה ולהתקדמות אישית.

זהו מהלך שמשקף תפיסה ברורה: תרומה מתמשכת למדינה אינה באה על חשבון ההזדמנויות העתידיות – אלא מקנה אותן.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בתמוז התשפ"ה (21.07.2025)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב כהן

5941/25/פ

הצעת חוק סיוע כלכלי לעידוד לומדי תורה וסטודנטים נזקקים (תיקון – קיום הוראות חוק שירות ביטחון כתנאי לסיוע), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 3 בחוק סיוע כלכלי לעידוד לומדי תורה וסטודנטים נזקקים, התשע"ז–2017¹, בסעיף 3(א), בסופו יבוא:
- "(5) לומד התורה פעל לפי הוראות חוק שירות ביטחון, לרבות קיום חובות שהוטלו עליו מכוחו."

דבר ה ס ב ר

הצעת חוק זו נועדה לתקן את חוק סיוע כלכלי לעידוד לומדי תורה וסטודנטים נזקקים, התשע"ז–2017, ולהתנות את הסיוע הכלכלי הניתן מכוחו במילוי חובות שירות ביטחון לפי חוק שירות ביטחון (נוסח משולב), התשמ"ו–1986.

בישראל קיים מתח מתמשך בין הצורך בגיוס שוויוני לצבא הגנה לישראל לבין הרצון לאפשר לימודי תורה. לאורך השנים ניתנו פטורים והסדרים שונים לדחיית שירות עבור תלמידי ישיבות, דבר שיצר אי-שוויון בנטל השירות הצבאי ועורר ביקורת ציבורית נרחבת.

בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, נקבע כי יש לגייס את בני הציבור החרדי לשירות צבאי או לאומי. החלטה זו מבטאת את הערך המרכזי של שוויון בנטל ואת החשיבות של שילוב כלל חלקי החברה הישראלית במאמץ הביטחוני הלאומי.

התיקון המוצע נועד ליצור זיקה ישירה בין מילוי חובות אזרחיות לבין קבלת הטבות מהמדינה. הוא נועד לעודד גיוס לשירות צבאי או לאומי ולחזק את עקרון השוויון בחברה הישראלית. במקביל, התיקון המוצע מכיר בחשיבות לימודי התורה ומאפשר המשך תמיכה בלומדי תורה ובסטודנטים נזקקים, בכפוף למילוי חובותיהם האזרחיות.

הצעת חוק זוהי הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אלון שוסטר (5803/25/פ).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ד' בתמוז התשפ"ה (30.06.2025)

¹ ס"ח התשע"ז, עמ' 320.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב כהן

5938/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – קיום הוראות חוק שירות ביטחון כתנאי לתשלום דמי ביטוח לאומי מופחתים), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 348. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 348(ה), בסופו יבוא "הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על מי שהוכרז כעריק על פי פקודות הצבא כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו–1955², או על מי שלא מילא חובה המוטלת עליו בחוק שירות ביטחון או לפיו".

דברי הסבר

בישראל קיים מתח מתמשך בין הצורך בגיוס שוויוני לצבא הגנה לישראל לבין הרצון לאפשר לימוד תורה במוסדות תורניים ובישיבות. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי יש לגייס את בני הציבור החרדי לשירות צבאי או אזרחי. פסיקה זו מבטאת את הערך המרכזי של שוויון בנטל ואת החשיבות של שילוב כלל חלקי החברה הישראלית במאמץ הביטחוני-לאומי. בהתאם לכך, מוצע לקבוע כי ההסדר הקיים בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 (להלן – חוק הביטוח הלאומי), לפיו מבטח שהוא תלמיד במוסד תורני או בישיבה, שאין לו הכנסה או שהכנסתו נמוכה, משלם דמי ביטוח לאומי מופחתים, לא יחול על מי שהוכרז על פי פקודת הצבא כעריק או על מי שלא מילא חובה המוטלת עליו מכוח חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986. התיקון המוצע נועד ליצור זיקה ישירה בין מילוי חובות אזרחיות ובין קבלת הטבות מהמדינה ולעודד גיוס לשירות צבאי או לאומי, תוך חיזוק עקרון השוויון בחברה הישראלית. במקביל, התיקון המוצע מכיר בחשיבות לימוד התורה ומאפשר המשך מתן הטבות ללומדי התורה במסגרת חוק הביטוח הלאומי, בכפוף למילוי חובותיהם האזרחיות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ד' בתמוז התשפ"ה (30.06.2025)

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

² ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
עוזד פורר
אביגדור ליברמן
יבגני סובה
שרון ניר
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר

5853/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – אי-זכאות לקצבת ילדים להורה שלא שירת בשירות מזכה),

התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 65 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 65, בסופו יבוא:

”מסלול שירות” – כל אחד מאלה:

(1) שירות סדיר בצבא הגנה לישראל, במשמר הגבול, ביחידות אחרות במשטרת ישראל או בשירות מוכר לפי פרק ג' לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986² (להלן – חוק שירות ביטחון), ובכלל זה שירות מילואים;

(2) שירות כעולה חדש בהתאם לפקודות הצבא בעניין הנחיות גיוס לשירות ביטחון של עולים חדשים לסוגיהם;

(3) שירות לאומי או התנדבות קהילתית לפי חוק שירות אזרחי, התשע"ז–2017³;

(4) שירות לאומי-אזרחי לפי חוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד–2014⁴;

”פקודות הצבא” – כהגדרתן בחוק שירות ביטחון;

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

² ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

³ ס"ח התשע"ז, עמ' 632.

⁴ ס"ח התשע"ד, עמ' 380.

"שירות מזכה" – שירות במסלול שירות במשך תקופה של 18 חודשים לפחות – בגבר, או 12 חודשים לפחות – באישה, או במשך תקופה קצרה יותר אם שוחררו מן השירות לפני תום התקופה כאמור מחמת נכות כמשמעותה בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט–1959⁵, או אם נספו כאמור בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"י–1950⁶, ולמעט תקופות שאינן באות במניין זמן השירות לפי הוראות סעיף 18 לחוק שירות ביטחון;".

תיקון סעיף 66 2. בסעיף 66 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הורה מבוטח שלא שירת בשירות מזכה לא יהיה זכאי לקצבת ילדים חודשית לפי פרק זה בעד ילדו, אלא אם כן ניתן לו פטור משירות סדיר מחמת שנמצא בלתי כשר לשירות או פטור משירות מחמת גיל לפי סעיף 36 לחוק שירות ביטחון."

תיקון סעיף 68 3. בסעיף 68 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:

"(יב) אם שני ההורים המבוטחים שירתו בשירות מזכה, תוגדל קצבת הילדים המחושבת לפי הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג) ב-50%."

ד ב ר י ה ס ב ר

שירות צבאי או לאומי הוא ערך מרכזי בחברה הישראלית. הוא מהווה מרכיב חיוני לביטחון המדינה, ללכידות החברתית ולשוויון בנשיאה בנטל.

הצעת חוק זו נועדה לחזק את הקשר בין החובות המוטלות על האזרח לבין זכויותיו במדינת ישראל ולעודד שוויון בנשיאה בנטל השירות הצבאי או האזרחי. קצבת ילדים היא זכות סוציאלית המוענקת על ידי המדינה וזכויות אלה אינן מנותקות מחובות האזרח.

מוצע לקבוע כי הורה שלא שירת בשירות צבאי או אזרחי, לא יהיה זכאי לקצבת ילדים חודשית לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, אלא אם כן ניתן לו פטור משירות סדיר מחמת גילו או מחמת אי-כשירותו לשרת.

נוסף על כך, מוצע לקבוע כי הורים ששניהם שירתו בשירות צבאי או אזרחי יהיו זכאים להגדלת הקצבה כאמור ב-50%, על מנת לתגמל משפחות שתורמות תרומה כפולה למדינה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ח באייר התשפ"ה (26.05.2025)

⁵ ס"ח התשי"ט, עמ' 276.
⁶ ס"ח התשי"י, עמ' 162.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת אביחי אברהם בוארון
משה פסל

5009/25/פ

הצעת חוק השתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד במעון יום למשרתי מילואים וקדימות בקבלה למעון, התשפ"ה–2024

הגדרות

1. בחוק זה –

"מבחני התמיכה" – מבחנים למתן תמיכות של משרד העבודה להשתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון יום;

"מעון יום" – כהגדרתו בחוק פעוטות בסיכון (הזכות למעון יום), התש"ס–2000¹;

"משרת מילואים" – מי שנמצא בשירות מילואים כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008²;

"הנוהל" – נוהל שמפרסם משרד העבודה באתר האינטרנט שלו לעניין סדר קבלת ילדים למעון יום.

2. השתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד במעון יום למשרתי מילואים וקדימות בקבלה

(א) על אף האמור בנוהל לגבי רבע לפחות מכלל המקומות במעון יום תינתן קדימות לקבלה של ילד שהורהו משרת במילואים.

(ב) על אף האמור במבחני התמיכה משרת מילואים יקבל מהמדינה השתתפות של 25 אחוזים לפחות בעלות שכר הלימוד במעון יום, ללא תלות בהכנסתו.

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 248.
² ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

(ג) משרת מילואים ששירת בשירות מילואים בנסיבות חירום לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, 60 ימים ברציפות לפחות בחצי השנה שקדמה לתחילת שנת הלימודים או במהלכה, יקבל השתתפות מלאה בעלות שכר לימוד במעון יום.

תחולה 3. הוראות חוק זה לעניין השתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון יום יחולו החל משנת הלימודים התשפ"ה, ולעניין הקבלה למעון יום – החל משנת הלימודים התשפ"ו.

דברי הסבר

משרתי המילואים הם חוד החנית של מדינת ישראל. מאז הטבח בשמחת תורה התשפ"ד, נחשפנו ביתר שאת לתרומתם והקרבתם האדירה של משרתי המילואים אשר מהווים כוח משמעותי בזמן מלחמה או חירום. משרתי המילואים משאירים את משפחותיהם מאחור ומוכנים לשלם את המחירים הכבדים ביותר כדי להגן על אזרחי המדינה, לעמוד ביעדי המלחמה ולהתמודד עם אתגרים ביטחוניים מורכבים.

הכרה, הוקרה וחיזוק מעמדם של אנשי המילואים מהווים אינטרס לאומי. הצעת החוק נועדה להכיר בתרומתם הייחודית של משרתי המילואים לביטחון המדינה באמצעות הסרת נטל כלכלי משמעותי ממשפחותיהם, ובכך מאפשרת לבני המשפחה להתמקד בתמיכה במשרת המילואים ואף עשויה לעודד גיוס לשירות מילואים באמצעות הבעת הערכה לשירותי המילואים וחיזוק הקשר בין המשרתים ובין המדינה.

לפיכך, מוצע לקבוע כי על אף האמור בנוהל של משרד העבודה לעניין סדר קבלת ילדים למעון יום לגבי רבע מכלל המקומות במעון יום תינתן קדימות לילדים שהוריהם משרתים במילואים. נוסף על כך, על אף האמור במבחני התמיכה של משרד העבודה לעניין השתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון יום, משרת מילואים יקבל השתתפות של 25 אחוזים לפחות מעלות שכר הלימוד במעון יום ללא תלות בהכנסתו. כמו כן מוצע לקבוע כי משרת מילואים ששירת בשירות מילואים בנסיבות חירום לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, 60 ימים ברציפות לפחות בחצי השנה שקדמה לתחילת שנת הלימודים או במהלכה, יקבל השתתפות מלאה בעלות שכר לימוד במעון יום.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' בחשוון התשפ"ה (11.11.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר 1672/חק של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 09.02.2025 .

חק/1672. הצעת חוק השתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד במעון יום למשרתי
מילואים וקדימות בקבלה למעון, התשפ"ה-2024 של חה"כ אביחי אברהם
בוארון ומשה פסל (פ/5009)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה עד להשלמת עבודת המטה בנושא הטבות למשרתי
המילואים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת צבי ידידיה סוכות

פ/25/5890

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הטבות במס ליישוב מאוים באזור), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 11. בפקודת מס הכנסה¹, בסעיף 11(א) –
- (1) בהגדרה "יישוב מוטב", בפסקאות (1) ו-(3), אחרי "הוא יישוב סמוך לגבול" יבוא "או שהוא יישוב מאוים באזור";
- (2) אחרי ההגדרה "יישוב סמוך לגבול" יבוא:
- "יישוב מאוים באזור" – יישוב המצוי באזור כהגדרתו בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשס"ז–2007², כפי שהוארך תוקפן ותוקן נוסחן בחוק, מזמן לזמן, אשר נמצא תחת רמת איום 2, 3, 4 או 5, שנקבעה על ידי משרד הביטחון לפי הדירוג האחרון של פיקוד המרכז, הידוע ב-31 בדצמבר שלפני שנת המס שלגביה ניתן הזיכוי";
- (3) בהגדרה "ניקוד כולל", אחרי "וניקוד הסמיכות לגבול" יבוא "וניקוד היישוב המאויים באזור";
- (4) אחרי ההגדרה "ניקוד סמיכות לגבול" יבוא:
- "ניקוד יישוב מאוים באזור" – 25% ממספר הנקודות כמפורט להלן, לפי העניין:
- (1) לעניין יישוב מאוים באזור – 100 נקודות;
- (2) לעניין יישוב אחר – 0 נקודות;".

דבר הסבר

ביום 30 בנובמבר 2015 התקבל חוק הטבות במס וייעוץ במס (תיקוני חקיקה), התשע"ו–2015 (להלן – החוק). החוק מקנה הטבה במס ליישובים מרוחקים פריפריאלית וסמוכי גבול בין-לאומי ובהתאם גם למדרג החברתי-כלכלי של כל אחד מהם, לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. למרות שמפת אזורי

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

² ק"ת התשכ"ז, עמ' 2741; ס"ח התשכ"ח, עמ' 20; התשפ"ג, עמ' 10.

העדיפות הלאומית של ממשלת ישראל שנקבעה בהחלטת הממשלה מס' 667 מיום 4 באוגוסט 2013 כוללת גם יישובים מאוימים ביטחונית ביהודה והשומרון, קריטריון של איום ביטחוני כאמור אינו כלול בחוק.

הטבות המס נועדו לעודד מגורים של אוכלוסיות חזקות באזורים בהם המדינה רואה אינטרס לאומי ובהם ישנם קשיי מגורים הדורשים סיוע כדי להתגבר עליהם. יישובים מאוימים ביטחונית עונים על תכלית זו ולראיה החלטת הממשלה בעניינם.

כאמור בהצעת חוק זו מוצע להוסיף בפקודת מס הכנסה קריטריון של איום ביטחוני ברמת איום 2–5 בדומה לקריטריון הקיים של סמיכות לגבול. קריטריון זה יקנה 25 נקודות שיחושבו במסגרת הניקוד הכולל למתן הטבות במס. הקריטריון מתבסס על קביעת משרד הביטחון בהתאם לסיווג שקובע פיקוד המרכז לאיום ביטחוני. על היישובים הללו יחולו אותם קריטריונים פריפריאליים וסוציו-אקונומיים החלים על יישובים סמוכי גבול מה שישווה את מפת הטבות המס למפת אזורי העדיפות הלאומית. ההתיישבות ביהודה והשומרון עומדת במשך שנים רבות בגבורה מול טרור מתמשך ביישובים ובצירים ויש לעודד אותה, בין היתר באמצעות מתן הטבות מס.

הצעת חוק זוהי הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת צבי ידידיה סוכות (פ/3715/25).

הצעת החוק זהה לפ/3715/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג בסיוון התשפ"ה (09.06.2025)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת לימור סון הר מלך

4734/25/פ

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – סירוב בלתי סביר למתן שירות בנקאי בשל הטלת עיצומים מצד מדינה זרה), התשפ"ד–2024

תיקון סעיף 2 1. בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981¹, בסעיף 2, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ב), סירוב לתת ללקוח כל שירות כאמור בסעיף קטן (א) בשל הטלת עיצומים על אותו לקוח מצד מדינה זרה או חבר מדינות זרות, דינו כדין סירוב בלתי סביר לתת שירות; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו אם נקבע במפורש במסגרת הטלת העיצומים כאמור על ידי מדינה זרה או חבר מדינות זרות, כי מתן השירות בישראל מהווה הפרה של אותם עיצומים."

דברי הסבר

בשנים האחרונות אנו עדים לשימוש הולך וגובר של מדינות זרות ושל גופים בינלאומיים (כגון האיחוד האירופי) בסנקציות כלכליות כאמצעי להשגת מטרות פוליטיות שונות (להלן – סנקציות פוליטיות). הסנקציות הללו כוללות מגוון של כלים שונים. אחד הכלים שבהם נעשה שימוש הוא יצירת "רשימה שחורה" של גורמים (אנשים פרטיים וארגונים), שעל הנכללים בה מוטלות מגבלות כלכליות, לעיתים מרחיקות לכת, בין השאר, הקפאת נכסים ואיסור התקשרות בעסקאות עם מושא הסנקציה. החל מפברואר 2022, עם הרחבת פלישתה של רוסיה לאוקראינה, נעשה שימוש נרחב בכלי זה של הסנקציות הפוליטיות בניסיון להשפיע על מדיניות הממשל הרוסי, וזאת באמצעות הטלת סנקציות על גורמים שונים, בעלי הון, שלהם זיקה לרוסיה (בניהם גם אזרחים ישראלים רבים). בתקופה האחרונה, מדינות שונות, בהן ארצות הברית, בריטניה וצרפת, עושות שימוש בסנקציות פוליטיות בניסיון להשפיע על המדיניות של ממשלת ישראל ביהודה ושומרון. כך, הוטלו סנקציות על אזרחים ישראלים תושבי יהודה ושומרון, ואף נשקלה האפשרות להטיל סנקציות על שרים בממשלת ישראל, על גוד נצח יהודה בצבא ההגנה לישראל, על גורמים במשטרת ישראל ועוד, והכל על מנת לכפות שינוי במדיניותה של ממשלת ישראל.

מדובר במדרון חלקלק ומסוכן, אשר מהווה תקדים להטלת סנקציות בעתיד גם כנגד כוחות הביטחון, משטרה, צבא ושירות הביטחון הכללי, שכן יש מדינות שיש להן אינטרס משיקולים פוליטיים כאלה

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

ואחרים לטעון שכוחות הביטחון הישראליים פעלו שלא על פי הדין הבינלאומי. לא מן הנמנע כי השלב הבא יכלול סנקציות על הפרקליט הצבאי הראשי, ועל היועצת המשפטית לממשלה על שנתנו אישור לביצוע מבצעים צבאיים כאלה ואחרים.

ככלל, תחולתן של הסנקציות הפוליטיות היא טריטוריאלית, במובן זה שהן חלות בשטחה של המדינה שקבעה את משטר הסנקציות, ואילו תחולתן האקס-טריטוריאליות מוגבלות לפעולות שמעורבים בהן גורמים בעלי זיקה למדינה שקבעה את משטר הסנקציות (למשל סנקציות בריטיות יאסרו פעילות של הגורם המוכרז בבריטניה עצמה וכן קשרים של גורמים בריטים עם הגורם המוכרז). לעומת זאת כלל אין לסנקציות הפוליטיות תחולה אקס-טריטוריאלית על גורמים שאינם קשורים למדינה שהטילה את אותן סנקציות.

התאגידים הבנקאיים בישראל מאמצים את משטרי הסנקציות הפוליטיות, וזאת כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים שלהם. בשל תאבון סיכון נמוך של התאגידים הבנקאיים בישראל ורצון לשמור על מוניטין חיובי בזירה הכלכלית הבינלאומית, חלק מהתאגידים הבנקאיים מאמצים את משטרי הסנקציות של המדינות הזרות באופן גורף, עד כדי חסימה מוחלטת של חשבונות בנק של גורמים ישראלים עליהם הוטלה סנקציה פוליטית, וזאת גם אם הסנקציה עצמה אינה קובצת צעד קיצוני כחסימת חשבון בנק מלאה.

המשמעות היא שנמנע מאזרחי ישראל ששםם נכלל ברשימת סנקציות כלשהי, שירות בסיס חיוני שהוא חלק מזכויות היסוד של האזרח. זכות הקניין של לקוחות כאמור נפגעת באופן חמור, והכל בשל סנקציות של מדינות זרות, שנועדו לקדם מטרות פוליטיות של אותן מדינות זרות, ולא אומצו על ידי ממשלת ישראל או כנסת ישראל.

כך נמנע מאזרחים ישראלים לבצע פעולות בנקאיות שמשטרי הסנקציות הזרים כלל לא התכוונו לחול עליהם, כגון העברות כספים בתוך ישראל ובמטבע ישראלי, בין גורמים ישראלים או בין גורמים ישראלים לגורמים זרים שאין להם קשר למדינה שהטילו את הסנקציות.

לאור האמור, יש צורך להבהיר שסנקציות שהטילה מדינה זרה לא יוכלו בשום אופן לשמש עילה למניעת שירות בנקאי, כאשר הפעולה שמתבקש לבצע בחשבון הבנק של הלקוח לא מהווה הפרה ישירה של הסנקציות הזרות שהוטלו. יש לציין כי תאגיד בנקאי יוכל לסרב לבצע פעולה בשל חשד להלבנת הון או למימון טרור כפי הקבוע כיום, או מכל סיבה אחרת המצדיקה סירוב לתת שירות בנקאי על פי הדין. ואולם, עצם הכללתו של לקוח ברשימת סנקציות פוליטיות של מדינה זרה, לא תאפשר לתאגיד בנקאי לחסום בצורה אוטומטית ובאופן גורף את פעילותו הבנקאית של אותו לקוח, ומכאן שהכללתו של הלקוח ברשימת הסנקציות כאמור, לא תהפוך אוטומטית את הסירוב להעניק לו שירות בנקאי לסירוב סביר לפי החוק.

תיקון זה יבטיח את האיזון הראוי בין שמירה על האינטרסים של התאגידים הבנקאיים, על הצורך של תאגידים כאמור לבצע ניהול סיכונים תקין לבין זכויותיהם של לקוחות התאגידים הבנקאיים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בתמוז התשפ"ד (15.07.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/2007 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 29.06.2025 .

חק/2007. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - סירוב בלתי סביר למתן שירות בנקאי בשל הטלת עיצומים מצד מדינה זרה), התשפ"ד-2024 של חה"כ לימור סון הר מלך (פ/4734)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אביחי אברהם בוארון

פ/25/6154

הצעת חוק החברות הממשלתיות (תיקון – הרחבת הייצוג והגיוון בחברות הממשלתיות),

התשפ"ה–2025

- תיקון סעיף 1 1. בחוק החברות הממשלתיות התשל"ה–1975¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) אחרי ההגדרה "חוק החברות" יבוא:
- "חוק שירות המדינה" – חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959; "
- (2) אחרי ההגדרה "מינוי דירקטור" יבוא:
- "השר הממונה" – השר לשיתוף פעולה אזורי; "
- (3) בהגדרה "השרים", במקום "שר האוצר" יבוא "השר הממונה".
- תיקון סעיף 2 2. בסעיף 2 לחוק העיקרי, אחרי "פקודת החברות" יבוא "או חוק החברות, לפי העניין" ובסופו יבוא "או בחוק החברות, לפי העניין".
- תיקון סעיף 11 3. בסעיף 11 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א1) החלטת חברה בעניינים המנויים בסעיף קטן (א)(9) תוכל להינתן גם באישור הרשות חלף אישור הממשלה הנדרש לפי סעיף קטן (א) אם התקיימו כל אלה:
- (1) היקף ההתקשרות או ההשקעה של החברה לצורך ביצוע העניינים המנויים בסעיף קטן (א)(9) לא עולה על סכום כולל של 400 מיליון שקלים חדשים;
- (2) הרשות מסרה לשרים הודעה על כוונתה לאשר את החלטת החברה;

¹ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

(3) השר הממונה והשר שנקבע לפי חוק זה כאחראי לענייני החברה לא הודיעו בתוך 10 ימים ממועד קבלת הודעת הרשות כאמור בפסקה (2), כי ההחלטה טעונה אישור ממשלה.

תיקון סעיף 14 4. בסעיף 14 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "הממשלה" יבוא "או ועדת שרים לענייני הפרטה", במקום "רשאית" יבוא "רשאים" ובמקום "ראתה" יבוא "ראו";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "לממשלה" יבוא "או לוועדת שרים לענייני הפרטה";

(3) בסעיף קטן (ג), אחרי "לממשלה" יבוא "או לוועדת שרים לענייני הפרטה" ואחרי "ולממשלה" יבוא "או לוועדת שרים לענייני הפרטה, לפי העניין";

(4) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), פירוק מרצון של חברה ממשלתית אינה טעונה החלטת ממשלה או החלטת ועדת שרים לענייני הפרטה ואינה טעונה התייעצות עם דירקטוריון החברה אם התקיימו בה כל אלה:

(1) לחברה אין פעילות עסקית במשך שלוש שנים ברציפות או שמדובר בחברה לא פעילה כהגדרתה בסעיף 342מא לחוק החברות;

(2) הרשות חיוותה דעתה בתזכיר מנומק לממשלה או לוועדת שרים לענייני הפרטה על התקיימות לפחות אחד מהתנאים הקבועים בסעיף קטן (א);

(3) השר הממונה על ביצוע החוק והשר שנקבע לפי חוק זה כאחראי לענייני החברה, לא הודיעו בתוך 60 ימים ממועד קבלת התזכיר של הרשות לפי פסקה (2) כי הפירוק טעון אישור ממשלה או אישור ועדת שרים לענייני הפרטה."

תיקון סעיף 15 5. בסעיף 15 לחוק העיקרי אחרי "הממשלה" יבוא "או ועדת שרים לענייני הפרטה" ובמקום "רשאית" יבוא "רשאיות".

תיקון סעיף 16א 6. בסעיף 16א לחוק העיקרי –

(1) האמור בו יסומן "(א)", ואחרי "לפחות" יבוא "אשר השלים תוכנית הכשרה מתאימה שקבע השר בתקנות, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא :

"(ב) הוראות סעיף זה, לא יחולו על דירקטור בעל בקיאות חברתית ובלבד שמלאו לו 25 שנים ביום שנתמנה והוועדה לבדיקת מינויים, לאחר קבלת חוות דעת מהרשות, קבעה כי מתקיימים לגביו התנאים לעמידה בדרישות של בקיאות חברתית; השר הממונה רשאי, לאחר התייעצות עם הרשות, להתקין תקנות לעניין תנאי כשירות לדירקטור בעל בקיאות חברתית; לעניין סעיף זה, "דירקטור בעל בקיאות חברתית" – נציג מקרב ציבור הלקוחות של חברה ממשלתית."

7. אחרי סעיף 2א16 לחוק העיקרי יבוא –
הוספת סעיפים
3א16 ו-4א16

"הקמת ועדה 3א16. השר הממונה ימנה ועדה שתפקידה להציע לשר
אקדמית לקביעת הממונה תוכנית הכשרה למועמדים לכהונה
תוכנית הכשרה כדירקטורים בחברות ממשלתיות (להלן – הוועדה
לדירקטורים האקדמית), לרבות תוכנה של התוכנית ומשכה.
תקנות לעניין 4א16. השר הממונה רשאי, לאחר התייעצות עם הרשות,
כשירות דירקטורים להתקין תקנות לעניין תנאי כשירות נוספים לחלק
מהדירקטורים בחברה, הרכב נדרש של
דירקטוריון וועדת הביקורת, לפי סוגי החברות או
בחברה מסוימת."

8. בסיני 17 לחוק העיקרי –

(1) בסיני קטן (א)2, במקום "המנהל הכללי ונציג" יבוא "נציג";

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ב) לא יהיה אדם דירקטור ביותר מחברה אחת אלא אם אישרה
הוועדה לבדיקת מינויים, שקיימים נימוקים מיוחדים לכך, לאחר
קבלת חוות דעת מהרשות."

(3) בסיני קטן (ג)1, המילים "לא יעלה" – יימחקו, ובמקום הסיפה החל
במילים "על 12 חברים" יבוא "יהיה 12 עד 15 חברים, כפי שיקבע בתקנות
השר הממונה, לאחר התייעצות עם הרשות."

9. בסיני 18 לחוק העיקרי –

(1) בסיני קטן (א), במקום "רשאי השר" יבוא "רשאים השרים", ובמקום
"השגת השר" יבוא "השגת השרים";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא :

"(1א) דירקטור ימונה כאמור בסעיף קטן (א), בהתאם לשיקול דעת השרים וללא צורך בקיום הליך תחרותי.

(2א) על אף האמור בסעיף קטן (א), מנהל הרשות רשאי, לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים, למנות עובד הרשות, כדירקטור בחברה הנמצאת בהליך של פירוק או חיסול עסקים."

הוספת סעיף 3א18 10. אחרי סעיף 2א18 לחוק העיקרי יבוא :

"לייצוג הולם 3א18. בדירקטוריונים של חברות ממשלתיות יינתן ביטוי לתושבי פריפריה הולם לייצוגם של אנשים תושבי פריפריה ובני דור ובני דור ראשון ראשון להשכלה גבוהה; לעניין זה – להשכלה גבוהה

"בן דור ראשון להשכלה גבוהה" – אדם שאביו ואמו אינם בעלי תואר אקדמי ;

"תושב פריפריה" – תושב רשות מקומית המדורגת באשכולות 4-1 לפי המדד החברתי-כלכלי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כפי שהוא מעת לעת, או תושב אזור בתוך רשות מקומית המדורג באשכולות 8-1 לפי המדד החברתי-כלכלי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כפי שהוא מעת לעת."

11. בסעיף 18ב לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) במקום פסקה (1) יבוא :

"(1) יושב ראש הוועדה שיהיה אדם הכשיר לכהן כשופט של בית משפט מחוזי וימונה לאחר התייעצות עם שר המשפטים ובאישור הממשלה;" ;

(ב) בפסקה (2), במקום "שקבעו שר האוצר ושר המשפטים לענין זה" יבוא "הכוללת עד עשרה חברים, שקבע השר הממונה לעניין זה, לאחר התייעצות עם יושב ראש הוועדה" ובסופה יבוא "בהרכב הרשימה יינתן ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים;" ;

(2) בסעיף קטן (ג) –

(א) אחרי פסקה (3) יבוא :

"(3א) על אף האמור בסעיף 16א, הוועדה תהיה רשאית, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, לאחר קבלת חוות דעת מהרשות, לקבוע כי דירקטור מסוים לא יידרש להשלים תוכנית הכשרה שקבע השר הממונה כתנאי למינוי;" ;

(ב) אחרי פסקה (5) יבוא :

"(6) לשם קבלת החלטה בנוגע למינוי מנהל כללי או יושב ראש דירקטוריון בחברה ממשלתית, תפגוש הוועדה את המועמדים לכהונה בתפקידים אלה, על מנת להתרשם ממידת התאמתם לתפקיד ולדרישות החוק, אלא אם השתכנעה הוועדה שאין בכך צורך על מנת לקבל החלטה בעניין ;

(7) לשם קבלת החלטה בנוגע למינוי דירקטור בחברה ממשלתית רשאית הוועדה לפגוש את המועמדים לכהונה בתפקיד זה, על מנת להתרשם ממידת התאמתם לתפקיד ולדרישות החוק."

הוספת סעיפים 12. אחרי סעיף 18ב לחוק העיקרי יבוא :
18ב עד 18ב3

"תקופת כהונה 18ב1. תקופת כהונתם של חברי הוועדה תהיה שלוש שנים ; השר הממונה יהיה רשאי להאריך את כהונתם בתקופה נוספת בת שלוש שנים ; החלטת השר על הארכת כהונה כאמור לא טעונה אישור של הממשלה.

שכרו של יושב ראש 18ב2. שכרו של יושב ראש הוועדה יהיה כשכרו של שופט הוועדה וייחוד בית המשפט המחוזי ; יושב ראש הוועדה לא עיסוק עיסוק בעיסוק נוסף ולא ימלא תפקיד ציבורי, אלא לפי חוק או בהסכמת השר הממונה והיועץ המשפטי לממשלה.

מינוי בתקופת 18ב3. (א) בתקופת בחירות יחולו על מינוי דירקטור, בחירות יושב ראש דירקטוריון או מנהל כללי בחברה ממשלתית מגבלות כמפורט להלן :

(1) מועמדות שהועברה לוועדה לבדיקת מינויים לפני תחילת תקופת הבחירות (להלן – המועד הקובע) תושלם לפי הוראות חוק זה;

(2) בתקופת בחירות יחולו על מינוי דירקטור, יושב ראש דירקטוריון או מנהל כללי בחברה ממשלתית, מגבלות אלה:

(א) לעניין מועמדות לדירקטור או יושב ראש דירקטוריון, המינוי יושלם בהתקיים כל אלה:

(1) המינוי נחוץ לשם הבטחת פעילותה התקינה של החברה, או לצורך שמירה על האינטרסים של המדינה כבעלת מניות בחברה;

(2) למועמד אין זיקה לשר הממונה;

(ב) לעניין מועמדות לדירקטור מקרב העובדים לפי סעיף 18ד, המינוי יושלם אם הבחירות בחברה נערכו לפני תחילת תקופת הבחירות;

(ג) לעניין מועמדות לתפקיד מנהל כללי – ניתן יהיה להשלים את המינוי אם הסתיים שלב הגשת מועמדות בהליך איתור לתפקיד מנהל כללי שנערך על ידי החברה (להלן – הליך האיתור), לפני תחילת תקופת הבחירות; לא הסתיים שלב הגשת המועמדות, לא ימשיך ההליך והחברה תפעל למינוי מנהל כללי בפועל מבין עובדי החברה לפי סעיף 42(ג) ו-1(ג).

(ב) בסעיף זה, "תקופת בחירות" – תקופה המתחילה באחד מהמועדים שלהלן, לפי המוקדם מבניהם – מועד אישור בקריאה השלישית של חוק להתפזרות הכנסת המכהנת, מועד מעשה או מחדל אשר בהתרחשו נדרש, בהתאם לדין, לקיים בחירות לכנסת או שרואים את הממשלה כמתפטרת, או 90 יום לפני מועד הבחירות – ומסתיימת במועד כינון ממשלה חדשה."

תיקון סעיף 18ג 13. בסעיף 18ג לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה" יבוא "זיקה אישית או עסקית לשר הממונה או זיקה פוליטית לשר משרי הממשלה";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) לעניין סעיף קטן זה –

"זיקה אישית לשר הממונה" – בן זוג, לרבות ידוע בציבור, הורה, הורה הורה, בן, בת, אח, אחות, גיס, גיסה, דוד, דודה, בן אח, בת אח, בן אחות, בת אחות, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות קרבת משפחה שנוצרה עקב אימוץ או קרבת משפחה שלובה;

"זיקה עסקית לשר הממונה" – קיום קשר עסקי או מקצועי שאינו עסקה חד פעמית כחלק ממהלך העסקים הרגיל;

"זיקה פוליטית לשר משרי הממשלה" – חברות או השתתפות בגוף בוחר, לרבות חברות בעבר, אלא אם כן חלפה תקופה של שישה חודשים ממועד סיום חברות או השתתפות בגוף בוחר; לעניין זה "גוף בוחר" – גוף שתפקידו, או אחד מתפקידיו, לבחור מועמדים לכנסת או לכהונת ראש הממשלה או שר בממשלה, או לכל תפקיד במוסדות המפלגה, למעט בחירות ישירות שבהן משתתפים כלל החברים של מפלגה או גוף מדיני."

תיקון סעיף 21 14. בסעיף 21 לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "דירקטור שחדל לכהן" יבוא "דירקטור שתקופת כהונתו הסתיימה יכול להתמנות לתקופת כהונה נוספת אחת של לא יותר משלוש שנים; הוועדה לבדיקת מינויים רשאית, לאחר קבלת חוות דעת הרשות, לאשר מינוי דירקטור לכהונה שלישית, אם השתכנעה כי מתקיימים נימוקים מיוחדים לכך".

הוספת סעיף 21א 15. אחרי סעיף 21 לחוק העיקרי יבוא:

"תקופת ניסיון 21א. (א) אדם המתמנה לדירקטור בחברה, ולא כיהן לדירקטור המתמנה בעבר כדירקטור בחברה ממשלתית (להלן – דירקטור המתמנה לראשונה), יתמנה לתקופה לראשונה ניסיון של חצי שנה (להלן – תקופת הניסיון); בתקופת הניסיון יהיה דירקטור המתמנה לראשונה בעל כל זכויות וסמכויות המוקנות לדירקטור, למעט זכות הצבעה והוא לא ייחשב במניין חוקי, אך יחולו עליו כל החובות של דירקטור.

(ב) השר הממונה יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו ולאחר קבלת חוות דעת מהרשות, לסיים, במהלך תקופת ניסיון, את כהונתו של אדם שמונה לתקופת ניסיון.

(ג) תקופת הניסיון לא תיחשב כתקופת כהונה לעניין סעיף 21.

(ד) הוועדה לבדיקת מינויים תהיה רשאית, לאחר קבלת חוות דעת של הרשות, לקבוע כי סעיף זה לא יחול על דירקטור המתמנה לראשונה."

הוספת סעיף 22א 16. אחרי סעיף 22 לחוק העיקרי יבוא:

"איסור מינוי 22א. חברה, ותאגיד בשליטה, לא יעניקו למי שניהן כדירקטור באותה חברה, לבן זוגו או לילדו טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, ובכלל זה לא ימנו אותו, או בן משפחתו, לכהונה כנושא משרה באותה חברה או בתאגיד בשליטת בעל השליטה בה, לא יעסיקוהו כעובד ולא יקבלו ממנו שירותים מקצועיים בתמורה, בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות באמצעות תאגיד בשליטתו, אלא אם כן חלפה שנה מתום כהונתו כדירקטור."

תיקון סעיף 24 17. בסעיף 24 לחוק העיקרי –

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) השרים ימנו יושב ראש דירקטוריון של חברה ממשלתית; המועמד לתפקיד יושב ראש דירקטוריון יכול שיהיה מבין חברי דירקטוריון החברה, או שלא מבין חברי דירקטוריון החברה אם קיים בדירקטוריון מקום פנוי, ובמקרה זה ימונה המועמד לחבר דירקטוריון החברה עם מינויו כיושב ראש; מינוי יושב ראש דירקטוריון טעון התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים."

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) מונה יושב ראש דירקטוריון לפי סעיף קטן (א) מבין חברי הדירקטוריון, תוארך כהונתו כחבר דירקטוריון לתקופה של שלוש שנים ממועד המינוי."

תיקון סעיף 28 18. בסעיף 28 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בחברה שהמדינה ממנה בה את כל הדירקטורים, למעט דירקטורים חיצוניים, או שבידיה זכות למינוי כאמור, יחולו הוראות אלה:

(1) אם נקבע כי מספר הדירקטורים המקסימלי הוא 12 או 13 – המניין החוקי לשיבות דירקטוריון יעמוד על שישה חברים;

(2) אם נקבע כי מספר הדירקטורים המקסימלי הוא 13 עד 15 – המניין החוקי לשיבות דירקטוריון יעמוד על שבעה חברים.

(ג) על אף האמור במסמכי היסוד של החברה, פחת מספר חברי הדירקטוריון הרשאים להשתתף בישיבותיו מהמניין החוקי לישיבותיו, או פחת מספר החברים מהמספר המזערי הקבוע בתקנון החברה או לפי חוק זה, יהיו החברים הנותרים, בנוסף לכל סמכות הנתונה להם, רשאים במקרים חריגים לקבל החלטות בכל ענין חיוני לטובת החברה שאינו סובל דיחוי, ובלבד שהרשות לא התנגדה לכך."

תיקון סעיף 32 19. בסעיף 32(א) לחוק העיקרי –

(1) בפסקה (4), אחרי "הסגנים למנהל הכללי" יבוא "היועץ המשפטי הפנימי";

(2) אחרי פסקה (4) יבוא:

"(4א) לקבוע, בהתאם לכללים שתקבע הרשות, מגבלות שיחולו על יושב ראש דירקטוריון פעיל, מנהל כללי ופקידים בכירים, לאחר סיום העסקתם בחברה, בקשר לקיום קשרים עסקיים או מקצועיים עם חברות מתחרות או חברות בעלות ממשקים עסקיים משמעותיים עם החברה והסדרי שיפוי שיוענקו על ידי החברה בגין הגבלות אלה."

(3) בפסקה (5), אחרי "בהתאם לתקן" יבוא "שיאושר על ידי הרשות; ואולם מזכיר החברה יפעל בהתאם להנחיות יושב ראש הדירקטוריון".

תיקון סעיף 33 20. בסעיף 33 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) החלטת הדירקטוריון בדבר יעוד הרווחים של החברה או בדבר חלוקה כהגדרתה בחוק החברות, טעונה אישור הרשות; התגלעה מחלוקת בין הרשות ובין הדירקטוריון בעניין כאמור, תפעל החברה על פי החלטת הרשות אם אושרה על ידי השר הממונה, והחלטה זו תחשב להחלטת דירקטוריון על החלוקה לפי סעיף 307 לחוק החברות."

תיקון סעיף 34 א 21. בסעיף 34א(2) לחוק העיקרי, במקום "לפי חוק זה" יבוא "לצורך מילוי תפקידה".

הוספת סעיף 37 א 22. אחרי סעיף 37 לחוק העיקרי יבוא:

"תקופת כהונה 37א. מנהל כללי של חברה ממשלתית יתמנה לתקופת כהונה של חמש שנים; דירקטוריון החברה רשאי להאריך את כהונתו בתקופת כהונה נוספת שלא תעלה על שנתיים, באישור הרשות."

תיקון סעיף 42 23. בסעיף 42 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) פקעה כהונת המנהל הכללי או שנבצר ממנו למלא תפקידיו, דרך קבע או באופן זמני, רשאי הדירקטוריון, לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים ובאישור הרשות, למנות מנהל כללי בפועל עד שיתמנה מנהל כללי לפי סעיף 37 או תסתיים תקופת נבצרות, ואם פקיעת הכהונה הייתה לפי סעיף קטן (א)(5), יהיה מינוי המנהל הכללי בפועל טעון אישור הרשות.

(1ג) על אף האמור בסעיף קטן (ג), דירקטוריון החברה רשאי למנות מנהל כללי בפועל ללא התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים, לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים, אם אישרה הרשות, כי הצורך במינוי מנהל כללי בפועל צפוי להסתיים בתוך שלושה חודשים לכל היותר, וכי המנהל הכללי בפועל עומד בתנאי הכשירות האמורים לפי סעיף 37(ג); לעניין סעיפים קטנים (ג) ו-(1ג), "מנהל כללי בפועל" – לרבות ממלא מקום מנהל כללי או כל אדם בעל סמכויות מנהל כללי, אף אם תוארו אחר."

תיקון סעיף 47 24. בסעיף 47 לחוק העיקרי –

- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "המינוי" יבוא "וסיום כהונתו" ואחרי "טעון אישור הרשות" יבוא "למעט סיום כהונה לפי סעיף קטן (1א)";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) יועץ משפטי של חברה ממשלתית יתמנה לתקופה של ארבע שנים."

- (3) סעיף קטן (ג) – בטל.

תיקון סעיף 49 25. בסעיף 49 לחוק העיקרי –

- (1) בסעיף קטן (ב), המילים "ולמנהל הכללי" – יימחקו;
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) מבקר פנימי של חברה ממשלתית יתמנה לתקופה של חמש שנים, הרשות רשאית להאריך את כהונתו לתקופת כהונה נוספת שלא תעלה על שנתיים."

תיקון סעיף 50 26. בסעיף 50 לחוק העיקרי –

- (1) בסעיף קטן (א), במקום "השרים ימנו" יבוא "השר הממונה ימנה";
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום "השרים רשאים" יבוא "השר הממונה רשאי", ובסופו יבוא "לרבות לעניין עסקה עם דירקטור באשר לתנאי כהונתו והעסקתו".

- תיקון סעיף 52 27. בסעיף 52 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (ב), המילים "(מינויים), תשי"ט–1959" – יימחקו, ובסופו יבוא "המינוי יבוצע ללא צורך בוועדת איתור וטעון אישור של ועדת מינויים, כמשמעותה בחוק האמור";
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) מנהל הרשות יתמנה לתקופה של ארבע שנים; השר הממונה רשאי להאריך תקופת כהונה זו בשנתיים נוספות."
- הוספת סעיף 52א 28. אחרי סעיף 52 לחוק העיקרי יבוא:
- "היועץ המשפטי של 52א. (א) היועץ המשפטי של הרשות יתמנה במכרז הרשות לפי סעיף 19 לחוק שירות המדינה.
- (ב) אלה חברי ועדת הבוחנים במכרז ליועץ המשפטי של הרשות:
- (1) יושב ראש הוועדה יהיה מנהל הרשות;
- (2) יועץ משפטי של משרד ממשלתי אחר;
- (3) נציג נציבות שירות המדינה;
- (4) נציג ההסתדרות שהוא בא כוח איגוד היועצים המשפטיים."
- תיקון סעיף 54 29. בסעיף 54 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (8) יבוא:
- "(8א) תיתן הוראות הנוגעות להכשרות של דירקטורים ופקידים בכירים; הוראות כאמור יכול שיינתנו לכלל החברות הממשלתיות או לסוגי חברות, והן יינתנו לאחר שמיעת עמדת החברות הממשלתיות, לפי העניין."
- הוספת סעיפים 54א ו-54ב 30. אחרי סעיף 54 לחוק העיקרי יבוא:
- "אגרות 54א. השר הממונה, בהתייעצות עם הרשות ובאישור הוועדה, רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר אגרות שישולמו לרשות, לרבות הוראות בדבר הפרשי הצמדה וקנס שישולמו בשל פיגור בתשלום אגרות ובדבר החלת פקודת המסים (גביה), על גביית אגרות והפרשי הצמדה וקנס כאמור.

תקציב 54ב. תקציב הרשות ייקבע בחוק התקציב השנתי בסעיף תקציב נפרד, ומנהל הרשות יהיה ממונה על סעיף התקציב."

תיקון סעיף 55 31. בסעיף 55 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא :
 "(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו לצורך שמירת העניינים החיוניים של המדינה, בשינויים המחויבים, גם על חברה שביחס אליה הוצא צו לפי פרק ח' לחוק או הונפקה מניית מדינה מיוחדת לפי סעיף 59 לחוק, אף אם החברה אינה חברה ממשלתית או מעורבת."

תיקון סעיף 59 32. בסעיף 59(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (3) יבוא :
 "(4) לעניין מינוי דירקטורים בחברת חוץ, שאילו הוקמה בישראל היתה חברת-בת ממשלתית – על אף האמור בפסקה (3), דירקטור, עובד חברת האם, יתמנה על ידי דירקטוריון חברת האם, שהיא חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית, בכפוף לכך שהשר האחראי לענייני חברת האם לפי החוק הוא שר הביטחון ודירקטוריון חברת האם אישר כי המועמד עומד בדרישות להתמנות כדירקטור מטעם המדינה לפי חוק זה."

הוספת סעיף 65א 33. אחרי סעיף 65 לחוק העיקרי יבוא :
 "עידוד השקעות הון 65א. על אף האמור בסעיף 40ב לחוק עידוד השקעות הון, התשי"ט–1959, כל אחת מן הבאות תהיה זכאית למענק מלא :

(1) חברה בבעלות ממשלתית מלאה, אגודה שיתופית שכל החברים בה הם חברות בבעלות ממשלתית מלאה, ושותפות שכל השותפים בה הם חברות בבעלות ממשלתית מלאה ;

(2) אגודה שיתופית שבין החברים בה יש חברות בבעלות ממשלתית מלאה, או שותפות שבין השותפים בה יש חברות בבעלות ממשלתית מלאה."

תיקון סעיף 71 34. בסעיף 71 לחוק העיקרי, במקום "שר האוצר" יבוא "השר לשיתוף פעולה אזורי".

תיקון התוספת הראשונה לחוק העיקרי, אחרי פרט (14) יבוא :
 הראשונה

"(15) חברת קו צינור אירופה אסיה בע"מ."

החלפת מונח 36. בחוק העיקרי, בכל מקום, במקום "שר האוצר" יבוא "השר הממונה".

תחילת תחולה 37. (א) תחילתו של חוק זה ביום פרסומו.
והוראות מעבר

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) תחילתן של הוראות סעיף 16א לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה תהיה 12 חודשים מיום פרסומו;

(2) הוראות סעיף 18ב1 לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה לא יחולו על מי שהתמנה כחבר הוועדה לבדיקת לפני תחילתו של חוק זה;

(3) תחילתן של הוראות סעיף 21א לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה 18 חודשים מיום פרסומו;

(4) תחילתו של ביטול סעיף 47ג) לחוק העיקרי, 6 חודשים לאחר תחילת חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק זו נועדה להסדיר שורה של תיקונים בחוק החברות הממשלתיות, ובפרט בכל הנוגע להליך מינוי הדירקטורים בחברות הממשלתיות. הצורך בתיקונים נובע מהרצון לייצר ייצוג רחב ומגוון לקבוצות שונות בחברה הישראלית שכיום לא מיוצגות כראוי, ומכיוון שבשנים האחרונות עולות שוב ושוב טענות של אפליה מכוונת כלפי קבוצות אוכלוסייה שהודרו מנבחרת הדירקטורים, בדגש על אוכלוסיות אשר מגיעות מהפריפריה החברתית או הגיאוגרפית.

מטרת הצעת החוק היא לשנות את מנגנון הבחירה של דירקטורים בחברות ממשלתיות, כך שבמקום שהדירקטורים ייבחרו מתוך רשימה סגורה על ידי השר שאליו אותה חברה ממשלתית כפופה, מינוי הדירקטורים יתבצע על ידי השרים בכפוף לקריטריונים אחידים שיקבעו בחוק ובתקנות, תוך בדיקת כשירות על ידי הוועדה לבחינת מינויים.

התיקונים המוצעים עוסקים בשורה של סוגיות, ובכלל זה: הגדרת השר הממונה על ביצוע החוק, כפיפות רשות החברות לשר, ייצוג בני ובנות הפריפריה החברתית והגיאוגרפית בחברות הממשלתיות, גיוון הדירקטורים בחברות הממשלתיות, מבנה ועבודת הוועדה לבחינת מינויים, תקופת כהונת דירקטור בחברה ממשלתית, איסור על כהונת דירקטור ביותר מחברה ממשלתית אחת, והוראות בעניין יו"ר דירקטוריון בחברה ממשלתית.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ז בתמוז התשפ"ה (23.07.2025)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת יעקב אשר

פ/6164/25

הצעת חוק הסדרת הטיפול בחופי הים התיכון (איגודי ערים חופיות), התשפ"ה-2025

פרק א': מטרות ופרשנות

- מטרות החוק 1. מטרות חוק זה הן:
- (1) להסדיר את הטיפול בחופי הים התיכון בהתחשב בהיבטיהם הייחודיים;
 - (2) להגביר את האכיפה של חיקוקים שנועדו למנוע ולצמצם את הפגיעה בים התיכון;
 - (3) לטפל במצוק החופי, בטיחותו ומניעת התמוטטותו, והכול בתיאום עם הגורמים שהוסמכו לכך מטעם הממשלה;
 - (4) להגדיל את היצע החופים שנקבעו כמקומות רחצה מוכרזים כמשמעותם בחוק הסדרת מקומות רחצה, ואורכם, ולהגביר את נגישותם לציבור;
 - (5) להגביר את השמירה על בטיחות הרוחצים ויתר המשתמשים בחופי הים והים;
 - (6) להגביר את היערכותן של רשויות מקומיות שבתחומם רצועת חוף לתקריות של זיהום ים חמור, תוך צמצום הנזקים הכלכליים והסביבתיים;
 - (7) לייעל את השימוש בחופי הים, ניצולם לרווחת הציבור ופיתוחם כמוקד רחצה, נופש, ספורט ותיירות;
 - (8) להמליץ לשר על הצורך בהכרזה של חופי רחצה;
 - (9) לשמר את חופי הים כמשאב בעל ערכים ייחודיים ולמזער את הפגיעה בסביבה החופית.

הגדרות 2. בחוק זה –

"האיגוד" – איגוד ערים חופיות שהוקם לפי הוראות סעיף 3;

"גזבר האיגוד" – גזבר שמונה לפי הוראות סעיף 28;

"חוק המים" – חוק המים, התשי"ט–1959¹;

"חוק הסדרת מקומות רחצה" – חוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד–1964²;

"חוק הניקוז" – חוק הניקוז וההגנה מפני שיטפונות, התשי"ח–1957³;

"חוק שמירת הסביבה החופית" – חוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד–2004⁴;

"חוק התכנון והבנייה" – חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה–1965⁵;

"יושב ראש המועצה" – יושב ראש מועצת האיגוד שנבחר לפי הוראות סעיף 14;

"מוסד תכנון" – כהגדרתו בחוק התכנון והבנייה;

"מועצת האיגוד" – המועצה שמונתה לפי סעיף 13;

"פקודת החיפוש" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט–1969⁶;

"רשות ניקוז" – רשות ניקוז שהוקמה לפי חוק הניקוז;

"תחום האיגוד" – השטח שנקבע כתחום האיגוד לפי סעיף 4(2);

"השר" – שר הפנים;

"השרים" – השר ושר האוצר.

פרק ב': הקמת איגוד ערים חופיות

3. הקמת איגודי ערים חופיות (א) השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר, רשאי להקים, בצו שיפורסם ברשומות (בחוק זה – הצו המקים), איגוד ערים חופיות.

(ב) לא יעשה השר שימוש בסמכותו האמורה בסעיף קטן (א) אלא לאחר שציווה על עריכת חקירה בדבר הקמת איגוד ערים חופיות על ידי ועדה שלפחות אחד מחבריה אינו עובד המדינה (בסעיף זה – ועדת החקירה) ולאחר שעיין בתזכיר שהוגש על ידה; ועדת החקירה תיתן אפשרות לכל רשות מקומית הנוגעת בדבר, בין שהיא אמורה להיכלל ובין שאינה אמורה להיכלל בתחום האיגוד, להשמיע את טענותיה בפניה.

4. הצו המקים (א) בצו המקים יקבע השר הוראות בעניינים אלה:

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 169.

² ס"ח התשכ"ד, עמ' 172.

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 4.

⁴ ס"ח התשס"ד, עמ' 540.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 307.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

(1) הרשויות המקומיות המתאגדות ;

(2) שטחים המפורטים להלן הנמצאים בתחום רשות מקומית המאוגדת באיגוד :

(א) תחום של 100 מטרים שיימדד מקו החוף כהגדרתו בחוק שמירת הסביבה החופית לכיוון היבשה ;

(ב) התחום שיימדד מקו החוף לכיוון הים עד סוף מימי החופים ;

ואולם רשאי השר לקבוע תחום שרוחבו גדול או קטן מכך בהתחשב במטרותיו של חוק זה ובנסיבות המצב התכנוני באותו השטח ;

(3) מספר נציגיה של כל רשות מקומית במועצת האיגוד בהתאם להוראות סעיף 13(א)(1).

(ב) בצו המקים רשאי השר לקבוע הוראות בעניינים אלה :

(1) תקופת קיומו של האיגוד ;

(2) דרכי צירופה של רשות מקומית לאיגוד ופרישתה ממנו, ובקשר לכך – הקניית רכוש, הטלת חובות, תיאום חשבונות וחלוקת חובות בין הרשויות הנוגעות בדבר לבין עצמן, וביניהן לבין האיגוד, הכול במידה שלא נקבעו הוראות כאמור בתקנות ;

(3) שאר הוראות הנראות לו דרושות לביצוע הצו וכל ענין הנדון בו.

(ג) האיגוד יחל במילוי תפקידיו לפי חוק זה בתום שלושה חודשים מיום מתן הצו המקים, וכל עוד לא החל בפעילותו כאמור יוסיפו למלא תפקידים אלה הרשויות המקומיות בתחום האיגוד ; השר רשאי, בצו, לדחות את המועד האמור בתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.

(ד) חוקי עזר, רישיונות והיתרים שחלו בתחום האיגוד לפני יום מתן הצו המקים, יעמדו בתוקפם וימשיכו לחול באותו שטח, כאילו הותקנו או ניתנו, לפי העניין, על ידי האיגוד, עד שיפקעו על פי האמור בהם או על פי החיקוק שמכוחו ניתנו או עד להחלטת מועצת האיגוד לבטלם או לשנותם לפי דין.

האיגוד – תאגיד 5. האיגוד הוא תאגיד ובמסגרת סמכויותיו הוא רשאי להתקשר בחוזים, לרכוש נכסים, להחזיק בהם ולהעבירם, לתבוע ולהיתבע ולעשות כל פעולה הדרושה למילוי תפקידיו.

האיגוד – גוף מבקר 6. האיגוד הוא גוף מבקר כמשמעותו בסעיף 9(4) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958⁷ [נוסח משולב].

⁷ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

פרק ג': תפקידי איגוד ערים חופיות, סמכויותיו ואופן פעולתו

תפקידי האיגוד 7. (א) האיגוד יפעל בעניינים שונים הקשורים בטיפול בחופים שבתחום האיגוד, לשם השגת מטרותיו של חוק זה, ובכלל זה:

- (1) ייזום הליכים ופעולות לתכנון ופיתוח החופים;
- (2) עידוד יוזמות כלכליות לפיתוח החופים, לרבות אספקת מידע, ייעוץ וסיוע בכל הקשור לתכניות ולמפעלים כלכליים בחופי הים;
- (3) הקמה, ניהול, החזקה, הפעלה וטיפול החופים, לרבות ניקיונם;
- (4) פיתוח, תפעול ותחזוקה של תשתיות בתחום האיגוד, לרבות תשתיות לדרכים, וכן למים ולביוב והספקת שירותי מים וביוב, למעט תפקידים כאמור שהוטלו על חברה המוקמת לפי חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001⁸, ככל שהוקמה חברה כזו;
- (5) מילוי תפקידיה של רשות מקומית בתחום האיגוד, לפי חוק הסדרת מקומות רחצה;
- (6) מילוי תפקידיה של רשות תמרור מקומית ורשות מקומית בתחום האיגוד לפי פקודת התעבורה⁹;
- (7) מילוי תפקידיה של רשות מקומית בתחום האיגוד לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968¹⁰, ובלבד שהאיגוד לא ימלא תפקידים כאמור אלא מהמועד שיקבע השר בצו;
- (8) מילוי תפקידיה של רשות מקומית בתחום האיגוד לפי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961¹¹;
- (9) יצירת דרך גישה לציבור, בכפוף לכל דין, לחופים ולשטחים ציבוריים הגובלים בהם, ופעולות להסרת מכשול מלאכותי, גדר או מעצור אחר, החוסמים שלא כדין את המעבר החופשי לחופים ולשטחים כאמור;
- (10) הגנה על המצוק החופי, ייצובו ומניעת התמוטטותו, וכן צמצום הסיכון הנשקף לציבור באזורים המועדים;
- (11) מתן חוות דעת למוסדות התכנון שהאיגוד בתחומם, לגבי תכניות ובקשות להיתרים לפי חוק התכנון והבנייה;
- (12) ביצוע סקרי צפיפות מעת לעת.

⁸ ס"ח התשס"א, עמ' 454.

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

¹⁰ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

¹¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 58.

(ב) נוסף על התפקידים לפי סעיף קטן (א), יפעל האיגוד בתחום האיגוד, לאכיפה ולפיקוח על הוראות לפי החיקוקים המפורטים בתוספת, ולאכיפתם בהתאם לסמכויותיו שנקבעו לפי חוק זה.

(ג) השרים רשאים, בצו, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת:

(1) לשנות את תפקידי האיגוד, כמפורט בסעיף קטן (א);

(2) לשנות, בהסכמת השר הממונה על החיקוק שלגביו מתבקש השינוי, את התוספת.

8. סמכויות האיגוד
לאיגוד יהיו כל הסמכויות הנדרשות לביצוע תפקידיו לפי חוק זה, לרבות הסמכויות של כל אחת מהרשויות המקומיות שבתחומו בעניינים הקשורים לתפקידיו כאמור, וכל אחת מהרשויות המקומיות האמורות תהיה משוחררת מחובותיה לגבי כל אחד מהעניינים האמורים ולא יהיו נתונים לה הסמכויות והתפקידים שהיו בידה, לפי כל דין, בעניינים אלה.

9. חוקי עזר ועונשין
(א) לשם ביצוע תפקידי האיגוד וסמכויותיו לפי חוק זה, רשאית מועצת האיגוד, באישור השר, להתקין לאיגוד חוקי עזר; חוקי עזר שאושרו יפורסמו ברשומות.

(ב) העובר על הוראת חוק עזר כאמור בסעיף קטן (א), דינו – קנס בשיעור הקבוע בסעיף 254 לפקודת העיריות¹², לעניין עבירה על חוק עזר, ובעבירה נמשכת – קנס נוסף בשיעור הקבוע בסעיף האמור לעניין עבירה נמשכת, בעד כל יום שבו נמשכת העבירה לאחר שנמסרה הודעה עליה בכתב מטעם יושב ראש המועצה או לאחר הרשעה.

(ג) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו, לקבוע כי עבירה על הוראה פלוגית בחוק עזר של האיגוד היא עבירת קנס; השר יקבע בצו את שיעור הקנס לכל עבירת קנס.

10. ביצוע תפקידי האיגוד באמצעות רשות ניקוז
(א) לשם ביצוע תפקידיו לפי חוק זה –

(1) רשאי האיגוד להתקשר בהתאם להחלטת מועצת האיגוד ברוב חבריה עם רשות ניקוז שתחום האיגוד נמצא בתחומה, לרבות לצורך מינוי פקחים, בכפוף להוראות לפי כל דין, למעט בכל הנוגע להתקשרויות של האיגוד עם אחר לפי סעיף 11 (בחוק זה – רשות הניקוז הקשורה);

¹² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

(2) רשאי השר לקבוע לאיגוד חובת התקשרות עם רשות ניקוז קשורה לצורך ביצוע תפקידו לפי חוק זה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), תפקידי האיגוד בעניינים הנוגעים לפיתוח חופי הים התיכון שבתחומו, לא יבוצעו בידי עובד רשות הניקוז הקשורה העוסק בפיקוח, רישוי ואכיפה לפי דין.

(ג) רשות הניקוז הקשורה רשאית, באישור האיגוד, להתקשר עם אחר לביצוע פעולות שעל האיגוד לבצע לפי חוק זה, ובלבד שלא יהיה בכך כדי לגרוע מאחריות האיגוד ורשות הניקוז לפי חוק זה.

(ד) רשות הניקוז הקשורה תמסור לאיגוד, לפי דרישתו, בתוך זמן סביר, כל מידע שיתבקש על ידו, לרבות בכל הנוגע לביצוע התקשרות בינה לבין האיגוד לפי חוק זה.

ביצוע התקשרויות 11. על התקשרויות שיבצע האיגוד במסגרת ביצוע תפקידיו לפי חוק זה, יחולו הוראות אלה:

(1) על התקשרות בחוזה להעברת מקרקעין או טובין, להזמנת טובין או לביצוע עבודה, למעט על התקשרות עם רשות הניקוז הקשורה בהתאם להוראות סעיף 10(א), יחולו ההוראות לפי סעיפים 197 ו-198 לפקודת העיריות, בשינויים המחויבים ובתיאומים שיקבע השר;

(2) בלי לגרוע מהוראות פסקה (1) –

(א) מכירה או רכישה של זכות במקרקעין, לרבות התחייבות לעשות פעולה כאמור, טעונה החלטה של מועצת האיגוד ברוב חבריה ואישור השר;

(ב) עסקה במקרקעין, לרבות התחייבות לעשות פעולה כאמור וכן הענקת זכות שימוש במקרקעין, נאמנות וכל פעולה אחרת במקרקעין, שאינן מנויות בפסקת משנה (א), טעונה החלטה של מועצת האיגוד ברוב חבריה, ואם הייתה לתקופה העולה על חמש שנים – גם אישור השר; בסעיף זה, "תקופה" – כולל זכות לחידוש או להארכה של התקופה, הכלולה בהתקשרות עצמה;

(ג) התקשרות שאינה מנויה בפסקאות משנה (א) או (ב), לתקופה העולה על חמש שנים, טעונה החלטה של מועצת האיגוד ברוב חבריה.

סמכות ללוות 12. (א) האיגוד רשאי, לפי החלטת מועצת האיגוד, ובאישור השרים, בהתאם לתנאים שעליהם יורו, ללוות כספים מכל אדם לכל מטרה שיאשרו, ולמשכן למלווה הכנסה של האיגוד להבטחת תשלום הקרן והריבית של אותה הלוואה.

(ב) האיגוד רשאי ללוות סכומי כסף כהלוואת שעה מאת הבנק שבו מוחזק חשבון האיגוד, ובלבד שסכום ההלוואה לא יעלה בשום זמן על חמישה אחוזים מההכנסה המשוערת של האיגוד לתקופה אשר לה נערך התקציב השנתי, וסך כל ההלוואות ייפרע מתוך ההכנסה של אותה תקופה כאמור ובתוך אותה תקופה.

פרק ד': מועצת איגוד ערים חופיות ויושב ראש המועצה

מועצת האיגוד 13. (א) לאיגוד תמונה מועצה וזה הרכבה :

(1) נציגי הרשויות המקומיות במספר שיקבע השר בצו המקים בשים לב לשטח מתוך תחום האיגוד הנמצא בתחומה ולמספר תושביה, ובלבד שלא יפחת מאחד לכל רשות ושמשפרם הכולל לא יעלה על 25 ;

(2) עובד משרד הפנים, שימנה השר ;

(3) עובד המשרד להגנת הסביבה, שימנה השר להגנת הסביבה ;

(4) עובד משרד התיירות, שימנה שר התיירות ;

(5) עובד רשות מקרקעי ישראל, שימנה מנהל רשות מקרקעי ישראל ;

(6) עובד משרד האנרגיה והתשתיות, שימנה השר לאנרגיה ותשתיות ;

(7) נציג ציבור שהוא בעל מומחיות בתחום שמירת הטבע או ניהול חופים, שימנה השר להגנת הסביבה.

(ב) לא ימונה לחבר מועצת האיגוד :

(1) מי שהורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כחבר המועצה וטרם חלפו שבע שנים ממועד הרשעתו כאמור, או מי שתלוי ועומד נגדו כתב אישום בעבירה כאמור ;

(2) מי שיש ניגוד עניינים בין עיסוקו ובין חברותו במועצת האיגוד ; ואולם לא יראו ניגוד עניינים אם עצם מינויו של בעל תפקיד למועצה נובע מתפקידו.

(ג) השר יפרסם הודעה ברשומות על מינוי מועצת האיגוד והרכבה.

יושב ראש המועצה 14. (א) מועצת האיגוד תבחר, בישיבתה הראשונה, אחד מחבריה לכהן כיושב ראש המועצה ורשאי הוא לבחור, באישור מועצת האיגוד, ממלא מקום קבוע מבין חבריה.

(ב) מועצת האיגוד רשאית להעביר את יושב ראש המועצה מתפקידו; החלטת המועצה לא תהיה בת תוקף אלא אם כן התקבלה בישיבה שנקראה במיוחד לעניין זה והצביעו בעדה שני שלישים לפחות מחברי המועצה.

15. תפקידיו וסמכויותיו של יושב ראש המועצה (א) האיגוד יפעל באמצעות יושב ראש המועצה; יושב ראש המועצה יהיה אחראי לניהול השוטף של האיגוד לפי הוראות חוק זה ובכפוף להחלטות מועצת האיגוד, ויהיו נתונות לו כל הסמכויות הנתונות לאיגוד, למעט סמכויות שהוקנו במפורש לגורם אחר לפי הוראות חוק זה.

(ב) יושב ראש המועצה ימסור למועצת האיגוד, לפי דרישתה, דין וחשבון על פעולות האיגוד וכל מידע אחר בקשר לאיגוד.

16. תקופת הכהונה חברי מועצת האיגוד יתמנו לתקופה של חמש שנים, וניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה אחת נוספת כאמור.

17. פקיעת כהונה חבר מועצת האיגוד יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו, בהתקיים אחד מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות ליושב ראש המועצה ולמי שמינה אותו, ואם המתפטר הוא יושב ראש המועצה – גם לשר;

(2) התקיימה בו אחת הנסיבות האמורות בסעיף 13(ב);

(3) אם נתמנה כחבר מקרב הציבור – הוא נתמנה עובד המדינה, ואם נתמנה כעובד המדינה או מטעם גוף אחר – הוא חדל להיות עובד המשרד או הגוף שבו עבד או היה חבר במועצתו בעת המינוי, לפי העניין;

(4) הוא נעדר משיבות המועצה כאמור בסעיף 19;

(5) הוא הועבר מתפקידו על ידי מי שמינה אותו.

18. ישיבות המועצה וסדרי עבודתה (א) מועצת האיגוד תקיים ישיבה מן המניין אחת לשלושה חודשים לפחות במועד קבוע שעליו החליטה.

(ב) יושב ראש המועצה ינהל את ישיבות מועצת האיגוד, יזמן את ישיבותיה ויקבע את מועדן, מקומן וסדר יומן.

(ג) יושב ראש המועצה –

(1) רשאי לכנס, בכל עת, ישיבה של מועצת האיגוד שלא מן המניין;

(2) יכנס ישיבה של מועצת האיגוד שלא מן המניין, אם הוגשה לו על כך דרישה חתומה בידי שליש מחברי המועצה לפחות; לא כינס יושב ראש המועצה ישיבת מועצה שלא מן המניין בתוך 14 ימים מיום הגשת הדרישה כאמור, רשאים חברי המועצה שחתמו על הדרישה לכנס ישיבה של המועצה לדון בסדר היום הנדרש.

(ד) החלטות מועצת האיגוד יתקבלו ברוב דעות של החברים המשתתפים בהצבעה, אלא אם כן נקבע אחרת במפורש לפי חוק זה.

(ה) מועצת האיגוד רשאית לקבוע את סדרי עבודתה וישיבותיה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

היעדרות משיבות 19. (א) חבר מועצת האיגוד שנעדר משיבות המועצה תשעה חודשים רצופים או משלוש ישיבות של המועצה – אם היו בתשעה חודשים פחות משלוש ישיבות – יחדל להיות חבר המועצה, אלא אם כן נעדר מסיבה מוצדקת או ברשות יושב ראש המועצה, ובתנאי שנשלחה לו הודעה לפי סעיף קטן (ב).

(ב) בתום החודש השמיני להיעדרו של חבר המועצה משיבות מועצת האיגוד או מיד אחרי הישיבה השנייה שממנה נעדר, לפי המאוחר, ישלח לו יושב ראש המועצה הודעה בכתב שתציין את ישיבות המועצה שמהן נעדר ואת נוסח הוראות סעיף זה.

(ג) חבר מועצת האיגוד שחדל לכהן בשל היעדרות כאמור בסעיף קטן (א), לא ימונה מחדש אלא לאחר שחלפה שנה מהמועד שבו חדל לכהן כאמור.

תוקף פעולות 20. קיום מועצת האיגוד, סמכויותיה ותוקף החלטותיה ופעולותיה, לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר המועצה, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

ניגוד עניינים 21. (א) חבר מועצת האיגוד יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות המועצה, אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר המועצה לבין עניין אישי שלו או של קרובו, או לבין תפקיד אחר שלו, למעט תפקידו בגוף שאותו הוא מייצג במועצה; חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא כאמור, גם מחוץ לישיבות המועצה.

(ב) התברר לחבר מועצת האיגוד כי נושא הנדון בישיבת המועצה או המטופל על ידו עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך מיד ליושב ראש המועצה.

(ג) לעניין סעיף זה, אחת היא אם מילוי התפקיד האחר הוא בתמורה או שלא בתמורה.

(ד) בסעיף זה, "קרוב" – כל אחד מאלה:

(1) בן זוג, הורה, הורי הורה, אח, גיס, צאצא, צאצא של בן זוג ובני זוגם של כל אחד מאלה, או אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר מועצת האיגוד, וכן סוכן, שותף, מעביד או עובד של חבר המועצה;

(2) תאגיד שחבר מועצת האיגוד או אחד המנויים בפסקה (1) הוא מנהלו, או עובד אחראי בו, או שיש לאחד מהם חלק בהונו או ברווחיו העולה על חמישה אחוזים.

22. איסור התקשרות בחוזים
חבר מועצת האיגוד או קרובו לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם האיגוד; לעניין זה, "קרוב" – כהגדרתו בסעיף 21(ד).

23. החלת דינים על חברי המועצה
חברי מועצת האיגוד שאינם עובדי הציבור, דינם כדין עובדי המדינה לעניין חיקוקים אלה:

(1) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969¹³;

(2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט–1959¹⁴;

(3) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ס–1979¹⁵;

(4) חוק העונשין, התשל"ז–1977 – ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור¹⁶;

(5) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א–1971¹⁷;

(6) פקודת הנזיקין [נוסח חדש]¹⁸;

(7) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט–1969¹⁹.

24. הוראה למילוי חובה.
(א) ראה השר כי מועצת האיגוד או יושב ראש המועצה אינם ממלאים חובה שהוטלה עליהם לפי דין או שאינם מבצעים את הדרוש למילוי תפקיד מתפקידיהם לפי כל דין, רשאי הוא לדרוש מהם בכתב שימלאו את המוטל עליהם בתוך פרק הזמן שיקבע.

(ב) לא מילאו מועצת האיגוד או יושב ראש המועצה אחר דרישת השר לפי סעיף קטן (א), בתוך פרק הזמן שנקבע, רשאי השר למנות אדם מתאים למילוי החובה או לביצוע התפקיד; מינה השר אדם מתאים כאמור, רשאי הוא לקבוע את השכר שישולם לו ולהורות שהשכר וההוצאות למילוי החובה או לביצוע התפקיד ייפרעו מקופת האיגוד.

¹³ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

¹⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 190.

¹⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 2.

¹⁶ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

¹⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

¹⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

¹⁹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

25. פיזור מועצת האיגוד או העברת יושב ראש המועצה מתפקידו
- (א) ראה השר כי מועצת האיגוד או יושב ראש המועצה אינם ממלאים עוד, לדעתו, את התפקידים שהוטלו עליהם לפי חוק זה, רשאי הוא, לאחר שנתן להם הזדמנות לטעון את טענותיהם, בתוך המועד שעליו יורה, להתרות בהם בכתב כי אם בתוך פרק הזמן שיקבע לא ימלאו את המוטל עליהם, יפזר את מועצת האיגוד או יעביר את יושב ראש המועצה מתפקידו, לפי העניין.
- (ב) לא מילאו מועצת האיגוד או יושב ראש המועצה את שהוטל עליהם כאמור בסעיף קטן (א), בתוך פרק הזמן שנקבע, רשאי השר להורות על פיזור של מועצת האיגוד או על העברתו של יושב ראש המועצה מתפקידו, לפי העניין.
- (ג) פוזרה המועצה כאמור בסעיף קטן (ב), ימנה השר ועדה למילוי תפקידי יושב ראש המועצה ומועצת האיגוד או למילוי תפקידי מועצת האיגוד, שתכהן עד למינוים של חברי מועצה חדשים, ובלבד שתקופת כהונתה של ועדה כאמור לא תפחת משישה חודשים.
- (ד) פוזרה מועצת האיגוד כאמור, לא ימונה כחבר המועצה מי שכהן כחבר בה עובר לפיזור, אם לדעת השר הוא אחראי לאי-מילוי תפקידי המועצה כאמור.
26. שמירת סמכויות
- אין בהוראות סעיפים 24 ו-25 כדי לגרוע מסמכותו של מי שמינה את חבר מועצת האיגוד להעבירו מתפקידו כאמור בסעיף 17(5).
- פרק ה': נושאי משרה ועובדים**
27. מנהל כללי
- (א) מועצת האיגוד תמנה מנהל כללי לאיגוד.
- (ב) השר רשאי לפטור איגוד מחובת מינוי מנהל כללי אם ראה שבנסיבות העניין אין הצדקה לעשות כן.
28. מינוי גזבר האיגוד
- מועצת האיגוד תמנה, בהליך של מכרז פומבי, את גזבר האיגוד.
29. תפקידי גזבר האיגוד
- (א) גזבר האיגוד יהיה אחראי על ניהול ענייניו הכספיים של האיגוד, ובין השאר על הכנת הצעת התקציב של האיגוד, על ניהול מערכת החשבונות שלו ועל הכנת דוחותיו הכספיים.
- (ב) גזבר האיגוד ינהל, באופן שיורה עליו השר, חשבון של כל הכספים המתקבלים והמוצאים בידי האיגוד או בשמו; חשבון זה יהא פתוח לעיון חברי מועצת האיגוד.
30. זכות חתימה
- (א) פקודת תשלום או שיק לחובת קופת האיגוד וכן חוזה, כתב התחייבות, הסדר פשרה, לרבות הסדר פשרה הטעון אישור בית המשפט, או מסמך אחר שיש בו התחייבות כספית מטעם האיגוד (בחוק זה – התחייבות כספית), יהיו חתומים בידי יושב ראש המועצה ובידי גזבר האיגוד.

(ב) יושב ראש המועצה רשאי להסמיך את ממלא מקומו לחתום במקומו על כל התחייבות כספית שסכומה אינו עולה על סכום שיורה; הסמכה כאמור אינה גורעת מאחריותו לפי דין של יושב ראש המועצה להתחייבויות כספיות שנחתמו.

(ג) מועצת האיגוד רשאית להסמיך אחד מחברי המועצה לחתום במקום גזבר האיגוד על התחייבות כספית בעת העדרו של הגזבר, ולתקופה שלא תעלה על 45 ימים, ובלבד שהסמכה כאמור לא תהא אלא לגבי התחייבות כספית חיונית שיש לחתום עליה בלא דיחוי.

(ד) יושב ראש המועצה וגזבר האיגוד או מי שהוסמכו כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לא יחתמו על התחייבות כספית אלא אם כן נוכחו כי התקיימו שני אלה:

(1) התקיימו ההוראות וההליכים הדרושים לפי כל דין לעניין מתן ההתחייבות הכספית;

(2) ההתחייבות הכספית מתקצבת בתקציב האיגוד לאותה שנת כספים.

מינוי מבקר פנימי 31. לאיגוד ימונה מבקר פנימי; על מינויו ופעולתו של המבקר הפנימי יחולו ההוראות החלות על מבקר עירייה לפי הוראות פקודת העיריות, בשינויים המחויבים, זולת אם קבע השר אחרת בכללים לעניין זה.

העסקת עובדים 32. (א) האיגוד יהיה רשאי, באישור השרים, להעסיק עובדים לפי תקן שתקבע מועצת האיגוד.

(ב) סדרי קבלתם ומינוים של עובדים לאיגוד יהיו כשל עובדי עירייה, בשינויים המחויבים ובתיאומים שיקבעו השרים.

פרק ו': תוכנית עבודה, תקציב ודוחות

תוכנית עבודה רב-שנתית 33. (א) מועצת האיגוד תכין תוכנית עבודה רב-שנתית לשם קידום מטרות חוק זה ומילוי תפקידיו של האיגוד; תוכנית כאמור תוגש לשרים ולאישורם.

(ב) האיגוד יגיש לשר, בתום כל שנה ולא יאוחר מהמועד שעליו הורה השר, דין וחשבון כולל על ביצוע התכנית הרב-שנתית.

תוכנית עבודה שנתית, אומדן ותקציב 34. (א) יושב ראש המועצה יכין תוכנית עבודה שנתית לשם קידום מטרות חוק זה, מילוי תפקידי האיגוד וביצוע תוכנית העבודה הרב-שנתית שאושרה לפי סעיף 33 ויגיש אותה למועצת האיגוד לאישורה.

(ב) יושב ראש המועצה יכין, בכל שנה, במועד ובאופן שיורה השר, הצעת תקציב ובה אומדן הכנסותיו והוצאותיו של האיגוד, ויגיש אותה למועצת האיגוד לאישורה.

(ג) האיגוד יגיש לשרים, לאישורם, לא יאוחר מ-30 בנובמבר בכל שנה, את הצעת תוכנית העבודה השנתית ואת הצעת התקציב של האיגוד לגבי שנת הכספים הבאה.

(ד) התקציב שאושר לפי סעיף זה יהיה תקציב האיגוד לאותה שנה; לא ישולם סכום מכספי האיגוד ולא יתחייב האיגוד בשום התחייבות, אלא על פי התקציב שאושר כאמור.

(ה) השרים רשאים לקבוע כללים לעניין סעיף זה לרבות כללים בדבר מבנה התקציב, דרכי הכנתו, ואופן ההעברה מסעיף תקציבי אחד למשנהו.

שינויים בתקציב 35. מועצת האיגוד רשאית, על פי הצעת יושב ראש המועצה, לאשר, במהלך שנת כספים, שינוי לתקציב; על הצעה לשינוי תקציב ועל אישורה יחולו הוראות חוק זה בנוגע לאישור תקציב, בשינויים המחויבים.

מקורות תקציביים 36. (א) תקציב האיגוד ימומן מאוצר המדינה, מארנונות שיוטלו לפי סעיף 37 ממכסות שיוטלו לפי סעיף 38, וממקורות מימון נוספים לפי חוק זה.

(ב) השתתפות המדינה בתקציב האיגוד תיקבע בתחום פעולה נפרד בחוק תקציב שנתי; בסעיף זה, "תחום פעולה" – כהגדרתו בחוק תקציב שנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.²⁰

(ג) לצורך ביצוע תפקידיו רשאי האיגוד לקבל הכנסות נוספות, לרבות תרומות, עיזבונות ומענקים, והכול בהתאם להנחיות השר.

הטלת ארנונה 37. (א) השרים רשאים להסמיך את האיגוד להטיל ארנונה כללית, על הנכסים במי החופים שבתחומו. הוראות סעיף 8(ב) לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992²¹ (להלן – חוק ההסדרים), יחולו על הסמכה כאמור.

(ב) הסמיכו השרים את האיגוד להטיל ארנונה כאמור בסעיף קטן (א), תטיל מועצת האיגוד בכל שנת כספים ארנונה כללית, על הנכסים במי החופים שבתחומה; הארנונה תחושב לפי יחידת שטח בהתאם לסוג הנכס, לשימוש ולמקומו, ותשולם בידי המחזיק בנכס.

(ג) על הטלת ארנונה כאמור, יחולו הוראות פרק 14 לפקודת העיריות ופרק ד' לחוק ההסדרים, בשינויים המחויבים.

הטלת מכסות על רשויות מקומיות שבתחום האיגוד 38. (א) האיגוד, באישור מועצת האיגוד והשר, רשאי להטיל על רשויות מקומיות שבתחומו תשלומי כסף למימון תקציבו, לפי מכסות שיקבע.

²⁰ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.
²¹ ס"ל התשנ"ג, עמ' 10.

(ב) נקבעה ארנונה כאמור בסעיף 37 – יופחת סכום הארנונה הצפויה מאותה הכנסה מהמכסה שתיקבע.

חשבונות וביקורת – 39. הוראות סימן ב' לפרק אחד עשר לפקודת העיריות יחולו על האיגוד בשינויים תחולת הוראות המחויבים.

גבייה – תחולת 40. הוראות פרק חמישה עשר א' לפקודת העיריות יחולו על האיגוד, בשינויים הוראות פקודת העיריות המחויבים.

מסירת מידע 41. נוסף על הוראות סעיף 33 ימסור האיגוד לשר, לפי דרישתו, בתוך זמן סביר, כל מידע שיתבקש על ידי השר, לרבות דיווחים נוספים על פעילות האיגוד.

פרק ז': פיקוח ואכיפה

הסתייעות בעובדי 42. בלי לגרוע מהוראות סעיף 10, רשאי האיגוד, לשם מילוי תפקידיו, להסתייע רשויות מקומיות בעובדי הרשויות המקומיות שבתחומו, לפי כללים שעליהם יורה השר.

מינוי פקחים 43. (א) יושב ראש המועצה רשאי למנות פקח, מבין עובדי רשות הניקוז הקשורה או אדם אחר שהוא עובד הציבור, לשם פיקוח על ביצוע הוראות לפי חוק זה והחיקוקים המנויים בתוספת, כולם או חלקם, בתחום האיגוד (בחוק זה – פקח), ובלבד שלא יתמנה פקח אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך שלושה חודשים מפנייתו של יושב ראש המועצה, כי אין מניעה למינויו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות המסורות לו לפי חוק זה, כפי שהורה השר בהסכמת השר לביטחון הפנים, ולפי החיקוק שעל ביצועו הוא יפקח, כפי שהורה השר הממונה על אותו חיקוק;

(3) הוא עמד בתנאי כשירות ככל שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים והשר הממונה על חיקוק שעל ביצועו יפקח.

(ב) הודעה על מינוי פקח לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

(ג) אין בסמכויות פקח מבין עובדי רשות הניקוז הקשורה שמונה לפי סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות פיקוח שהוענקו לו לפי כל דין אחר, לרבות חוק הניקוז.

סמכויות פקח 44. (א) לשם ביצוע תפקידיו כאמור בסעיף 43, בתחום האיגוד, רשאי פקח, לאחר שהזדהה בדרך האמורה בסעיף קטן (ד) –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ואת מענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל על אכיפתו של חיקוק שהוסמך לפקח על ביצועו; בסעיף זה, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה–1995²²;

(3) להיכנס למקום שהכניסה אליו דרושה לשם אכיפתו של חיקוק שעל ביצועו הופקד, ובלבד שלא ייכנס –

(א) למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית המשפט;

(ב) למקום המוחזק על ידי מערכת הביטחון או משטרת ישראל, אלא אם כן בידו אישור כניסה למקום כאמור מאת שר הביטחון או השר לביטחון לאומי, לפי העניין, או מי שהוא הסמיכו לעניין זה, וכל עוד לא מתרחשות באותו מקום ובעת כניסת הפקח, פעילות מבצעית או פעילות עוינת; לעניין פסקה זו, "מערכת הביטחון" – צבא הגנה לישראל, משרד הביטחון ויחידות סמך של משרד הביטחון.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה על חיקוק המנוי בתוספת, בתחום האיגוד, רשאי פקח, שהוסמך לפקח על ביצועו של החיקוק, לאחר שהזדהה בדרך האמורה בסעיף קטן (ד) –

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות אליה, ולדרוש ממנו למסור לו כל פרט, מסמך וידיעה הנוגעים לאותה עבירה; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)²³, בשינויים המחויבים;

(2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 32 ו-34 עד 42 לפקודת החיפוש, בשינויים המחויבים;

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש על פי סעיף 23 לפקודת החיפוש; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת החיפוש, בשינויים המחויבים.

²² ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.
²³ חוקי אי"י, כרך א', עמ' (ע) 439.

(ג) סירב אדם להיענות לדרישת פקח, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, והיה חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה, רשאי הפקח לעכבו עד לבואו של שוטר, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75(ב) ו-(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996²⁴, בשינויים המחויבים.

(ד) פקח לא יעשה שימוש בסמכויות המסורות לו לפי חוק זה, אלא בהתקיים כל אלה:

(1) הוא בעת מילוי תפקידו;

(2) הוא לובש מדי פקח בצבע ובצורה שהורה לעניין זה יושב ראש המועצה, ובלבד שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחזים להיות מדי משטרה והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(3) יש בידו תעודה חתומה בידי יושב ראש המועצה, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

45. צו מינהלי
ניתנה סמכות בחיקוק המנוי בתוספת למתן צו להפסקת פעולה המהווה עבירה או צו למניעת פעולה שקיימת הסתברות גבוהה שתבצע, או סמכות דומה להם, וטרם הוגש כתב אישום, תוקנה סמכות זו גם ליושב ראש המועצה לצורך ביצוע תפקידי האיגוד לפי חוק זה בתחום האיגוד; הוראות שנקבעו באותו חיקוק לרבות בכל הנוגע להמצאת הצו, ביצועו על ידי האיגוד במקום מי שנצטוו לבצעו, ערר או ערעור, יחולו על צו לפי סעיף זה בשינויים המחויבים.

46. אכיפת דיני התכנון והבנייה
לעניין פרק י' לחוק התכנון והבנייה, יראו את האיגוד כאילו היה ועדה מקומית בתחום האיגוד ואת יושב ראש המועצה כאילו היה יושב ראש ועדה המקומית כמשמעותה בחוק האמור, בשינויים המחויבים, ורשאי השר לקבוע תיאומים נוספים לעניין זה.

47. ייעוד קנסות
קנס שהטיל פקח שהוסמך בהתאם להוראות חוק זה, או שהטיל בית משפט עקב הפעלת סמכותו של פקח כאמור, ישולם לקופת האיגוד.

פרק ח': הקניית נכסים, חובות והתחייבויות לאיגוד ערים חופיות

48. הקניית נכסים, זכויות וחובות מרשויות מקומיות לאיגוד
(א) במועד ההעברה, יהיו כל המפורטים להלן לקניין האיגוד ויועברו לחזקתו, על אף האמור בכל דין ובכל חוזה, לרבות מסמך בדבר שעבוד הנכסים ובכפוף להוראות סעיף 50:

²⁴ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

(1) הזכויות במקרקעין ולגבי המקרקעין שבתחום האיגוד שהיו, ערב הקמת האיגוד, קניין הרשויות המקומיות שבתחום האיגוד ;

(2) המיטלטלין ששימשו במישרין את הרשויות המקומיות לצורך מילוי תפקידי האיגוד, והיו מצויים בתחום האיגוד ערב הקמתו, וכן הזכויות וטובות ההנאה מכל סוג שהוא, החובות וההתחייבויות, שהיו לרשויות המקומיות שבתחום האיגוד, ערב הקמת האיגוד הנוגעים למילוי תפקידי האיגוד ;

(3) מיטלטלין אחרים ששימשו את הרשויות המקומיות לצורך מילוי תפקידי האיגוד ערב הקמתו, שנקבעו על ידי השר, בצו, בתוך שישים ימים מיום תחילתו של הצו המקים.

(ב) הקניה כאמור בסעיף קטן (א) תהיה פטורה מכל מס, אגרה, היטל או תשלום חובה אחר שיש לשלמו לפי דין.

(ג) השר יקבע, בצו המקים, את מועד ההעברה כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שלא ייקבע מועד מאוחר ליום שבו יחל האיגוד במילוי תפקידיו לפי הוראות סעיף 4(ג) (להלן – יום תחילת מילוי התפקיד); בצו כאמור רשאי השר לקבוע מועדים שונים להעברת נכסים וזכויות כאמור בסעיף קטן (א).

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (א), סברה רשות מקומית כי הקניה מסוימת לפי סעיף קטן (א) (1) או (2) אינה נחוצה לשם מילוי תפקידי האיגוד, רשאית היא לפנות לשר, בתוך שלושים ימים ממועד ההעברה שנקבע בצו כאמור בסעיף קטן (ג); השר יכריע בעניין, לאחר שנתן לאיגוד ולרשות המקומית הנוגעת בדבר הזדמנות לטעון את טענותיהם; הוראה זו לא תחול על הקניית זכויות במקרקעין או לגבי מקרקעין שנועדו לצורכי ציבור; לעניין זה, "צורכי ציבור" – כמשמעותם בסעיף 188 לחוק התכנון והבנייה.

49. הקניית נכסים זכויות וחובות מהמדינה לאיגוד המדינה רשאית להקנות לאיגוד את זכויותיה וסמכויותיה, לעניין תחום האיגוד ומילוי תפקידיו, לפי הסכמים, התקשרויות ועסקאות (בסעיף זה – הסכמים); ממועד ההעברה כאמור, יהיו הזכויות והסמכויות כאמור נתונות לאיגוד, והחובות וההתחייבויות המוטלות על המדינה לפי הסכמים יהיו מוטלות על האיגוד, והוא יבוא במקום המדינה לכל דבר, על אף האמור בכל דין, בכל חוזה ובכפוף להוראות סעיף 50.

50. עילות ותביעות כל תביעה שהייתה תלויה ועומדת מטעם הרשויות המקומיות או המדינה או נגדן לפני מועד ההעברה כאמור בסעיפים 48 או 49, לפי העניין, בקשר לנכסים, או בקשר לרישיונות, להסכמים, להתקשרויות או לעסקאות כאמור בסעיפים האמורים וכן כל עילה של תביעה כזו שהייתה קיימת באותו מועד, יוסיפו לעמוד בתוקפן כאילו לא נעשתה ההעברה האמורה.

פרק ט': הוראות שונות

- שמירת דינים 51. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע –
- (1) מהוראות לפי חוק המים וחוק שמירת הסביבה החופית;
- (2) מהסמכויות הנתונות לגורם מוסמך לפי כל דין, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת בחוק זה.
- אי-תחולת הוראות 52. על האיגוד לא יחולו ההוראות לפי חוק איגודי ערים, התשט"ו–1955²⁵, ככל חוק איגודי ערים שלא נקבע במפורש אחרת בחוק זה.
- משקיפים במוסדות 53. נציג האיגוד, כפי שתקבע מועצת האיגוד, יוזמן להשתתף כמשקיף בכל התכנון ישיבות מוסדות התכנון שבהם נדון עניין הנוגע לתחום האיגוד.
- ביצוע ותקנות 54. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, בין היתר תקנות לעניין קביעת אמות מידה לשירותי חוף.
- תיקון חוק הסדרת 55. בחוק חוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד–1964²⁶, אחרי סעיף 5א יבוא:
- מקומות רחצה
- "ייעוד מקומות 55.ב. רשות מקומית שבתחומה מעל שישה מקומות רחצה רחצה מוכרזים בחופי הים, תייעד לכל הפחות חוף רחצה אחד לשימושים כאמור:
- (1) פעילויות ספורט ימי וחופי;
- (2) רחצה נפרדת לגברים ונשים".
- תחילה תחולה 56. תחילתו של חוק זה שישים ימים מיום פרסומו. והוראות מעבר

תוספת

(סעיפים 7, 43, 44 ו-45)

1. פקודת היערות²⁷.
2. פקודת המכרות²⁸.
3. פקודת הדיג, 1937²⁹.
4. פקודת בריאות העם, 1940³⁰ – חלק ו'.
5. פקודת הרועים (מתן רישיונות), 1946³¹.
6. פקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א–1971³² – פרק ד'.

²⁵ ס"ח התשט"ו, עמ' 48.

²⁶ ס"ח התשכ"ד, עמ' 172.

²⁷ חוקי אי"י, כרך א', עמ' (ע) 600, (א) 710.

²⁸ חוקי אי"י, כרך ב', עמ' (ע) 910, (א) 938.

²⁹ ע"ר 1937, תוס' 1, עמ' (ע) 137, (א) 157.

³⁰ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.

³¹ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 129, (א) 159.

7. פקודת מניעת זיהום מי ים בשמן [נוסח חדש], התש"ם-1980³³.
8. פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985³⁴ – לעניין תקנות מחלות בעלי חיים (רישום, סימון והובלה של בקר), התשל"ו-1976³⁵, תקנות מחלות בעלי חיים (סימון צאן), התשל"ט-1978³⁶, ותקנות מחלות בעלי חיים (הסדרת תנועת בעלי חיים בישראל), התשמ"ב-1982³⁷.
9. חוק למניעת שריפות בשדות, התש"י-1949³⁸.
10. חוק הגנת הצומח, התשט"ז-1956³⁹.
11. חוק המים, התש"ט-1959 – פרק שני, סימן א'1.
12. חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961.
13. חוק התכנון והבנייה – פרק י'.
14. חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966⁴⁰.
15. חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, למעט לעניין כבאות.
16. חוק מקרקעי ציבור (סילוק פולשים), התשמ"א-1981⁴¹.
17. חוק מניעת זיהום הים (הטלת פסולת), התשמ"ג-1983⁴².
18. חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984.
19. חוק איסוף ופינוי פסולת למחזור, התשנ"ג-1993⁴³.
20. חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז-1997⁴⁴.
21. חוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004.
22. תקנות הדיג, 1937⁴⁵.

ד ב ר י ה ס ב ר

כיום, ניהול החופים במדינת ישראל מתבצע באופן מבוזר, כשכל רשות מקומית האחראית על קטע חוף מסוים פועלת בנפרד. פיצול סמכויות זה יוצר קשיים ואתגרים רבים, הפוגעים ביעילות הטיפול בחופים ומונעים את מימוש הפוטנציאל הגלום בהם.

בשל חוסר האחידות בין הרשויות המקומית בנושאי תכנון, פיתוח, ניקיון, פיקוח ואכיפה בחופים, קיים קושי משמעותי לטפל בבעיות רוחביות הדורשות טיפול מערכתי ואינטגרטיבי. בין היתר: פגיעה

³² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 20, עמ' 443.

³³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 33, עמ' 630.

³⁴ ס"ח התשמ"ה, עמ' 84.

³⁵ ק"ת התשל"ז, עמ' 2678.

³⁶ ק"ת התשל"ט, עמ' 396.

³⁷ ק"ת, התשמ"ב, עמ' 1118.

³⁸ ס"ח התש"י, עמ' 32.

³⁹ ס"ח התשט"ז, עמ' 79.

⁴⁰ ס"ח התשכ"ו, עמ' 6.

⁴¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 105.

⁴² ס"ח התשמ"ד, עמ' 110.

⁴³ ס"ח התשנ"ג, עמ' 116.

⁴⁴ ס"ח התשנ"ז, עמ' 84.

⁴⁵ ע"ר 1937, תוס' 2, עמ' (ע) 86.

בנגישות הציבור – הנגרמת באמצעות סגירת חופים ציבוריים, גביית תשלומים מופקעים עבור כניסה או חניה, ומניעת מעבר חופשי לאורך החוף; זיהום סביבתי – הנגרם כתוצאה מהשלכת פסולת ושחיקת משאבי טבע בחופים; יתרה מכך, הביזור וחוסר האחידות, מובילים לקושי במימוש פרויקטים בקנה מידה גדול וקושי בניהול אופטימלי של המרחב החופי ויוצרים פערים ניכרים בין חופים ורשויות מקומיות שונות.

הצעת חוק זו נועדה לתת מענה לאתגרים אלו וליצור מנגנון ארוך טווח, שיאפשר ניהול מיטבי של חופי הים בישראל, לטובת הציבור הרחב ולמען הדורות הבאים.

לכן מוצע, להקים איגודי ערים חופיות שיפעלו כגופים מתכללים לניהול, תכנון, פיתוח, טיפוח, ניקיון, פיקוח ואכיפה בחופי הים של מדינת ישראל, בהתחשב במאפיינים הייחודיים של כל קטע חוף. הקמת איגודים אלו תאפשר: ניהול אחד ויעיל וריכוז הסמכויות והאחריות בגוף אחד שיפעל בראייה כוללת ואזורית; שמירה על משאבי הטבע והסביבה, קידום עקרונות של פיתוח בר-קיימא, שמירה על המערכות האקולוגיות החופיות ומניעת זיהומים; הבטחת נגישות הציבור והבטחת זכות הציבור למעבר חופשי בחופים ולשימוש בהם ללא הפרעה ופיתוח כלכלי באמצעות קידום פרויקטים יזמיים, תוך שמירה על ערכי הטבע והסביבה.

סעיפים 1 ו-2 – הסעיפים המוצעים קובעים את מטרות החוק וההגדרות הרלוונטיות.

סעיף 3 – הסעיף המוצע קובע את סמכותו של שר הפנים, לאחר התייעצות עם שר האוצר, להקים איגוד ערים חופיות בצו.

סעיף 4 – הסעיף המוצע מפרט את תוכנו של הצו המקים, הן את זה המתחייב והן את זה שרשאי השר לקבוע בו.

סעיף 5 – הסעיף המוצע קובע כי האיגוד הוא תאגיד, ולפיכך רשאי להתקשר בחוזים, לרכוש ולהחזיק נכסים, לתבוע ולהיתבע, ולבצע כל פעולה הדרושה למילוי תפקידיו.

סעיף 6 – הסעיף המוצע קובע כי האיגוד יהיה גוף מבוקר.

סעיף 7 – הסעיף המוצע מפרט באופן נרחב את תפקידי האיגוד.

סעיף 8 – הסעיף המוצע מעניק לאיגוד את כל הסמכויות הנדרשות לביצוע תפקידיו, לרבות סמכויות הרשויות המקומיות בתחום האיגוד בעניינים אלה, ומשחרר את הרשויות המקומיות מחובותיהן וסמכויותיהן בעניינים אלה.

סעיף 9 – הסעיף המוצע מאפשר למועצת האיגוד להתקין חוקי עזר באישור השר. כן, השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע שעבירה על חוק עזר היא עבירת קנס ולקבוע את שיעורו.

סעיף 10 – הסעיף המוצע מאפשר לאיגוד להתקשר עם רשות ניקוז לשם ביצוע תפקידיו.

סעיף 11 – הסעיף המוצע מסדיר את אופן ביצוע התקשרויות האיגוד.

סעיף 12 – הסעיף המוצע מעניק לאיגוד סמכות ללוות כספים מכל אדם, באישור השרים, ולמשכן הכנסה להבטחת תשלום.

סעיף 13 – הסעיף המוצע קובע את הרכב מועצת האיגוד.

סעיף 14 – הסעיף המוצע קובע כי מועצת האיגוד תבחר מבין חבריה יושב ראש, וכי היא רשאית להעבירו מתפקידו ברוב מיוחד של שני שלישים.

סעיף 15 – הסעיף המוצע קובע כי יושב ראש המועצה יהיה אחראי לניהול השוטף של האיגוד, בכפוף להחלטות המועצה, ויהיו נתונות לו כל סמכויות האיגוד, למעט סמכויות שהוקנו במפורש לגורם אחר.

סעיף 16 – הסעיף המוצע קובע כי חברי מועצת האיגוד יתמנו לחמש שנים, וניתן לחדש את מינויים

לתקופת כהונה נוספת אחת.

סעיף 17 – הסעיף המוצע מפרט את המקרים בהם יחדל חבר מועצה לכהן לפני תום תקופת כהונתו.

סעיף 18 – הסעיף המוצע קובע את תדירות הישיבות, סדרי הזימון והניהול על ידי יושב ראש המועצה, ואת אופן קבלת ההחלטות.

סעיף 19 – הסעיף המוצע קובע את תנאי פקיעת הכהונה של חבר מועצה עקב היעדרות משיבות.

סעיף 20 – הסעיף המוצע קובע כי תוקף פעולות האיגוד לא ייפגע עקב פקיעת מקום או ליקוי במינוי חבר מועצה.

סעיף 21 – הסעיף המוצע מחייב חבר מועצה להימנע מדיון והצבעה בנושאים שעלולים ליצור ניגוד עניינים.

סעיף 22 – הסעיף המוצע אוסר על חבר מועצה או קרובו להיות צד לחוזה או עסקה עם האיגוד.

סעיף 23 – הסעיף המוצע מחיל דינים שונים החלים על עובדי מדינה גם על חברי מועצת האיגוד שאינם עובדי ציבור.

סעיף 24 – הסעיף המוצע מאפשר לשר לדרוש ממועצת האיגוד או מיושב הראש למלא חובה שלא מולאה, ובמקרה של אי מילוי – למנות אדם מתאים על חשבון האיגוד.

סעיף 25 – הסעיף המוצע מעניק לשר סמכות לפזר את מועצת האיגוד או להעביר את יושב הראש מתפקידו, אם אינם ממלאים את תפקידיהם.

סעיף 26 – הסעיף המוצע מבהיר כי הסעיפים הקודמים אינם גורעים מסמכותו של הגורם שמינה את חבר המועצה להעבירו מתפקידו.

סעיף 27 – הסעיף המוצע קובע כי המועצה תמנה מנהל כללי לאיגוד, וכן מאפשר לשר הפנים לפטור איגוד מחובה זו בנסיבות מסוימות.

סעיף 28 – הסעיף המוצע מחייב את מועצת האיגוד למנות גזבר בהליך מכרז פומבי.

סעיף 29 – הסעיף המוצע מפרט את אחריות הגזבר.

סעיף 30 – הסעיף המוצע קובע כי פקודות תשלום, שיקים, חוזים והתחייבויות כספיות ייחתמו על ידי יושב ראש המועצה וגזבר האיגוד.

סעיף 31 – הסעיף המוצע מחייב מינוי מבקר פנימי באיגוד.

סעיף 32 – הסעיף המוצע מאפשר לאיגוד להעסיק עובדים לפי תקן שיקבע על ידי מועצת האיגוד ובאישור השרים.

סעיף 33 – הסעיף המוצע מחייב את מועצת האיגוד להכין תוכנית עבודה רב-שנתית.

סעיף 34 – הסעיף המוצע קובע כי יושב ראש המועצה יכין תוכנית עבודה שנתית והצעת תקציב שנתית.

סעיף 35 – הסעיף המוצע מאפשר למועצת האיגוד לאשר שינויים לתקציב במהלך השנה, בכפוף להוראות אישור התקציב.

סעיף 36 – הסעיף המוצע מפרט את מקורות המימון של האיגוד.

סעיף 37 – הסעיף המוצע מאפשר לשר להסמיך את האיגוד להטיל ארנונה כללית על נכסים שבמימי הים שבתחומה.

סעיף 38 – הסעיף המוצע מאפשר לאיגוד, באישור מועצת האיגוד והשר, להטיל תשלומי כסף על הרשויות המקומיות החברות למימון תקציבו.

סעיף 39 – הסעיף המוצע מחיל על האיגוד את הוראות פקודת העיריות לעניין חשבונות וביקורת.

- סעיף 40** – הסעיף המוצע מחיל על האיגוד את הוראות פקודת העיריות לעניין גבייה.
- סעיף 41** – הסעיף המוצע מחייב את האיגוד למסור לשר כל מידע שיתבקש על ידו, לרבות דיווחים נוספים על פעילות האיגוד.
- סעיף 42** – הסעיף המוצע מאפשר לאיגוד להסתייע בעובדי הרשויות המקומיות שבתחומו, לפי כללים שיקבע השר.
- סעיף 43** – הסעיף המוצע קובע כי יושב ראש המועצה רשאי למנות פקחים מבין עובדי רשות הניקוז הקשורה או עובדי ציבור אחרים, לשם פיקוח על ביצוע הוראות החוק והחיקוקים המנויים בתוספת.
- סעיפים 44 ו-45** – סעיפים מוצעים אלה מפרט את סמכויות האכיפה הנתונות לפקחים.
- סעיף 46** – סעיף מוצע זה קובע כי האיגוד ייחשב כוועדה מקומית בתחום האיגוד, ויושב ראש המועצה ייחשב כיושב ראש ועדה מקומית, לעניין פרק י' לחוק התכנון והבנייה.
- סעיף 47** – סעיף מוצע זה קובע כי קנסות שהוטלו על ידי פקח שהוסמך לפי חוק זה, או על ידי בית משפט בעקבות הפעלת סמכותו של פקח, ישולמו לקופת האיגוד.
- סעיף 48** – סעיף מוצע זה קובע שבמועד ההעברה, זכויות במקרקעין ובמיטלטלין ששימשו את הרשויות המקומיות בתחום האיגוד לצורך מילוי תפקידי האיגוד, וכן זכויות, חובות והתחייבויות הנוגעות לתפקידים אלה, יהפכו לקניין האיגוד.
- סעיף 49** – סעיף מוצע זה קובע כי המדינה רשאית להקנות לאיגוד את זכויותיה וסמכויותיה בתחום האיגוד ומילוי תפקידיו, לפי הסכמים קיימים.
- סעיף 50** – סעיף מוצע זה קובע כי תביעה קיימות שהיו תלויות ועומדות מטעם הרשויות המקומיות או המדינה, או נגדן, בקשר לנכסים, רישיונות, הסכמים והתקשרויות שהוקנו לאיגוד, יוסיפו לעמוד בתוקפן לאחר ההעברה.
- סעיף 51** – סעיף מוצע זה מבהיר כי הוראות חוק זה אינן גורעות מהוראות חוק המים וחוק שמירת הסביבה החופית, וכן מסמכויות הנתונות לגורמים מוסמכים לפי כל דין, אלא אם כן נאמר אחרת במפורש בחוק זה.
- סעיף 52** – סעיף מוצע זה קובע כי על האיגוד לא יחולו הוראות חוק איגודי ערים, התשט"ו–1955, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת בחוק זה.
- סעיף 53** – סעיף מוצע זה קובע כי נציג האיגוד יוזמן להשתתף כמשקיף בכל ישיבות מוסדות התכנון שבהן נדון עניין הנוגע לתחום האיגוד.
- סעיף 54** – סעיף מוצע זה מצהיר כי שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה ורשאי להתקין תקנות לביצועו.
- סעיף 55** – סעיף מוצע זה קובע כי תחילתו של חוק זה היא שישים ימים מיום פרסומו, בכפוף להוראות סעיף זה.
- התוספת** – התוספת המוצעת מפרטת את רשימת החיקוקים עליהם יפקח ויאכוף האיגוד.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ז בתמוז התשפ"ה (23.07.2025)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים :	חברי הכנסת	אביחי אברהם בוארון
		ששון ששי גואטה
		יעקב אשר
		ארז מלול
		שלום דנינו
		יצחק קרויזר
		מישל בוסקילה
		חזה אתי עטייה
		אריאל קלנר
		דוד ביטן
		צגה מלקו
		אוהד טל
		משה פסל
		צביקה פוגל
		חנוך דב מלביצקי
		ניסים ואטורי

5556/25/פ

הצעת חוק הגנה על בתי תפילה ותיקים (תיקוני חקיקה), התשפ"ה–2025

מטרה	1.	מטרתו של חוק זה היא שמירה על אופיים ופעילותם של בתי תפילה ותיקים כמקומות קדושים אשר יש לשמר את קיומם ופעילותם כפי שפעלו במשך עשרות שנים, תוך שמירה על מנהגי המקום, חופש הדת והפולחן.
תיקון פקודת העיריות	2.	בפקודת העיריות ¹ , אחרי סעיף 188 יבוא :
		"מקרקעין שבהם 188א. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 188, עירייה לא בית תפילה ותיק תחליט על שינוי שימוש במקרקעין, לרבות

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

הפסקת שימוש או שינוי בתנאי השימוש או אופי השימוש במקרקעין שבהם בית תפילה ותיק המשמש כבית תפילה עבור קהילת מתפללים ארבעים שנים לפחות (להלן – בית תפילה ותיק) אלא באישורי השר לשירותי דת ונשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל.

(ב) התקיימו כל אלה בתום תקופת הסכם או הרשאת שימוש לבית תפילה ותיק, יחודשו ההסכם או ההרשאה כאמור, לפי העניין, באותם התנאים –

(1) במקום קיימת קהילת מתפללים ;

(2) קהילת המתפללים היא אותה הקהילה שמולה בוצע ההסכם המקורי או שלה ניתנה ההקצאה המקורית או הרשאת השימוש המקורית ;

(3) הקהילה לא הפרה בהפרה יסודית את תנאי ההסכם או הרשאת השימוש המקוריים ; לעניין זה לא יראו הפרה כאמור שתוקנה תוך זמן סביר מעת שנשלחה הודעה על ההפרה כהפרה יסודית של ההסכם.

(ג) בית תפילה ותיק אשר לא קיים לגביו הסכם שימוש או שלא ניתנה לגביו הרשאת שימוש יראו כאילו קיים לגביו הסכם או הרשאה כאמור המאפשר שימוש למטרות תפילה או דת לקהילת המתפללים הקיימת.

(ד) בסעיף זה –

”בית תפילה” – בית כנסת או בית מדרש ;

”שינוי שימוש במקרקעין” – לרבות שינוי ממנהג המקום או אופי המקום.”

תיקון פקודת המועצות המקומיות 3. בפקודת המועצות המקומיות², בסעיף 34א, אחרי "188", יבוא "188א".

תיקון חוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך-1960³, אחרי סעיף 2 יבוא:

12. (א) הרשות לא תחליט על שינוי שימוש במקרקעין, לרבות הפסקת שימוש או שינוי בתנאי השימוש במקרקעין שבהם בית תפילה ותיק המשמש כבית תפילה עבור קהילת מתפללים ארבעים שנים לפחות (להלן – בית תפילה ותיק) אלא באישורי השר לשירותי דת ונשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל.

(ב) התקיימו כל אלה בתום תקופת הסכם או הרשאת השימוש לבית תפילה ותיק, יחודשו ההסכם או ההרשאה כאמור, לפי העניין, באותם התנאים –

(1) במקום קיימת קהילת מתפללים;

(2) קהילת המתפללים היא אותה הקהילה שמולה בוצע ההסכם המקורי או שלה ניתנה ההקצאה המקורית או הרשאת השימוש המקורית;

(3) הקהילה לא הפרה בהפרה יסודית את תנאי ההסכם או הרשאת השימוש המקוריים; לעניין זה לא יראו הפרה כאמור שתוקנה תוך זמן סביר מעת שנשלחה הודעה על ההפרה כהפרה יסודית של ההסכם.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.
³ ס"ח התש"ך, עמ' 57.

(ג) בית תפילה ותיק אשר לא קיים לגביו הסכם שימוש או שלא ניתנה לגביו הרשאת שימוש יראו כאילו קיים לגביו הסכם או הרשאה כאמור המאפשר שימוש למטרות תפילה או דת לקהילת המתפללים הקיימת.

(ד) בסעיף זה –

"בית תפילה" – בית כנסת או בית מדרש ;

"שינוי שימוש במקרקעין" – לרבות שינוי ממנהג המקום או אופי המקום."

תיקון חוק התכנון 5. בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965⁴ –
והבנייה

(1) אחרי סעיף 99 יבוא :

"שינוי ייעוד של 99א. שינוי ייעוד של קרקע שבה בנוי בית תפילה ותיק קרקע שבה בנוי בית שחלות עליו הוראות סעיף 188א לפקודת העיריות תפילה ותיק או הוספת שימושים במגרש בו בנוי בית תפילה כאמור, טעון הסכמת השר לשירותי דת ונשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל.

הריסת בית תפילה 99ב. היתר להריסת בית תפילה ותיק, בין אם הוא לבית תפילה נפרד ובין אם הוא חלק מבנין או בניינים, טעון הסכמת השר לשירותי דת ונשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל."

(2) אחרי סעיף 145 יבוא :

"מגיש הבקשה 145 ו בעל זכות במקרקעין או מי שקיבל הסכמה לכך מבעל זכות במקרקעין או מייצג של בית תפילה ותיק כהגדרתו בסעיף 188א לפקודת העיריות, רשאי להגיש בקשה להיתר."

דבר הסבר

הצעת חוק זו נועדה להסדיר את זכויות השימוש והקניין של בתי תפילה ולימודי דת שנבנו לפני עשרות שנים, חלקם לפני קום המדינה, על שטחים הרשומים כיום על שם רשויות ציבוריות (רשויות

⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

מקומיות, מדינת ישראל, רשות מקרקעי ישראל, קק"ל וכד'), ושימשו את המתפללים במשך כל השנים, ללא הקצאה מסודרת או תחת הרשאת שימוש או בהסכם.

בחלק מהמקרים מדובר בבתי תפילה שהוקמו ונבנו על ידי ציבור המתפללים ובחלק המקרים גם השטחים נרכשו על ידי מתפללים, כאשר איש לא ייחס חשיבות לרישומים בעת ההיא. הנחת היסוד של כל הגורמים הרלוונטיים הייתה שבתי התפילה ישמשו למטרתם לדורי דורות.

מטרת הצעת החוק היא שמירה על המצב הקיים בשטח ועל הזכויות של קהילות המתפללים במבנים ובשטחים הנלווים להם, בהתאם לכוונות ההיסטוריות.

הצורך בחקיקה זו עלה בשנים האחרונות בנסיבות שונות. כך למשל קהילות מתפללים שביקשו לבצע בבתי התפילה שינויים המצריכים הליכי תכנון, נתקלו בקשיים. כך גם ננקטו הליכים נגד מתפללים עקב נהלי הקצאות חדשים שאינם מתיישבים עם זכויות הקניין והשימוש שהוסדרו תחת מערכות נורמטיביות אחרות ועוד.

הצעת חוק זו באה להסדיר את יחסי הקהילות עם הרשויות ואת מעמדן בשימור פעילותן כך שתמשיך להתקיים באותו אופן.

מוצע כי עירייה או רשות מקרקעי ישראל לא יוכלו להחליט על שינוי במקרקעין שבהם בית תפילה ותיק אלא באישור השר לשירותי דת ונשיא מועצת הרבנות הראשית. בנוסף מוצע שאם ישנו הסכם או ניתנה הרשאת שימוש לבית תפילה ותיק, הם יחודשו תחת התנאים המנויים. לבית תפילה ותיק אשר לא קיים לגביו הסכם שימוש או שלא ניתנה לגביו הרשאת שימוש כאמור, מוצע לראות כאילו יש לגביו הסכם שמאפשר להגשים את המטרות הדתיות של הקהילה הקיימת. בנוסף מוצע ששינוי ייעוד והריסת בית תפילה ותיק יהיו טעונים הסכמה של השר לשירותי דת ונשיא מועצת הרבנות הראשית.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בשבט התשפ"ה (24.02.2025)

מוזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/2052 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 06.07.2025.

חק/2052. הצעת חוק הגנה על בתי תפילה ותיקים (תיקוני חקיקה), התשפ"ה-2025

של חה"כ אביחי אברהם בוארון ואחרים (פ/5556)

יושב-ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת גלית דיסטל אטבריאן
אליהו ברוכי

מצטרפים: חברי הכנסת יצחק קרויזר
אריאל קלנר

פ/5807/25

הצעת חוק הגשמת הזהות היהודית במרחב הציבורי, התשפ"ה–2025

- מטרה 1. מטרתו של חוק זה היא להבטיח את יכולת הגשמת מילוי חובתו של עם ישראל לבטא את זהותו הלאומית והדתית במדינתו הריבונית, כפי שציווהו בורא עולם, לפי מנהג אבותיו ואימותיו ואת זכותו למלא חובה זו ללא חשש מהפרעה או רדיפה של בעלי סמכות, של זרים או בשל התערבות חיצונית למדינת ישראל באמצעות חוקים וכללים שנקבעו על ידי גורם שאיננו כפוף לבחירתם ואינו משרת את צרכיהם ואת רצונותיהם של אזרחי מדינת ישראל.
- הגדרות 2. לעניין חוק זה –
- "בעל סמכות" – מי שיש לו סמכות שהעניקה או שממנת מדינת ישראל ושיש לו האחריות הניהולית להבטיח את יישומם של חוקים, כללים ונהלים לגבי מוסד או שטח ציבורי, או שיש לו השררה לאשר או לשלול את השימוש במוסד או בשטח הציבורי;
- "יהודי" – מי שהכירה הרבנות הראשית לישראל ביהדותו למטרות נישואים על פי חוק בישראל או שעומד בדרישות הרבנות להכרה כזו;
- "מוסד" – ישות משפטית שתקציבה או חלק ממנו ממומן מכספי ציבור כולל כל גוף הנהנה מתקציב שמקורו בקופת המדינה, לרבות מוסדות חינוך, אקדמיה ובתי מאסר;
- "מימון מתקציב המדינה" – בין אם באחריות המדינה לפעילות המוסד ולתקציבו, בהעברת כספים ישירה לסבסוד חלק מפעולתו או בהנחות מס דוגמת פטור מכוח סעיף 46 לפקודת מס הכנסה¹;

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

"מרחב ציבורי" – שטח נגיש או שאמור להיות נגיש לשימוש הציבור הרחב על פי חוק בין אם השימוש בו דורש רישוי או הרשאה ובין אם לאו ;

"המשפט העברי" – דין תורה שמועצת הרבנות הראשית נוהגת על פיו ובהתאם להנחיותיו.

3. איסור הפרעה להנחת תפילין או תפילה במרחב הציבורי

לא יפריע בעל סמכות, ולא יאפשר למישהו השווה בתחום סמכותו להפריע, למי שהוא יהודי, להחזיק בתפילין למטרות הנחה ותפילה, להניח תפילין או לסייע למישהו אחר להניח תפילין או להתפלל במרחב ציבורי או בכל מוסד הממומן מתקציב המדינה, ובלבד שהנחת התפילין או התפילה אינם הפגנה או חלק מהפגנה, המניחים או המתפללים לא פעלו בכוונה להפריע לפעילות במרחב או במוסד ותפילתם אינה מהווה איום מידי ברור לחייהם או בריאות גופם של המתפללים, באי המרחב או המוסד האחרים.

4. חובה לתת רישיון איסור התערבות בנוסח ומסורת תפילה לפי מסורת המתפלל

לא ימנע בעל סמכות בכל מוסד או מרחב ציבורי, אישור, ככל שזה נדרש, לקיום תפילת יחיד או רבים במרחב או במוסד כאמור, ובלבד שהתפילה אינה הפגנה או חלק ממנה או משמשת באופן ישיר ומוצהר ככלי לקידום עניין פוליטי; תפילה יהודית, על מנהגיה לפי רצון המתפללים, לא תחשב עניין פוליטי.

5. על אף האמור בסעיף 4 לעיל –

(1) בבית כנסת או מוסד חינוכי שקיימת בהם קהילה יהודית מתפללת, רשאי בעל הסמכות לדרוש שתתקיים התפילה לפי מנהג יהודי המקום; על המקומות המנויים בתקנות השמירה על המקומות הקדושים ליהודים, תשמ"א–1981, יחול סעיף זה.

(2) במרחב או מוסד ציבורי שאין בהם קהילה יהודית כאמור, יינתן האישור לפי התנאים והכללים לתפילה שמבקש האישור מאמין שישקפו נאמנה את מסורת אבותיו אותה הוא מבקש לקיים, ובלבד שישנה בישראל קהילה המתפללת לפי מסורת זו בין אם מבקש ההיתר משתייך אליה ובין אם לאו.

(3) בכל מוסד שבו הוקצה אזור ראוי לתפילה יהודית, שנמצא בשימוש באי המקום למטרה זו, רשאי בעל הסמכות להגביל את התפילה בציבור לאזור זה.

(4) מועצת הרבנות הראשית מוסמכת להכריע במחלוקות לגבי מעמדה של קהילה בבית כנסת או שטח בהנתן מחלוקת לגבי קיומה או מעמדה של קהילה כזו בשטח בו התבקשו ההיתר או ההרשאה למטרות החלטה אם חלים בשטח כללי סעיף (1) או (2) לעיל.

(5) ערעור לערכאה שיפוטית על החלטה המבוססת על קביעת מועצת הרבנות הראשית כאמור בפסקה (4), יעשה רק בפני שופט או הרכב שופטים שכל אחד מהם עמד בהצלחה בבחינה לפי סעיף 7(א) לחוק זה.

6. חובת התקנת מזוזה או אפשרות להתקין מזוזה למעוניין בכך בכל מקום במרחב הציבורי ובכל מוסד הממומן מתקציב המדינה, חייב להתקין מזוזות בכל פתח, שנקבע לפי המשפט העברי שהוא חייב במזוזה, או לאפשר למי שחפץ בכך להתקינה בעצמו בתוך חודש מהגשת הפניה להתקין מזוזות, אם לא הותקנו במהלך החודש על ידי מנהל המקום.

7. (א) שר המשפטים בשיתוף עם ועדת חוקה חוק ומשפט ומועצת הרבנות הראשית, יתקין תקנות לבחינת יכולתו של כל מועמד לתפקיד שיפוטי, ושל כל שופט שמונה טרם כניסתו של החוק לתוקף, הצפוי לשבת בדין בסוגיות הנוגעות לחוק, לפעול לפי הנחיות סעיף 1 לחוק יסודות המשפט התש"ס-1980², ולעשות שימוש במשפט העברי ככלי להכרעה בסוגיות של לקונה חוקית ולהכרעה במחלוקות הנוגעות לחוק זה.

(ב) שופט קיים שלא עמד בהצלחה במבחני היכולת שיקבעו בתקנות, לא ידון בתביעה הנוגעת לחוק זה או מבוססת על חוק זה, בשום ערכאה.

(ג) מיום כניסת החוק לתוקף, לא ימונה לשום ערכאה שופט שלא עמד בהצלחה בתקנות ולא יקודם שופט קיים לשום ערכאה טרם עמד בהן בהצלחה.

(ד) הסמכות לתת סעד מן הצדק בכל הנוגע לחוק זה מסורה אך ורק להרכב שופטים שעמד בהצלחה בתקנות שתוקנו לפי חוק זה.

(ה) הדיונים בסוגיות הנוגעות לחוק זה יהיו פתוחים לציבור ככל שיתאפשר טכנולוגית ולא ניתן לסגור את דלתיהם לציבור או למנוע את שידורם החי בכל ערכאה בה קיימת לכך האפשרות.

8. (א) השימוש בסמכות שהעניקה מדינת ישראל או שממנת מדינת ישראל, כנגד היהדות או מימושה, בקבוצה או ביחידים, במרחב הציבורי, אסור.

(ב) קיבלה המשטרה קריאה לטיפול באירוע, הכולל עבירה של שימוש בסמכות נגד היהדות כאמור בחוק זה, והוגשה תלונה על אירוע כזה, בין הוא מלווה בעבירות על החוק הפלילי ובין אם לאו, תעביר את המידע שהוגש לה לידי השר הממונה על בעל הסמכות תוך 72 שעות מיום קבלת הפניה וכל מידע חקירה נוסף תוך שבועיים מיום מהגשת התלונה הראשונית.

² ס"ח התש"ס, עמ' 163.

(ג) קבע השר שיש במידע שהתקבל כדי הפרה של האיסור להשתמש בסמכות כאמור בחוק זה, יעבירו מתפקידו לאלתר, אף אם קיימים חוק, פסיקה או הסכם קיבוצי שהיו מונעים זאת אחרת, או לעצור לאלתר את המשך המימון הממשלתי לארגון כל עוד לא העביר את בעל הסמכות מתפקידו.

(ד) רשאי השר, לפי שיקול דעתו הבלעדי, לקבוע קנס לאוצר המדינה עד גובה משכורת חודשית, של בעל הסמכות שנוצלה לרעה, חלף פיטוריו בגין העבירה הראשונה שעבר על החוק, אם השתכנע שבעל הסמכות לא יחזור שנית על העבירה.

(ה) היה בעל הסמכות נבחר ציבור ברשות מקומית, יקוז משרד האוצר מההעברות המדינה לרשות המקומית את משכורתו של נבחר הציבור כל עוד הוא מפר את הנחיות חוק זה.

9. (א) הפרעה ישירה או עקיפה של אזרחים לחירויות המנויות בחוק זה, או השחתת המזוזות שהותקנו במוסד בין אם על ידי מנהליו ובין אם על ידי אחרים, תהווה עבירה פלילית לפי סעיפים 171 או 173 לחוק העונשין, תשל"ז-1977³, לפי העניין, ודינו יהיה לפי העונשים הקבועים בחוק לעבירה זו. לעניין סעיף 171, יהווה עבירה אף אם ההפרעה לפולחן היתה ליחיד ולא לאסיפה.

(ב) שר המשפטים מוסמך להורות על העמדה לדין לפי חוק זה אף אם קבע פרקליט המדינה אחרת ולהורות על תעודף הקצאת משאבי הפרקליטות לטובת העניין על חשבון סדר העדיפויות שקבע פרקליט המדינה.

10. עד שיתוקנו התקנות האמורות בסעיף 7 לחוק זה, מסורה הסמכות לדון בכל חלות וכניסה לתוקף תביעה על בסיס או בנוגע לחוק זה לבית הדין הרבני הגדול.

ד ב ר י ה ס ב ר

בארץ ישראל קם העם היהודי, בו עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית. בה חי עם ישראל חיי קוממיות ממלכתית. בה נכבש וממנה הוגלה בשל חטאיו לסבול אלפיים שנות גלות ורדיפה – פיסית, דתית ולאומית. אליה חזר עם תחילת הגאולה, לקיים את חובתו המוסרית ולממש את זכותו הטבעית וההיסטורית להיות עם ברשות עצמו במדינתו הריבונית.

היסטורית, בגלות או בארץ ישראל, שלטונות שביקשו להצר את צעדיהם של היהודים ולערער את קיומו של עם ישראל החלו ברדיפה של ביטויים חיצוניים של הזהות היהודית. ההיסטוריה לימדה אותנו שהפרעה להנחת תפילין, התעטפות בטלית, קביעת מזוזה או לימוד תורה היא צעד ראשון במדרון חלקלק להחריד שבסופו דיכוי אלים ורצחני.

מדינת ישראל של ימינו הוקמה כדי להבטיח את יכולתו של כל יהודי לחיות את חייו תוך ביטוי מלא של זהותו הדתית, הלאומית והתרבותית וכדי לממש את זכותנו כאומה לקיים את הברית שכתנו עם בורא עולם בגלוי בכל מרחב ציבורי. הגנה על חופש הביטוי היהודי בישראל היא חובה מוסרית ולאומית, וחוק זה נועד לשמש חומת מגן וכיפת ברזל שיעצרו מהתהוות מגמות לשחזור עוולות העבר. במרוצת אלפיים שנות הגלות של עם ישראל מארצו, נצברו דוגמאות אינספור לכך שדיכוי היהודים

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

על ידי שלטון רודני מתחיל תמיד במחיקת הסממנים החזותיים של יהדותם. הגבלת היכולת להניח תפילין, להתעטף בטלית, לקבוע מזוזה או ללמוד תורה בגלוי, היא תמיד סימן מוקדם לבואן של גזירות חמורות יותר, של דיכוי ממוסד ושל רדיפות המובילות לאלימות רצחנית.

לאחר חורבן בית שני, ביקשה הקיסרות הרומית למחוק את זהותם הדתית והלאומית של היהודים כדי להבטיח את צייתנותם וכניעותם. תחת שלטונו של אדריאנוס, נאסרו קיום מצוות מרכזיות ביהדות, כולל שמירת שבת, ברית מילה, תלמוד תורה וכן לבישת תפילין, טלית והצבת מזוזות. צעדים אלו היו חלק ממדיניות כוללת שמטרתה הייתה לדכא כל ביטוי של זהות יהודית, ובמיוחד סממנים דתיים בולטים, כדי למחוק את הלאומיות היהודית. יהודים שהפרו את האיסור הוצאו להורג באכזריות שהובילה בסופו של דבר למרד בר כוכבא ולחורבן היישוב היהודי בארץ ישראל.

בימי הביניים, פעלה הכנסייה הקתולית נמרצות לדיכוי הזהות היהודית. בצרפת, מפורסמת שריפת התלמוד בפריז בשנת 1242. אלפי כתבי קודש יהודיים הועלו באש בצו הכנסייה. בספרד, נרדפו היהודים על ידי האינקוויזיציה אם נחשדו בשמירת מצוות יהודיות. תפילין, טליתות ומזוזות הפכו ל"סימנים מסגירים" של יהודים בסתר, שהובילו לחשיפתם, עינויים ואף הוצאתם להורג. במקומות רבים באירופה נאסרה לבישת תפילין וטלית בציבור, כחלק ממגבלות שהוטלו על היהודים והניסיונות להמיר את דתם בכפייה.

עדויות רבות מפרעות ת"ח ות"ט מספרות כי יהודים שנפלו בידי הפורעים הקוזאקים של חמלניצקי עונו, ולפני שהוצאו להורג נקרעו רצועות התפילין שלהם לעיניהם.

גם במאה ה-19 ותחילת המאה ה-20, במהלך גל הפוגרומים ברוסיה, נאסרה הצגת סממנים יהודיים, ותועדו התקפות על יהודים שהלכו בגלוי עם ציצית או תפילין. תהליכים אלו המשיכו במלוא עוזם עם עליית השלטון הנאצי. במחנות הריכוז ובגטאות, תפילין הפכו לסמל של עמידה יהודית חרף הרדיפה – וגם לכלי שבאמצעותו ניתן היה לזהות יהודים ולהענישם. הנאצים ראו בהשמדת סממני יהדות החיצוניים חלק מהתהליך הכולל של "הפתרון הסופי".

מדינת ישראל, ראשית צמיחת גאולתנו, הוקמה, בין היתר, מתוך תחושת החובה של העם לשמר את המורשת שבה רבים מבנינו מסרו נפשם על קידושה ושימורה. ישראל קיימת בזכות נחישותם לשמר את הייחוד היהודי למרות הקשיים והאכזריות, במטרה לאזור כוח ולמנוע את דיכוי הזהות היהודית על ידי בעלי הכוח והשררה – יהיו אשר יהיו.

אין למדינת ישראל זכות קיום אם היא אינה מאפשרת ליהודים למלא את חובותיהם כלפי בורא עולם ולחיות על פי אמונתם בגלוי וללא פחד. כפי שלימדנו העבר, סטייה מהחובה המוסרית של יהודים לבוראם, מערערת את עצם יסודותיה של המדינה היהודית. אם לא נשמור מכל משמר על הזהות היהודית וערכי החירות הדתית שלה, המדינה לא תוכל להתקיים.

למרות זאת, בשנים האחרונות אנו עדים למקרים שבהם שלילת היכולת להניח תפילין או לקיים תפילה יהודית בפרהסיה הישראלית מתרחשת, בין אם באמצעות מגבלות בירוקרטיות ובין אם דרך לחצים ציבוריים. כאשר מתבצע ניסיון לדחוק סממני יהדות מהמרחב הציבורי, עלינו להבין כי זו "הקנרית במכרה הפחם" שלנו. היהדות הגנטית שלנו, איננה חיסון מפני נפילה, שוב, לדפוסים של כפייה אנטי-דתית ודיכוי הזהות היהודית מטעמי התייוונות. כנסת ישראל חייבת לעמוד בפרץ ולוודא שהמרחב הציבורי במדינת ישראל יישאר מקום שבו יכול כל יהודי יכול לבטא את אמונתו בגאווה ובציבור.

כעם וכאומה יש לנו חובה מוסרית לעמוד בהבטחה "לעולם לא עוד" לילדינו ולוודא שישראל לעולם לא תהפוך שוב למקום שבו יהודים חוששים להיות יהודים במרחב הציבורי. אסור שהמדינה שהוקמה כאמצעי לשימור הזהות היהודית, תהפוך לכלי לדיכוי. חוק זה נועד להבטיח שהסממנים שבגינם ובאמצעותם נרדפו יהודים לאורך הדורות, לא יהפכו לשנויים במחלוקת במדינה היהודית.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד באייר התשפ"ה (12.05.2025)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מרב מיכאלי

פ/25/2231

הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון – עדכון כתובת לצורכי בחירות), התשפ"ג–2023

1. הוספת סימן א'1. בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969¹ (להלן – החוק לפרק ה' העיקרי), בפרק ה', אחרי סימן א' יבוא:

"סימן א'1: כתובת לצורכי בחירות

30א. (א) בוחר רשאי למסור לפקיד הרישום הודעה כתובת לצורכי בחירות על כתובת לצורכי הצבעה בבחירות לכנסת ויראו בה כמען לצורך פרק זה, למעט לעניין סעיף 40(ג) (בסימן זה – כתובת לצורכי בחירות); לעניין סעיף זה, "פקיד הרישום" – כמשמעותו בסעיף 4 לחוק המרשם.

(ב) הודעה כאמור בסעיף קטן (א) תימסר באופן שבו נמסרת הודעה על שינוי מען במרשם האוכלוסין, לא יאוחר מהיום ה-74 שלפני יום הבחירות.

(ג) שר הפנים, בהסכמת ועדת הבחירות המרכזית לכנסת או לפי הצעתה, יקבע את הפרטים שייכללו בהודעה כאמור, ואת מועדי הגשתה.

30ב. (א) נרשמה לבוחר כתובת לצורכי בחירות לפי לצורכי בחירות הוראות סעיף 30א, יראו בה ככתובתו לצורך הכנת בפנקס הבוחרים וברשימת הבוחרים לפי סעיף 26; ואולם, מצא יושב ראש הוועדה המרכזית, או עובד

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

הוועדה שהוא הסמיך לשם כך, כי אזור קלפי שבו רשום אותו בוחר כולל יותר ממספר הבוחרים הקבוע בסעיף 11, רשאי הוא לכלול את הבוחר האמור ברשימת הבוחרים של אזור קלפי סמוך, המצוי באותו יישוב, ולבוחר תימסר הודעה על כך, בדרך שיקבע היושב ראש.

(ב) נרשמה לבוחר כתובת לצורכי בחירות, תירשם כתובת זו ברשימת הבוחרים לפי סעיף 29, לצד מענו הרשום במרשם האוכלוסין.

סודיות ואי גריעת 30ג. (א) כתובת לצורכי בחירות לא תימסר ולא זכויות ייעשה בה שימוש אלא לעניין פרק זה.

(ב) רישום כתובת לצורכי בחירות לא יגרע מזכותו של אדם לפי כל דין התלויה במענו הרשום במרשם האוכלוסין."

תיקון סעיף 68א 2. בסעיף 68א(ד) לחוק העיקרי, אחרי "בכל קלפי" יבוא "בתחומי היישוב שבו רשום מענו במרשם האוכלוסין או בתחומי היישוב שבו רשומה בעבורו כתובת לצורכי בחירות לפי סעיף 30א".

תחילה 3. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 7 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן – החוק), קובע את עקרון הריתוק לקלפי. בהתאם לאמור בסעיף זה, זכותו של בוחר להצביע בקלפי מותנית בכך שרשימת הבוחרים הקשורה אליה כוללת את שמו של הבוחר. הסדר זה הוא אנכרוניסטי ומכביד על האזרחים והאזרחים במדינת ישראל משום שעליהם פעמים רבות לכתת רגליהם לקלפי אשר אינה קרובה למקום מגוריהם.

ישנן קבוצות אוכלוסייה רבות שכתובת המגורים האמיתית שלהן אינה תואמת את הכתובת הרשומה במרשם האוכלוסין. כך למשל, סטודנטיות וסטודנטים, תלמידים בישיבות, קשישים וקשישות בבתי אבות ועוד. כמו כן, שוכרים ושוכרות רבים לא מחליפים חדשות לבקרים את מקום מגוריהם הרשום ברשות האוכלוסין, מגמה שרק מחריפה משום שבשנים האחרונות אחוזי הבעלות על דירות פוחתים. הצעת החוק זו נועדה להקל על אזרחים ואזרחיות אלה.

לאור האמור, מוצע לאפשר לכל אזרח ואזרחית הרשומים בספר הבוחרים להצביע בכל קלפי בה ירצו, ובלבד שיודיעו על כך 74 יום לפני יום הבחירות לרשות האוכלוסין. כך, אוכלוסיות אשר המען הרשום ברשות האוכלוסין אינו תואם את מקום מגוריהן, תוכלנה להצביע בקלפי הקרובה למקום שהותם הנוכחי.

ההודעה לרשות האוכלוסין תתבצע באופן שבו נמסרת הודעה לשינוי מען במרשם האוכלוסין (באמצעות האינטרנט, גישה ללשכת רשות האוכלוסין וכן באמצעות עמדות ייעודיות של רשות האוכלוסין שייפתחו כשלושה חודשים לפני יום הבחירות באוניברסיטאות, בתי אבות, ישיבות ומרכזי אוכלוסייה גדולים). כך, ניתן יהיה לפנות לרשות האוכלוסין בצורה נגישה, מהירה ונוחה לאזרחיות ולאזרחים.

בהתאם לסעיף 30א לתיקון המוצע, על הבוחר להגיש את בקשתו לשינוי קלפי לפחות 74 יום טרם מועד הבחירות. כדי לאפשר לרשויות המדינה לארגן את הקלפיות בהתאם למספר האנשים שיצביעו בכל קלפי.

עוד יצוין שלהצעת החוק צפויה השפעה מיטיבה על קופת המדינה. כיום אזרחיות ואזרחים נהנים מנסיעה חופשית בתחבורה ציבורית ביום הבחירות כאשר הם נמצאים במרחק העולה על 20 קילומטרים מהקלפי בו הם צוות להצבעה. הצעת החוק אמורה להפחית את מספר האזרחיות והאזרחים שישתמשו בזכאותם לנסיעה חינם כאמור.

הצעת חוק בנוסח זהה הונחה לקריאה הראשונה על שולחן הכנסת העשרים וארבע (הצעות חוק הכנסת – 896).

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברי הכנסת אורי מקלב ומשה גפני (פ/116/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ג (06.02.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/2084 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 13.07.2025 .

חק/2084. הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון - עדכון כתובת לצורכי בחירות),
התשפ"ג-2023 של חה"כ מרב מיכאלי (פ/2231)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה.

הצעת החוק תובא להכרעת הנהלת ראשי הקואליציה.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת איתמר בן גביר
יצחק שמעון וסרלאוף
לימור סון הר מלך
יצחק קרויזר

פ/25/5489

הצעת חוק-יסוד : הכנסת (תיקון – הפחתת הרוב הדרוש להפסקת חברותו של חבר הכנסת)

תיקון סעיף 42א 1. בחוק-יסוד : הכנסת, בסעיף 42א(ג)(1), במקום "90" יבוא "80".

דברי הסבר

בשנת 2016 תוקן חוק-יסוד : הכנסת (להלן – חוק היסוד), ונקבע בו כי הכנסת יכולה, לאחר הליך מיוחד, להפסיק את חברותו של אחד מחבריה ברוב של 90 חברי כנסת, אם מתקיימות שתיים מהעילות המנויות בסעיף 7א לחוק היסוד האמור – הסתה לגזענות או תמיכה במאבק מזוין של מדינת אויב או ארגון טרור נגד מדינת ישראל.

בפעם הראשונה והיחידה בה נעשה שימוש בסעיף 42א לחוק היסוד לצורך הדחה של חבר כנסת, הרוב הדרוש לא הושג, שעה ש-86 חברי כנסת תמכו בהפסקת כהונתו של חבר הכנסת, וההליך לא צלח. יצוין כי ועדת האתיקה של הכנסת החליטה להרחיק את אותו חבר כנסת לחצי שנה מדיוני המליאה והוועדות. כעת, מוצע לתקן את הרוב הדרוש בהסדר, ולקבוע כי הוא יעמוד על 80 חברי כנסת, רוב משמעותי המבטא תמיכה של 2/3 מחברי הכנסת, אך אינו גבוה מכדי להיות בר-מימוש.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ב בשבט התשפ"ה (10.02.2025)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/2018 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 29.06.2025 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 10.07.2025 ומספרה הוא 3222(חק/2018).

3222(חק/2018). הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון - הפחתת הרוב הדרוש להפסקת חברותו של חבר הכנסת) של חה"כ לימור סון הרמלך ויצחק קרויזר (פ/5489)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, זאב אלקין, מאיר פרוש.

(פה אחד)

מ ח ל י ט י ם, להעביר את הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון - הפחתת הרוב הדרוש להפסקת חברותו של חבר הכנסת) של חה"כ לימור סון הרמלך ויצחק קרויזר (פ/5489) להחלטת הנהלת הקואליציה שתתקבל בהסכמת יושב ראש הכנסת.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אליהו רביבו

פ/5312/25

הצעת חוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי (תיקון – עיגון מעמדה של העדה הדרוזית)

הוספת סעיף 10א¹. בחוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי¹, אחרי סעיף 10 יבוא:

”מעמד העדה 10א. מדינת ישראל מכירה במעמדה של העדה הדרוזית כעדה דתית, תרבותית וחברתית ייחודית הנוטלת חלק בהגנה ובבנייה של מדינת ישראל, ותורמת לחוסנה הלאומי.”

דברי הסבר

העדה הדרוזית הוכרה בשנת 1957 כעדה דתית מוכרת בישראל בתקנות שתוקנו בהתאם לפקודת העדות הדתיות (ארגון). ואולם, מעמדה הייחודי של העדה כעדה דתית ותרבותית, הנוטלת חלק בבנייה ובהגנה על מדינת ישראל, טרם עוגן בחקיקה. בני העדה הדרוזית תמכו ותומכים במדינת ישראל כבית לאומי לעם היהודי, מביעים נאמנותם למדינה ולוקחים חלק אינטגרלי בביטחונה, בפיתוחה ובשגשוגה. כידוע, לעדה הדרוזית אין מדינת לאום שבה יוכלו לממש את שייכותם העדתית, הדתית, והחברתית. מתוך שותפות הגורל והתרומה הרבה של העדה למדינת ישראל, מן ההכרח שמדינת ישראל תעגן באופן מפורש את מעמדה של העדה במדינה ואת מחויבויותיה של המדינה כלפי אזרחיה הדרוזים. על כן, מכיוון שמדינת העם היהודי מביעה כבוד ותודה מיוחדים לעדה הדרוזית, שקשרה את גורלה בעם היהודי עוד לפני קום המדינה, מוצע לתקן את חוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי, כך שמעמדה של העדה הדרוזית יעוגן בסעיף נפרד.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' בטבת התשפ"ה (06.01.2025)

¹ ס"ח התשע"ח, עמ' 898.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
לימור סון הר מלך
יצחק קרויזר
צביקה פוגל

2974/25/פ

הצעת חוק החלת הריבונות של מדינת ישראל בחבלי יהודה והשומרון, התשפ"ג–2023

- החלת חוקי המדינה 1. המשפט, השיפוט, המינהל והריבונות של מדינת ישראל יחולו על כל מרחבי וריבונותה ההתיישבות ביהודה והשומרון כמתואר בתוספת.
- ביצוע ותקנות 2. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות בעניין הוראות מעבר והוראות בדבר המשך תוקפם של תקנות, צווים, הוראות מינהל וזכויות וחובות אשר היו בתוקף ביהודה והשומרון ערב תחילתו של חוק זה.

תוספת*

(סעיף 1)

דברי הסבר

"בארץ ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית, בה חי חיי קוממיות ממלכתית, בה יצר נכסי תרבות לאומיים וכלל אנושיים והוריש לעולם כולו את ספר הספרים הנצחי. לאחר שהוגלה העם מארצו בכוח הזרוע, שמר לה אמונים בכל ארצות פזוריו, ולא חדל מתפילה ומתקווה לשוב לארצו ולחדש בתוכה את חירותו המדינית. מתוך קשר היסטורי ומסורתי זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהיאחז במולדתם העתיקה, ובדורות האחרונים שבו לארצם בהמונים, וחלוצים, מעפילים ומגינים הפריחו נשמות, החיו שפתם העברית, בנו כפרים וערים, והקימו ישוב גדל והולך השליט על משקו ותרבותו, שוחר שלום ומגן על עצמו, מביא ברכת הקידמה לכל תושבי הארץ ונושא נפשו לעצמאות ממלכתית. בשנת תרנ"ז (1897) נתכנס הקונגרס הציוני לקול קריאתו של הוגה חזון המדינה היהודית תיאודור הרצל והכריז על זכות העם היהודי לתקומה לאומית בארצו.

* השטח שייכלל בתוספת ייקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה הראשונה.

זכות זו הוכרה בהצהרת בלפור מיום ב' בנובמבר 1917 ואושרה במנדט מטעם חבר הלאומים, אשר נתן במיוחד תוקף בין-לאומי לקשר ההיסטורי שבין העם היהודי לבין ארץ ישראל ולזכות העם היהודי להקים מחדש את ביתו הלאומי...

ב-29 בנובמבר 1947 קיבלה עצרת האומות המאוחדות החלטה המחייבת הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל; העצרת תבעה מתושבי ארץ ישראל לאחוז בעצמם בכל הצעדים הנדרשים מצדם הם לביצוע ההחלטה. הכרה זו של האומות המאוחדות בזכות העם היהודי להקים את מדינתו אינה ניתנת להפקעה." (מתוך ההכרזה על הקמת מדינת ישראל).

לנגד עיני העם השב לציון בעת החדשה עומדות המילים האלמותיות של שמעון החשמונאי לאתנוביוס, שליחו של אנטיוכוס השביעי, אשר דרש להסגיר לממלכה הסלבקית את שטחי יהודה והשומרון, ששוחררו בידי החשמונאים: "לא ארץ נוכריה לקחנו ולא על נוכרים השתררנו, אלא על נחלת אבותינו, אשר נכבשה בידי אויבינו באחת העיתים בלי צדק. ואנחנו, כאשר היתה לנו שעת כושר, השיבנו אלינו את נחלת אבותינו".

עוד קובעת ההכרזה על הקמת מדינת ישראל כי "זוהי זכותו הטבעית של העם היהודי להיות ככל עם ועם עומד ברשות עצמו במדינתו הריבונית."

על כן, בשנת ה-75 לתקומתה של מדינת ישראל, ולאחר יובל שנים לחזרתו של עם ישראל לחבלי מולדתו ההיסטורית ביהודה והשומרון מתוקף זכותו הטבעית וההיסטורית ועל יסוד החלטת עצרת האומות המאוחדות, מוצע כי מדינת ישראל תחיל את חוקיה ואת ריבונותה על מרחבי ההתיישבות ביהודה והשומרון, וזאת על מנת לקבע את מעמדם של מרחבים אלו כחלק בלתי נפרד ממדינת ישראל הריבונית.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברי הכנסת בצלאל סמוטריץ' ויואב קיש (פ/5104/20), על ידי חבר הכנסת יואב קיש וקבוצת חברי כנסת (פ/5105/20), על ידי חברי הכנסת בצלאל סמוטריץ' ויואב קיש (פ/5158/20), על שולחן הכנסת העשרים ואחת על ידי חבר הכנסת יואב קיש וקבוצת חברי הכנסת (פ/503/21) ועל שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חבר הכנסת יואב קיש (פ/573/22) ועל ידי חבר הכנסת שלמה קרעי וקבוצת חברי הכנסת (פ/926/22).

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים ואחת ועל שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חברת הכנסת מיכל שיר סגמן (פ/387/21 ; פ/16/22) ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברי הכנסת מיכל שיר סגמן ומיכאל מלכיאלי (פ/228/23).

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת מיקי מכלוף זוהר (פ/211/25) ועל ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/212/25).

הצעת החוק זהה לפ/211/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' בניסן התשפ"ג (27.03.2023)

מוזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/2020 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 29.06.2025 .

חק/2020. הצעת חוק החלת הריבונות של מדינת ישראל בחבלי יהודה והשומרון,
התשפ"ג-2023 של חה"כ לימור סון הר מלך ואחרים (פ/2974)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אבי מעוז

5760/25/פ

הצעת חוק החלת הריבונות של מדינת ישראל בחבלי יהודה והשומרון, התשפ"ה-2025

1. החלת חוקי המדינה 1. המשפט, השיפוט, המינהל והריבונות של מדינת ישראל יחולו על כל מרחבי וריבונותה ההתיישבות ביהודה והשומרון כמתואר בתוספת.
2. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות בעניין הוראות מעבר והוראות בדבר המשך תוקפם של תקנות, צווים, הוראות מינהל וזכויות וחובות אשר היו בתוקף ביהודה והשומרון ערב תחילתו של חוק זה.

תוספת*

(סעיף 1)

דברי הסבר

"בארץ-ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית, בה חי חיי קוממיות ממלכתית, בה יצר נכסי תרבות לאומיים וכלל-אנושיים והוריש לעולם כולו את ספר הספרים הנצחי. לאחר שהוגלה העם מארצו בכוח הזרוע שמר לה אמונים בכל ארצות פזוריו, ולא חדל מתפילה ומתקווה לשוב לארצו ולחדש בתוכה את חירותו המדינית. מתוך קשר היסטורי ומסורתי זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהיאחז במולדתם העתיקה; ובדורות האחרונים שבו לארצם בהמונים, וחלוצים, מעפילים ומגינים הפריחו נשמות, החיו שפתם העברית, בנו כפרים וערים, והקימו ישוב גדל והולך השליט על משקו ותרבותו, שוחר שלום ומגן על עצמו, מביא ברכת הקידמה לכל תושבי הארץ ונושא נפשו לעצמאות ממלכתית. בשנת תרנ"ז (1897) נתכנס הקונגרס הציוני לקול קריאתו של הוגה חזון המדינה היהודית תיאודור הרצל והכריז על זכות העם היהודי לתקומה לאומית בארצו. זכות זו הוכרה בהצהרת בלפור מיום ב' בנובמבר 1917 ואושרה במנדט מטעם חבר הלאומים, אשר נתן במיוחד תוקף בין-לאומי לקשר ההיסטורי שבין העם היהודי לבין ארץ-ישראל ולזכות העם היהודי להקים מחדש את ביתו הלאומי... ב-29 בנובמבר 1947 קיבלה עצרת האומות המאוחדות החלטה המחייבת הקמת מדינה יהודית בארץ-ישראל; העצרת תבעה מאת תושבי ארץ-ישראל לאחוז בעצמם בכל הצעדים הנדרשים מצדם הם לביצוע ההחלטה. הכרה זו של האומות המאוחדות בזכות העם היהודי להקים את מדינתו אינה ניתנת

* השטח שייכלל בתוספת ייקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה הראשונה.

להפקעה" (מתוך ההכרזה על הקמת מדינת ישראל).

לנגד עיני העם השב לציון בעת החדשה עומדות המילים האלמותיות של שמעון החשמונאי לאתנביוס, שליחו של אנטיוכוס השביעי, אשר דרש להסגיר לממלכה הסלבקית את שטחי יהודה והשומרון, ששחררו בידי החשמונאים: "לא ארץ נוכריה לקחנו ולא על נוכרים השתררנו, אלא על נחלת אבותינו, אשר נכבשה בידי אויבינו באחת העיתים בלי צדק. ואנחנו, כאשר היתה לנו שעת כושר, השיבנו אלינו את נחלת אבותינו".

עוד קובעת ההכרזה על הקמת מדינת ישראל כי "זוהי זכותו הטבעית של העם היהודי להיות ככל עם ועם עומד ברשות עצמו במדינתו הריבונית".

על כן, בשנת ה-77 לתקומתה של מדינת ישראל, ולאחר 58 שנים לחזרתו של עם ישראל לחבלי מולדתו ההיסטורית ביהודה והשומרון מתוקף זכותו הטבעית וההיסטורית ועל יסוד החלטת עצרת האומות המאוחדות, מוצע כי מדינת ישראל תחיל את חוקיה ואת ריבונותה על מרחבי ההתיישבות ביהודה והשומרון, וזאת על מנת לקבע את מעמדם של מרחבים אלו כחלק בלתי נפרד ממדינת ישראל הריבונית.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים ואחת ועל שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חברת הכנסת מיכל שיר סגמן (פ/387/21; פ/16/22), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברי הכנסת מיכל שיר סגמן ומיכאל מלכיאלי (פ/228/23), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יריב לוין (פ/1652/24) ועל ידי חבר הכנסת אריה מכלוף דרעי וקבוצת חברי הכנסת (פ/1881/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אביחי אברהם בוארון (פ/5612/25) ועל ידי חבר הכנסת עמית הלוי (פ/5738/25).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברי הכנסת בצלאל סמוטריץ' ויואב קיש (פ/5104/20; פ/5158/20) ועל ידי חבר הכנסת יואב קיש וקבוצת חברי הכנסת (פ/5105/20), על שולחן הכנסת העשרים ואחת על ידי חבר הכנסת יואב קיש וקבוצת חברי הכנסת (פ/503/21), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חבר הכנסת יואב קיש (פ/573/22) ועל ידי חבר הכנסת שלמה קרעי וקבוצת חברי הכנסת (פ/926/22), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת יואב קיש (פ/233/23) ועל ידי חבר הכנסת שלמה קרעי וקבוצת חברי הכנסת (פ/237/23), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי וקבוצת חברי הכנסת (פ/550/24; פ/2396/24) על ידי חבר הכנסת מכלוף מיקי זוהר (פ/551/24), על ידי חברי הכנסת ינון אזולאי ומשה ארבל (פ/2571/24), על ידי חבר הכנסת יואב קיש (פ/3666/24) ועל ידי חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' וקבוצת חברי הכנסת (פ/3681/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת מכלוף מיקי זוהר (פ/211/25), על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/212/25), על ידי חברת הכנסת לימור סון הר מלך וקבוצת חברי הכנסת (פ/2974/25), על ידי חבר הכנסת דן אילוז (פ/3156/25) ועל ידי חבר הכנסת אוהד טל וקבוצת חברי הכנסת (פ/5636/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' באייר התשפ"ה (05.05.2025)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/2090 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 13.07.2025 .

חק/2090. הצעת חוק החלת הריבונות של מדינת ישראל בחבלי יהודה והשומרון,
התשפ"ה-2025 של חה"כ אבי מעוז (פ/5760)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה לאחר פגרת הקיץ של הכנסת.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
שרון ניר
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר

פ/5900/25

הצעת חוק החלת ריבונות על מעלה אדומים, התשפ"ה–2025

1. החלת המשפט המשפט, השיפוט והמינהל של מדינת ישראל יחולו בשטח מעלה אדומים כמתואר בתוספת.
2. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות בעניין הוראות מעבר והוראות בדבר המשך תוקפם של תקנות, צווים, הוראות מינהל וזכויות וחובות אשר היו בתוקף במעלה אדומים ערב תחילתו של חוק זה.

תוספת*

(סעיף 1)

דבר הסבר

העיר מעלה אדומים הוקמה בשנת 1977, וברבות השנים גדלה והפכה לעיר המונה כ-40,000 תושבים. העיר ממוקמת כ-7 ק"מ מזרחית לירושלים הבירה, על דרך ירושלים–ים המלח, בצומת דרכים בעל חשיבות אסטרטגית בכל הקשור הן להבטחת הדרך לירושלים והן כאזור מרכזי המחובר בין בקעת הירדן, מדבר יהודה וירושלים.

מעלה אדומים שוכנת באזור שהיה מאז ומעולם חלק בלתי נפרד מארץ ישראל ההיסטורית. זכותו של עם ישראל על חבלי ארץ אלה הוכרה גם על ידי אומות העולם, בהצהרת בלפור ובהחלטת סן רמו, אשר נתנו תוקף בין-לאומי לקשר ההיסטורי שבין העם היהודי לבין ארץ ישראל ולזכותו להקים

* השטח שייכלל בתוספת ייקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה הראשונה.

בה מחדש את ביתו הלאומי. הכרה זו של האומות המאוחדות בזכות העם היהודי להקים את מדינתו בארצו, אינה ניתנת להפקעה. משפטים אלה, המובאים במגילת העצמאות של מדינת ישראל, ומגדירים את זכותו ההיסטורית והמשפטית של עם ישראל על ארצו, נכונים גם לגבי העיר מעלה אדומים. קיימת הסכמה רחבה בארץ ובעולם לגבי החלת הריבונות הישראלית על מעלה אדומים. יצוין כי החלת הריבונות לא תשנה באופן מהותי את המאזן הדמוגרפי בישראל, ולא תפגע באופייה הדמוקרטי של המדינה.

אשר על כן, מוצע להחיל כבר עתה את המשפט, השיפוט והמינהל של מדינת ישראל על מעלה אדומים ולקבע את מעמדה כחלק בלתי נפרד ממדינת ישראל. עוד מוצע כי שר הפנים יהיה ממונה על ביצועו של החוק והוא יהיה רשאי, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות בעניין הוראות מעבר והוראות בדבר המשך תוקפם של תקנות, צווים, הוראות מינהל וזכויות וחובות אשר היו בתוקף במעלה אדומים ערב תחילתו של חוק זה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אלי כהן (פ/24/2026) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת דן אילוז (פ/25/3158).

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חברת הכנסת אורית מלכה סטרוק וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/2598), על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת מרדכי יוגב (פ/20/169), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת אורית מלכה סטרוק (פ/24/2014) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/25/1216).

הצעת החוק זהה לפ/25/3158 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג בסיוון התשפ"ה (09.06.2025)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אביחי אברהם בוארון

5567/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט (חקיקה באזור באמצעות צו), התשפ"ה–2025

הוספת סעיף 11ג. 1. בפקודת סדרי השלטון והמשפט, התשי"ח–1948¹ (להלן – הפקודה), אחרי סעיף 11ב יבוא:

11ג. (א) התקבל בכנסת חוק, יוציא מפקד כוחות צבא הגנה לישראל באזור צו בעל נוסח זהה בתוך 45 ימים ממועד פרסומו של החוק ברשומות, אלא אם כן קבעה הוועדה שדנה בחוק שלא יוצא צו כמותו באזור או שיוצא בשינויים (בסעיף זה – הוועדה).

(ב) ראה מפקד כוחות צבא הגנה לישראל באזור טעמים מיוחדים להוצאת צו בנוסח שונה מלשון החוק שאושר, רשאי הוא, בתוך הזמן האמור בסעיף קטן (א), להציע לוועדה לקבוע שינויים בנוסחו של הצו.

(ג) הוועדה תדון בהצעתו של מפקד כוחות צבא הגנה לישראל באזור בתוך 30 ימים מעת שזו התקבלה והיא רשאית לאשרה עם או בלי שינויים.

(ד) בתוך 30 ימים מיום שניתן אישור הוועדה, יוציא מפקד כוחות צבא הגנה לישראל באזור את הצו כפי שקבעה הוועדה.

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 2.

(ה) בסעיף זה, "האזור" – כהגדרתו בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967², כנוסחו כפי שהוארך תוקפן ותוקן נוסחן, מזמן לזמן."

2. תחולה והוראות (א) הוראות סעיף 11ג לפקודה, כנוסחו בחוק זה, יחולו על חוק שנחקק לאחר יום התחילה ועל תיקוניו של חוק כאמור. מעבר

(ב) נחקק חוק המתקן חוק שנחקק קודם תחילתו של חוק זה, וביום התחילה עמד בתוקפו צו של המפקד הצבאי באזור המסדיר את העניינים שבחוק המתוקן, יוציא מפקד כוחות צבא הגנה לישראל באזור צו המתקן את הצו האמור, בשינויים המחויבים, ובמקרה של סתירה בין הוראות החוק המתקן לבין הצו, יגברו הוראות החוק המתקן.

(ג) בסעיף זה –

"יום התחילה" – יום תחילתו של חוק זה;

"צו" – לרבות תקנון שהוצא מכוח הצו.

דברי הסבר

ביהודה והשומרון חיים כיום כ-350 אלף אזרחי מדינת ישראל, שמצביעים לכנסת אך בפועל חייהם לא מנוהלים על ידי המדינה עקב היעדר תחולה של החוק הישראלי. מדובר במציאות בלתי קבילה בעליל, הפוגעת ללא כל ספק בכבודם של תושבי האזור הישראליים ואף גוררת בעקבותיה פגיעה קשה בזכויותיהם ומפלה אותם לרעה ביחס לשאר אזרחי המדינה. הדבר בא לידי ביטוי, למשל, בהיעדר תחולה לחוקי עבודה המגנים על העובדים.

הצעת חוק זו מבקשת לתקן עוול זה, להשוות בין הנורמות השונות החלות על אזרחיה של מדינת ישראל ללא קשר למקום מושבם ולהביא למצב בו תקבע הכנסת הנבחרת את החוקים הנוגעים לחייהם של אזרחי המדינה תושבי האזור. וזאת, בלי לשנות את מעמדו של השטח מבחינה מדינית ובלי לסתור את הוראות הדין הבין-לאומי שישראל קיבלה על עצמה, לפני משורת הדין, להתנהל על פניו ביהודה והשומרון.

הדין החל ביהודה והשומרון נשען כיום על מערכת של חקיקה עותומנית, ירדנית, בריטית וישראלית ובנוסף לה מערכת צווים גדולה, ויחד עם זאת חלקית וחסרה, המחילה באזור זה מקטע מסוים בלבד מתוך כלל חוקי מדינת ישראל. מערכת זו יוצרת בלבול משפטי רב ואבחנות בלתי נסבלות בין זכויותיהם וחובותיהם של אזרחים ישראלים המתגוררים ביישובים שונים בארץ.

² ק"ת התשכ"ז, עמ' 2741; ס"ח התשכ"ח, עמ' 20; התשפ"ג, עמ' 10.

המנגנון המוצע לצורך השוואת הנורמות פועל בשיטה מדורגת ואחראית וקובע כי כל חוק חדש המתקבל בכנסת יחוקק בתוך 45 ימים באמצעות צו של מפקד כוחות צבא הגנה לישראל באזור יהודה והשומרון כך שיחול באופן זהה גם ביהודה והשומרון באמצעות צו שהוא האמצעי הנוהג כיום על פי רוב לחקיקה באזור זה. במידה והמפקד הצבאי ראה טעמים מיוחדים לחקיקת צו בעל נוסח שונה מלשון הצעת החוק שהתקבלה, רשאי הוא להציע לוועדה שבה הוכנה הצעת החוק לקבוע שינויים בנוסחו של הצו, וזו תתבקש לבחון את הצעתו החלופית ולאשרה במידת הצורך עם או בלי שינויים. כמו כן, רשאית ועדת הכנסת שבה הוכנה הצעת החוק לקבוע כי החוק שהתקבל לא יוחל ביהודה והשומרון. מנגנון זה מאזן בין זכויות האדם והאזרח של אזרחי המדינה תושבי יהודה והשומרון לבין מאפייניו הייחודיים של האזור והצורך שלהם לבוא לידי ביטוי במסגרת החקיקה.

עוד קובעת ההצעה כי תיקוני חקיקה חדשים לחוק שחוקק ביהודה והשומרון באמצעות צו ייכנסו לתוקפם באופן אוטומטי כך שבאותם התחומים בהם הצו ביקש להשוות בין הנורמות החלות מכוח חוק לאלה החלות ביהודה והשומרון לא ייווצר גם בעתיד פער כתוצאה מתיקונים עתידיים בחקיקה שאינם מעודכנים בצווים חדשים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חברת הכנסת אורית סטרוק וקבוצת חברי הכנסת (פ/2834/19), על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת ינון מגל וקבוצת חברי הכנסת (פ/1376/20) ועל ידי חבר הכנסת יואב קיש (פ/3046/20), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' וקבוצת חברי הכנסת (פ/1454/24) ועל ידי חברת הכנסת אורית מלכה סטרוק (פ/3759/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת שמחה רוטמן וקבוצת חברי הכנסת (פ/267/25), על ידי חבר הכנסת דן אילוז (פ/3155/25) ועל ידי חבר הכנסת אביחי אברהם בוארון (פ/3852/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' בשבט התשפ"ה (03.02.2025)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/2089 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 13.07.2025 .

חק/2089. הצעת חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט (חקיקה באזור באמצעות צו), התשפ"ה-2025 של חה"כ אביחי אברהם בוארון (פ/5567)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין וזאב אלקין.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה לאחר פגרת הקיץ של הכנסת.

אם יגובשו הסכמות עם כל הצדדים הנוגעים בדבר, הצעת החוק תוחזר לדיון בוועדת השרים שתתכנס לצורך כך ביום רביעי, 16.7.2025.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת צביקה פוגל

פ/25/6158

הצעת חוק המאבק בארגוני פשיעה (תיקון – הכרזה על ארגון פשיעה כארגון טרור), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 1 בחוק המאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג–2023 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, אחרי ההגדרה "ארגון פשיעה" יבוא:

"חוק המאבק בטרור" – חוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016¹;

"נשק" – כמשמעותו בסעיף 144(ג) ו-145(1) לחוק העונשין, התשל"ז–1977²;

2. אחרי סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ב'1: הכרזה על ארגון פשיעה כארגון טרור

4א. (א) השר לביטחון לאומי, באישור שר הביטחון, פשיעה כארגון טרור רשאי להכריז בצו על ארגון פשיעה כארגון טרור, בהתאם להוראת פרק ב' בחוק המאבק בטרור, אם שוכנע כי מתקיים בו האמור בהגדרה "ארגון פשיעה", וכן שמתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) פעילותו מאופיינת בשימוש שיטתי בנשק;

(2) הוא פועל בתבנית מאורגנת ומתמשכת במטרה לאיים על מוסדות שלטון, רשויות ציבוריות או נבחר ציבור;

(3) הוא מפעיל אמצעי כפיה או סחיטה כלפי הציבור בתבנית מאורגנת ומתמשכת על מנת לקדם את מטרותיו;

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 898.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(4) הוא פועל באופן משולב עם ארגון טרור;

(5) בסעיף זה, "ארגון טרור", "פעילות", של ארגון טרור ו"תבנית מאורגנת ומתמשכת" – כהגדרתם בחוק המאבק בטרור.

(ב) הכרזה על ארגון פשיעה כארגון טרור תהיה על בסיס בקשה מנומקת בכתב מאת ראש שירות הביטחון הכללי, בצירוף חוות דעת של המפקח הכללי של משטרת ישראל, באישור היועץ המשפטי לממשלה; בבקשה כאמור יפרט ראש שירות הביטחון הכללי את המידע והעובדות שעליהם הוא מבסס את עמדתו כי מתקיים בארגון הפשיעה האמור בסעיף קטן (א).

(ג) ראש הממשלה רשאי, אם ראה צורך בכך במקרים מיוחדים, ביוזמתו או לבקשת השר לביטחון לאומי באישור שר הביטחון, לקבוע שהחלטה על הכרזה תהיה של ועדת השרים או הממשלה; קבע ראש הממשלה כאמור תבוא לעניין סעיף זה ועדת השרים או הממשלה במקום שר הביטחון; בסעיף קטן זה, "ועדת השרים" – כהגדרתה בחוק המאבק בטרור.

ביטול הכרזה על	3ב. לעניין ביטול הכרזה על ארגון פשיעה כארגון
ארגון פשיעה	טרור, יחולו הוראות סעיף 7 לחוק המאבק בטרור,
כארגון טרור	בשינויים המחויבים."

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרת הצעת חוק זו להתמודד עם איום הולך וגובר מצד ארגוני פשיעה במדינת ישראל, אשר חורגים ממאפיינים פליליים רגילים ונוקטים באמצע טרור. בדיון ועדת השרים למאבק בפשיעה בחברה הערבית מיום 29.5.2025, בהשתתפות נציגי משרד ראש הממשלה, שב"כ, מל"ל, משטרת ישראל, היועצת המשפטית לממשלה ונציגי רשויות המדינה, הוצגו נתונים חמורים ומטרידים אודות היקף הפעילות והשפעתם המערכתית של ארגוני פשיעה, במיוחד במרחבים מוניציפליים ובחברה הערבית.

מהערכת המצב עולה כי מדובר בגורמים חמושים היטב, המשתמשים בנשק חם ובמטענים. גורמים אלו מהווים איום ישיר על רשויות ונבחרים ציבור בפרט, ועל הציבור ככלל, זאת באמצעות השתלבות

במערכות שלטון מקומיות וקיום קשרים עם גורמים חוץ-מדינתיים. לעיתים גורמים אלו אף פועלים כתשתית טרור בפועל. התעצמות זו יוצרת איום אסטרטגי על ביטחון הפנים, על שלטון החוק, ועל שלמות הדמוקרטיה הישראלית.

ראש הממשלה קבע בסיכום הדיון האמור כי יש לפעול להסרת החיץ הקיים כיום בין "פשע" ל"טרור" מקום בו המהות, האיום והאמצעים חופפים. בהתאם לכך, מציעה הצעת החוק לאפשר, במקרים חמורים וחריגים, להכריז על ארגון פשיעה כארגון טרור, בהליך דומה לזו הקיים בחוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016. הכרזה זו תיעשה על ידי השר לביטחון לאומי באישור שר הביטחון, ובכפוף לקריטריונים מהותיים שיבחנו את אופי הארגון, האמצעים בהם הוא נוקט והאיום הנובע מפעולתו. המשמעות המעשית של הכרזה כזו היא החלת כלל הוראות חוק המאבק בטרור, לרבות סמכויות אכיפה וחקירה.

באמצעות הצעה זו, תוכל מדינת ישראל להגיב למציאות המתפתחת באופן מותאם, מידתי ומבוקר. החוק נועד להעניק למערכת הביטחון והמשפט את הכלים הדרושים להגנה על ביטחון הציבור, לחיזוק המשילות ולמיגור תופעות אלימות המאיימות על עצם יסודות המדינה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ז בתמוז התשפ"ה (23.07.2025)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אושר שקלים

5800/25/פ

הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון – דרך המינוי), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 17. בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959¹, בסעיף 17, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) מינוי לתפקיד בכיר בשירות המדינה ייעשה על ידי הממשלה, לפי הצעת השר הממונה, ללא צורך בקבלת המלצת ועדה מייעצת; לעניין סעיף זה, "תפקיד בכיר" – משרה שמינויה נעשה בידי הממשלה או טעון אישור הממשלה, וכן משרה או סוג משרות שקבעה הממשלה על פי הצעת נציב שירות המדינה ובהודעה שפורסמה ברשומות.

(ג) כל הוראה אחרת הקובעת חובת היוועצות בוועדה מייעצת לצורך מינוי כאמור בסעיף קטן (ב) – בטלה."

דברי הסבר

הצעת חוק זו נועדה להסיר חסמים בהליכי מינוי לתפקידים בכירים בשירות המדינה ולחזק את עקרונות המשילות. מיום הקמתה, פעלה הוועדה המייעצת למינויים בכירים מכוח החלטת ממשלה בלבד, אך בפועל יצרה עיכובים ובירוקרטיה שמונעים מהממשלה לתפקד ביעילות. מוצע לקבוע כי מינויי בכירים יתבצעו על ידי הממשלה, לפי הצעת השר הממונה, ללא צורך באישור ועדה מייעצת, ובכך תתייעל עבודת הדרג המבצע ויתממש רצון הציבור.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד באייר התשפ"ה (12.05.2025)

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/2094 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 13.07.2025 .

חק/2094. הצעת חוק שירות המדינה (תיקון - דרך המינוי), התשפ"ה-2025 של חה"כ
אושר שקלים (פ/5800)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין ומר גיל לימון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה.

הערה